

Brassói Lapok

XL. évfolyam
139. szám.Főszerkesztő:
Szele Béla dr.Vasárnap
1934. évi június 24

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETÉSEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegdoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegdoldalon 8 lej négyzetcenti méterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassov, Str. Regele Carol 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK SZÉKELYUDVARHELYT!

A kisebbségek a nemzeti-szocializmus sodrában

Irtá: Hegedüs Nándor

Érdeklődéssel olvastam az Erdélyi Lapok minapi vezércikkét, „Az új nemzeti irányok és a kisebbségi népek” címen. A cikk azt fejtegeti, hogy a nemzetiszocializmus és a fasizmus nevezete alatt feltört nemzeti irányok aggodalmasak a kisebbségekre mert az elnyomás és mellőzések forrását nyitja meg azokkal szemben, akik nem tartoznak az államtöbbségi néphez. A cikk azonban különös rigasszal végződik. Idézi a hitlerista Völkischer Beobachter fejtegetéseit, amely azt hirdeti, hogy el kell ismerni az egyes államokban élő népkisebbségeket, mint népi kollektivitásokat, szemben a liberális felfogással, amely csak mint egyéneket fogta fel őket és nem mint népi közösségeket. A cikk a Völkischer Beobachter fejtegetéséből azt a következtetést vonja le, hogy „a tiszta nemzeti eszme alapján mégsem olyan kilátástalán a kisebbségi népek jövőjének alakulása.”

Ebből a cikkből kiittokzik az a csendes szimpátia, amivel a mi jobboldali kisebbségi politikusaink az integrál nemzeti mozgalmakat kísérik és jöhetnek, ösztönösen érzik a szomorú tapasztalatok lőkéseét fogva, hogy ennek az irányzatnak az eluralgása a népkisebbségekre egyetlen realis alapja, nem ma született, hanem egyre ütemesebben csendül ki ebből az irodalomból, különösen mióta a kisebbségek kodifikált nemzetközi védelme papíron megvalósult. De természetesen élt az az elmélet már előbb is, a régi monarchia nemzetiségi harcaiban is, amikor a nemzetiségek mint népi egységek sürgettek maguknak jogelismerést és elvetették az egyéni jogosztogatás rendszerét.

A német kisebbségi tudomány, amely igen felcsapó lendületre szorult az utóbbi esztendőben, csaknem a tökéletességig kidolgozta ezt a gondolatot, hiszen ennek az irodalomnak egyik kardinális kérdése az: vajjon a nemzetközi kisebbségi egyezmények a kisebbségeket elismerik-e kollektivitásoknak, vagy sem? Ha vannak kisebbségi oldalon felfogások, amelyek szerint a szerződéseken ez nem fedezhető fel, nem mulasztják el hangoztatni, hogy a kisebbségi jogok továbbfejlesztésével ennek a kollektivitásnak a jogi megteremtése felé kell törekedni. Nagy tévedés, vagy önkényes átruházás tehát, ha bárki úgy igyekeznék feltüntetni a kisebbségek népi egységének eszméjét mintha ez a mai nemzeti irányzat vívmánya volna. Ellenkezőleg: ez a nacionalista kurzus csak kisajátította önmaga számára ezt a tételt.

Annak a leverő jelenségnek vagyunk ugyanis tanúi, hogy ugyanazok a német tudósok és politikusok, akik eddig mindig azt vitatták, hogy a demokrácia mennél intenzívebb diadala valósíthatja meg a kisebbségeknek, mint népi egységeknek, jogi elismerését, most egyszerűen azt hirdetik, hogy a demokrácia a vétkes abban, hogy a kisebbségek számára eddig csak egyéni jogokról beszéltek, ellenben az integrál nemzeti virradat fogja a kollektivitás üdítő pirkadását elővarázsolni. Ez a páfordulás nem válik a kisebbségi harcnak egyáltalában sem dicsőségére, sem hasznára, mert ingatagga tette a kisebbséggel szembeni irrodalom szemében a kisebbségi harc bajnokainak megbízhatóságát, sőt kompromittálta őket, mert olybá tűntek fel, hogy tulajdonképp nem a kisebbségekért harcolnak, hanem a kisebbségi harc számukra

csak eszköz, eltitkolt más tendenciák szolgálatában, amint ezt többségi publicisták írásai eddig olyan gyakran olvashattuk és ami ellen mindig, — ezelőtt is, most is — jogosan tiltakoztunk.

A tény az, hogy a nemzetiszocializmus állami mindenhatósági elve sokkal erősebben hatotta át a köztudatot, mintsem elfogadnák azokat a kegyes tanácsokat, amiket ez a nacionalista zabóatlanság most a kisebbségi politikában ad azoknak, akiket sikerült a maga eszméi számára egyébként meghódítani. Az állami totalitás elvével ugyanis mereven ellenkezik bármely más kollektivitás elismerése, mint magáé az államé. A sovinszta jogászok és politikusok szözlama, hogy a kisebbségek államot akarnak alkotni az államban, — valahányszor nagyon szerény népi jogokat követelünk — óriási alátámasztást nyert a német állami totalitásban, amikor a német birodalom saját önkormányzati intézményeit is elsöpörte a föld színéről. Ha a német nemzetiszocializmus nem engedi meg saját fajtestvéreinek sem, hogy saját autonóm ügyeiket önállóan intézzék, miként lehet ugyanennek az államfilozófiának irányzatnak nevében elkívánni valamely államtól, hogy azoknak engedje meg a népi önkormányzatot, akár közigazgatási, akár kulturális téren, akik nem tartoznak az államalkotónak nevezett nemzethez, sőt ellenkezőleg: az államellenes gondolkodás az törekvések igazságtalan gyarapítása és vádja alatt görnyednek. Azoknak az államoknak a nacionalistái, ahol kisebbségek élnek, nem a Völkischer Beobachter kisebbségi elméleteit fogadják el maguknak, hanem azt a sok többi nemzetiszocialista elméletet és gyakorlatot, amely senki másnak, mint az államnak és így az állammal azonosított többségi nemzetnek rendelkezési jogot nem ad és nemhogy mások kollektivitási jogát ismerne el, hanem még az egyéni jogokat sem, mert mindenkit a „kadáver-engedelmisség” vak megalapításával kötelez az állam minden rendelkezésére és parancsának követésére. Az, hogy a hitlerista teória más államok számára olyan kisebbségi elméleteket állít fel, amit maga ott hon nem fogad el és nem is gyakorol, valóban nem jelentheti azt, hogy ez „tiszta” nemzeti eszme alapján a kisebbségek jövője nem volna kilátástalán. Ez a tisztának csufolt nemzeti irányzat tele van göggel, büszkeséggel, önérzet-túltengéssel, amely csak a maga fajának és nemzetének erőnyeit respektálja és tömjénezzi, amely istenséget csinált a saját nemzeti létéből, viszont másokat a gyűlölet és üldözés, elnyomás és kirekesztés bunkójával sújt, amely ma holnap a levegőt is elveszi mindenki másától, aki nem tartozik hozzá, amely egyre szervezettebben lép fel minden országban és amelyet Julien Benda, a francia társadalmi bölcész, talánosan nevezett el „l'organisation des haïnes politiques”-nek, vagyis a politikai gyűlölet szervezetének és ezt a szomorú évszázadot e szervezet századának.

Nem szolgáltathat érvet az integrál nemzeti irányzat javára az sem, hogy a lezajlott 15 esztendőben a demokratikus színezetű országokban sem volt a kisebbségek sorsa irigylésre méltó. Mert ki merné tagadni, hogy a kisebbségek helyzete mégis sokkal jobb volt évekként ezelőtt, mint ma, minden államban, és kimérné tagadni azt, hogy ez a romlás a fokozódó nacionalizmus hatása alatt következett be. A demokratikus rendszerek erejének hanyatlása hozta magával a kisebbségek jogi, kulturális és gazdasági leszorítását. Amíg tört nem hóditott a nemzeti egoizmus és a sovinszta gyűlölet és önhittség, addig a kisebbségek önkormányzati jogainak mai megcsorbítása elképzelhető nem volt. A parancsuralmi rendszer elhajlása és terjeszkedése adta meg a kegyelmezőt a kisebbségek érvényesülésének minden téren. Nem vitás, hogy ma a kisebbségek tekintélye a minimumra süllyedt és akkor rekesztik őket kívül szinte primitív jogjogokon, sőt elemi emberi jogokon, amelyek az egzisztenciák megteremtésével és biztosításával elválaszthatatlanok, amikor akarják és ha ez ellen vétőt emelünk, azonnal kéznél van válaszképpen az olasz és a német példa. Ha valaki szorgalmasan olvassa azt a román népszavazást, amely már hónapok óta hömpölyög a Carentul hasábjain, az minden második hozzá szólásban megtalálja a hivatkozást a kisebbségek minden fantasztikus jogfosztására, Németországra és Mussolinira. Hogy egyebet ne mondjak: egyre sürűbben sződal meg az a gondolat, hogy német nemzetiszocialista mintára, Románia lakosságát származás és nemzetiesség szerint, kasztokra kell felosztani. Még sehol és soha nem olvastam, a német kisebbségi folyóiratokon kívül, azt, hogy a kisebbségeket a hitleri kisebbségi tudósok böles tanácsai szerint akarnák kezelni. A Völkischer Beobachter cikkei akadémikus vitákra igen alkalmasok, de a kisebbséglakta országok irányító- és hangulatkező körében — ha egyáltalában olvassák őket — legfeljebb mosolyt fakasztanak.

Az a nemzeti irányzat, amit az Erdélyi Lapok vezércikke tiszta nemzeti irányznak nevez, — elég helytelenül — és amelytől a kisebbségek számára még jobb jövőt silabizál ki: nem egyéb, mint a nemzetgazdasági és kulturális imperializmus olyan torrens áradata, amelynek sodrában el kell pusztulni minden népnek, amely az egyre erősödő állami tekintélyuralommal szemben védtelenül áll. Ennek az irányzatnak az evangéliuma szerint más népek java, kulturális virágzása, vagy annak támogatása egyszerűen bűn. És ha az Erdélyi Lapok cikkírója a fasizmusra is hivatkozik, lapozzuk fel csak a fasizmus fejlődésének és eszmekörének kibontakozásáról szóló írásokat s majd fejbavágnak azok a fejszék, amelyeket a fasizmus is emel

minden más gondolatra, amely nem olasz. Csak úgy találomra ragadom ki az olasz közoktatási-ügyi és szépművészeti miniszter beszédét, amit Velencében szavalt el 1926 december 11-én, mondván: „A művészeknek fel kell készülniök az új imperialista tevékenységre, amit be kell töltetniök. Mindenkefelett kategórikusan rá kell mindenkre kényszeríteni az olaszság elvét. Aki idegent másol, az éppen úgy hazaárulást követ el, mint a kém, aki beengedi az ellenséget a feltört kapukon.” Ez az egyetemes olaszság, ami talán jól áll olyan államban, ahol nem volnának mások, mint olaszok, hogyan fest azonban ott, ahol mások is élnek, nemcsak a többségi nemzet fiai és mégis ugyanezek a frázisok hangzanak el. Mert ennek természetes folyamánya nemcsak a szigorú nemzeti exkluzivitás, hanem a nemzeti kulturmonopolium is, amelynek bénító, sőt pusztító hatásait a magunk sorsában éppen eléggé látjuk, elkeseregjük és megsiratjuk. Olaszországban az olaszság és Románia, magától értetődik: a román kultúra, művészet és tudomány az, ami mellett másnak behatolást, tétl nyitni nem lehetne az integrál nemzeti kurzus teljes diadala esetében.

Az anya szeretete az, amely hamar tud magyarázatot találni saját gyermeke vétkeire és hibáira. De vajjon lehet-e az anya elfogultságával pártfogolni és menteni azt a politikai irányt, amelynek hatásait olyan végzetes jelenségekben látjuk megnyilatkozni, mint a fasizma és hitlerista irányzatot a kisebbségi élet minden fázisában. Lehet-e szemtel hunyni ennek az önző és imperialista hajlamu nacionalizmusnak minden káros és romboló vihára előtt csak azért, mert valahol felfedezünk egy olyan papirosmegnyilatkozást, ami nem egyéb, mint egy fájó és veszedelmes seben a rózsaszínű burok. Ahelyett, hogy minden erőnkkel tiltakoznánk az ujkori nemzeti irányzatok térdhódítása és szenvedelmes utánzása ellen és a kisebbségi demokrácia egyetemes és bátor frontkiépítésével erősítsük azokat a táborát, akik akár a nemzetiszocialista, akár a fasizma rendszer ellen csinálnak közvéleményt, fatális meggondolatlanság, hogy még a kisebbségek sorából is azokat támogassuk, vagy legalább is biztassuk, akik ránk akarják zúdítani az állami mindenhatósággal karöltvejáró kisebbségi tragédia teljességét. Ne biztassuk tehát a magyarságot sem azzal, hogy ez a nemzeti mindent-átfogás korszaka az ő számára is szebb jövődőt sarjast majd ki. Bár ne érnők meg azt a politikai változást, amely kézzelfoghatóan bizonyítaná be, hogy ez az ámitás milyen rendkívüli hiba a kisebbségek boldogulása és egzisztenciája ellen.

A kormány megkezdi az ujbuza felvásárlását

Bukarest, június 23.

A kormány szombaton délelőtti minisztertanácsot tart, melyen végleg letárgyalják a sükségrendeletekkel való kormányzásra vonatkozó felhatalmazási javaslatot.

A kormány gazdasági bizottsága pénzügyi miniszteriumban ülést tart és részletesen foglalkozik majd a képpiselőház mezőgazdasági csoportjának a buza értékesítését illető előterjesztésével. Valószínű, hogy a bizottság magáévá teszi a csoport javaslatait, elhatározza, hogy haldéktalanul megteszi az intézkedéseket az uj buza felvásárlására. A kormány mindezt elkövet, hogy a buzaárát az idén is

fenntartsa. A parlament mezőgazdasági csoportjának javaslatai szerint a 75 kg-os és 5 százalékos idegen tésitelo buza vajonját júliusban 50 ezer lejjel, a további hónapokban pedig egy-egy ezer lejjel drágábban vásárolná fel a buza beszerzési kormánybiztosság.

A mezőgazdasági csoport még azt is kérte, hogy a kormány tésita meg a buza liszt keverését romzzsal, habbal és burgonyával.

A gabonabeszerzési hivatal mostani buzakészlete 3500 vagon. Ezt a mennyiséget az érték 80 százalékaért elzálogosítanak a Nemzeti Banknál s az így nyert összegből eszközlik az új felvásárlásokat.

Barthou újabb megnyilatkozásai

A revízió szó a románok számára lemondást, vagy árulást jelent, — mondotta nagy parlamenti beszédében

A király a francia követség fogadóestéjén

Bukarest, június 23.

Barthou és személyében Franciaország ünneplése a parlament csütörtök esti diszülésén érte el tetőpontját. Valamennyi szónok egyöntetűen hangoztatta a francia—román barátság rendíthetetlenét és egyben tiltakozott a revízió szóval szemben a gondolatok ellen is.

A hódoló szónoklatok sorát Saveanu képviselőházi és Moldovanu Leonte szenátusi elnök beszéde vezette be. Mindketten történelmi viszálytárgyakat vetettek a francia—román vérségi, szellemi és sorsközösségi rokonság fejlődésére.

Titulescu külügyminiszter elsősorban azt emelte ki beszédében, hogy ugyanebben a teremben vitatták meg és döntötték el Románia állásfoglalását a világháborúban, amelyben a román nép megjárta a feltámadás egész kálváriáját. De alig történt meg a békeszerződések aláírása, máris hangok emelkedtek, amelyek az igazságra hivatkozva, a román nemzeti vagyonszerzését követelik.

— Elnök ur, — mondotta ebben az összefüggésben a külügyminiszter — a román nép nevében én és a világ előtt kijelentem, hogy ha valaki valaha azt képzelné, hogy csak egy négyzetméter is követelhet a jelenleg birtokunkban lévő nemzeti területtől, a románok változatlan válasza ez lenne: Nem, nem, soha!

... Azoknak, akik később azt fogják kérdezni tőlünk, hogy Románia politikája miért olyan nagyon azonos a Franciaországgal, könnyű lesz ezt válaszolnunk: azok közül, akik dogmát csinálnak határaink érinthetetlenségéből s azok közül, akik a mi fokozódó és rendszeres megcsönkítéséből csinálnak dogmát, Románia csak az előbbieket választhatja.

Végül Franciaországot és Barthout élte a külügyminiszter.

A pártok részéről Brătianu Dinu, Mihalache, Argetoianu, Brătianu György, Goga Octavian, Cuza, az új keresztény parasztpártba tömörült volt lupisták nevében Ionescu Adam, majd Filipescu Grigore és Florescu Th. Ion beszéltek. Cuza, mint a nacionalista és keresztény Franciaország képviselőjét üdvözölte Barthout, a többi pártvezér viszont határtalan hódolatát, elismerését és háláját fejezte ki s hitet tett a francia—román szövetség és a jelenlegi határok megváltoztathatatlansága mellett.

Tatarescu miniszterelnök emelkedett ezután szólásra. Barthou személyében nemcsak Franciaország, hanem az emberiség katonáját üdvözölte s lelkes szavakkal magasztalta a francia—román barátságot. A két nép most a békeért küzd karöltve.

— Nem irigyelünk semmit más nemzetektől, csak meg akarjuk őrizni és védeni azt, amit az igazság adott nekünk... A béke katonái vagyunk s azok akarunk maradni.

A miniszterelnök ezután indítványt tett, hogy

a parlament kiáltsa ki Barthout Románia diszpolgárának.

Az indítványt a Ház egyhangú lelkesedéssel és hosszas tapsokkal magáévá tette, mire Tatarescu miniszterelnök már mint Románia állampolgárát üdvözölte a francia külügyminisztert s élte Franciaországot.

BARTHOU HITVALLÁSA

Válaszbeszédét Barthou azzal kezdte, hogy 45 évi szakadatlan képviselői pályafutása alatt soha nem élt meg olyan meghatározó parlamenti ülést, mint ez. Aztán kitért a szónokok magasztaló szavaira s Cuza-ra célozva, kijelentette, hogy ő ugyan nacionalista abban a mértékben, amelyben védenie kell nemzete jogait és érdekeit, de egyidejűleg síkra száll az elnyomott népek jogaiért is. És keresztény is, sőt született katolikus, de sohasem mondott le a gondolkodás szabadságáról és közéleti szereplése folyamán sohasem bántotta a máshitűeket.

A továbbiakban ő is hangoztatta a Románia és Franciaország közötti örök testvériséget s kiemelte, hogy az uralkodó, mint az ország első polgára, szintén szívet-lelkeket ragaszkodik a Franciaországgal való barátsághoz és szövetséghez.

A békekötésről beszélve, újból kijelentette, hogy Románia jelenlegi határai mindig változatlanok fognak maradni.

— Ez a terület — mondotta — az önké. Aki csak egy négyzetcentimétert is el akar venni belőle, az önké ellenállásába ütköznék. De, kedves román polgártársaim, nem egyedül az önké ellenállásába: Franciaország szava, támogatása és lelke önkékel van.

— Aki önké ellen, az önké nemzeti egysége ellen, az önké természetes határai ellen mondja ki a „revízió“ szót, az nem ad számot magának arról, hogy ez a szó az önké számára „lemondást“, vagy „árulást“ jelent. Már pedig nincs román polgár, aki le akarja mondani és aki áruló akarna lenni.

Nagy beszédét, amelyet sokszor szakított félbe hosszantartó ováció és taps, Barthou azzal fejezte be, hogy Franciaország és Románia a béke, szabadság és az emberiség katonái.

Parlamenti körökben feltűnést keltett, hogy a pártvezérek közül Jorga és Averescu marsall nem üdvözölték Franciaország kiküldöttjét. Jorga, betegségére hivatkozva, kimentette magát, Averescu azonban, mint jogszerűtlen szennyező, jelen volt, de nyilván azért nem szólt fel, mert pártjának egyetlen választott képviselője sincs a parlamentben.

A diszülést követő ünnepélyes fogadás után, amely a képviselőház könyvtártermében ment végbe, Barthou este háromnegyed 8 órakor

Barthou meghívta Károly királyt Párisba

Az uralkodó elfogadta a meghívást

A világsajtó kommentárja Barthou romániai utjához

Páris, június 23.

A francia lapok jelentése szerint Barthou külügyminiszter Károly királyt meghívta Párisba.

Az uralkodó a meghívást elfogadta és megígérte, hogy programjába veszi rövidesen a párisi utat.

A francia sajtó egyébként továbbra is sokat foglalkozik Barthou romániai utjával. Viharosan helyeslik azt a félreérthetetlenül erős nyilatkozatot, amit Barthou a szerződés érinthetlenségéről tette.

A Le Journal leszojezi, hogy soha ilyen erősen nem nyilvánult meg elhatározó akarata a békeszerződések fenntartására, mint Barthou beszédében.

Legfőbb ideje szakítani a meddő tárgyalások politikájával és tovább haladni azon az uton,

amely a szerződések és egyezmények kötéséhez vezet.

A Matin szerint ez az elhatározó fellépés nyilván Róma ellen irányul, ahonnan újabb ismét akciót indítottak a határok megváltoztatására. Természetesen

ROMA IS FELFIGYELT

Barthou utjára és a lapok ugyancsak kommentálják az elhangzott beszédeket.

A lapok szerint a biztonsági szerződések csak arra jót, hogy Európát ismét két ellenséges táborra osszák. A Popolo d'Italia szerint Olaszország egyelőre megmarad a várakozás álláspontján. Egyelőre csak figyeli az eseményeket

AZ ANGOL SAJTÓ

szerint Barthou utjának célja megteremteni a

rádióbeszédet is mondott, amelyben szintén állást foglalt a revíziós gondolat ellen.

ÜNNEPLESEK SOROZATA

A francia külügyminiszter délelőtt a francia követségen fogadta a sajtó képviselőit, akiknek nyilatkozatot tett. Ezalatt a király a Barthouval jött francia újságírókat fogadta.

Ezután Tatarescu miniszterelnök adott diszkrét Barthou tiszteletére a Cercul Militarban. Este a francia követségen volt diszklubma, amelyen az uralkodó is megjelent. Erre még nem volt eset s a király részvétele azt jelképezi, hogy az ország valóban államfőnek kijáró tisztelettel fogadja Barthout, ahogyan ezt Tatarescu miniszterelnök előre be is jelentette. A fogadóestélyre Maniu is visszamaradt a fővárosban.

A francia külügyminiszter szombaton délelőtt utazik el a fővárosból s délután hagyja el az ország területét Orsovánál, ahol jugoszláv hajóra száll és Belgrádba megy. A jugoszláv fővárosban szintén fényes fogadtatást készítettek elő neki.

BARTHOU NYILATKOZATÁNAK HATÁSA MAGYARORSZÁGON

Budapest, június 23.

Az összes lapok bőven kommentálják Barthou beszédét és közülük József főherceg felsőházi beszédét, amelyben Barthou nyilatkozatára válaszolt.

Szontágh Jenő a felsőház ma délelőtti ülésén foglalkozott Barthou romániai utjával. Mindenekelőtt megcáfolta azt a hírt, hogy József főherceg tegnapi beszédét a kormány felkérésére mondotta el. A kormány — mondotta Szontágh — nincs szüksége arra, hogy megrendeljen beszédeket, mert ebben a kérdésben az egész magyar nemzet egységes.

Elfogták a miskolci banditát

Egy gyilkosságot, 17 rablást és számtalan utonállást ismeri be az elfogott bandita

Miskolc, június 23.

A Miskolc környéki országutakon már hosszabb ideje egy titokzatos revolveres bandita garázdálkodik. Megtámadta az országuton haladókat, sőt Miskolcra is bemenészkedett, ahol egy trafikot rabolt ki. Legutóbb pedig

a miskolci országuton agyonvert egy asszonyt, aki ellentállott, amikor megtámadta.

A csendőrségnek hosszas nyomozás után sikerült ma a banditát elfogni. Szép Józsefnek hívják, a foglalkozása lakatos.

Azt vallotta, hogy a rablásokat Radics István nevű társával együtt követte el, de nem tudja, hogy Radics ezidő szerint hol tartózkodik. A csendőrség gyanúja szerint Szépnek két asszony-büntársa is volt.

Szép a csendőrségen egy gyilkosságot, 17 rablást és számtalan kisebb utonállást ismert be.

Hunyadmegyében nincsen munkanélküli

Minden munkanélkült el tudunk helyezni — mondja a dévai munkaközvetítő főnöke. — Milyen fizetések mellett közvetít az állami munkaközvetítő

Déva, június 23.

Megírtuk annakidején, hogy az Aradhoz csatolt dévai munkakamarát egyik napról a másikra megszüntették és így Hunyadmegye, mely az ország második legnagyobb munkámegyéje a prahovai petróleumvidék után, munkaügyi ellenőrzés nélkül maradt. Az aradi munkakamara most fiókot állított fel Déván, mely a munkaközvetítési állami hivattal közös vezetés alatt fog működni.

A két hivatal vezetője Sassu György, a munkaközvetítő hivatal eddigi főnöke, aki igen agilis és sok buzgalommal látta el a munkahelyezési feladatát és érdemül kell betudni, hogy a legtöbb állami munkaközvetítő hivattal szemben a dévai egyike azoknak, amelyek eredményes működést fejtettek ki.

Az alábbi néhány adat egyébként érdekes képet nyújt a hunyadmegyei munkafront keresletéről és kínálatáról, mégpedig főleg az iparban.

A dévai közvetítő hivatal kimutatása szerint ebben az évben, hónapok szerint

a következő volt a munkáskeresés, kínálat és elhelyezés Hunyadmegyében.

Januárban: munkaadók 150 munkást kerestek, elhelyezést keresett 369 munkás, elhelyezett a hivatal 158-at.

Februárban: kerestek 316-ot, kínálkozott 332, elhelyeztek 114-et.

Márciusban: kereslet 326, kínálat 336, elhelyezve 125.

Áprilisban: kereslet 137, kínálat 194, elhelyezve 129.

Májusban: kereslet 157, kínálkozott 183, elhelyeztek 151 munkást.

Kitűnik ebből a kimutatásból, hogy az utóbbi két hónapban úgy az igénylés a munkaadók részéről, mint az elhelyezést keresők száma a felére esett, ami azzal magyarázható, hogy az aranybányáknál és a nehéziparnál a fokozottabb termelésnél nemcsak munkások, de igen sok ipari alkalmazott is elhelyezést talált.

Érdekes különben még az a kimutatás, hogy a különböző szakmáknál milyen fizetések mellett helyezte el a közvetítő

hivatal az alkalmazottakat. Pékségén 600 lej fix és ellátás, mészáros 800 és ellátás, egy szabász 5000 lej fix, borbély 600 és ellátás, timár 7 lej óraber, kőműves 14—16 lej óraber, szobafestő 8—10 lej óraber, kővező 5—10 lej óraber, bányász 60—80—90 lej napszám, asztalos 8—10 lej óraber, mechanikus 1200—3000 lej és ellátás, bádigos 10 lej óraber, stb.

Legkisebb a mezőgazdasági munkás bére, akinek 20—30—50 lej a napszámja.

Sassu hivatalvezető kijelentése szerint ebben a megyében jelentősen fogy a munkanélküliek száma, úgyhogy június havában a bejelentett igénylés nagyobb, mint a kínálat. A helyzet eszerint az, hogy

a hivatal minden munkakeresőt el tud ezidő szerint helyezni,

ha a munkanélküli nem ragaszkodik a szakmájához és átmenetileg vállal más munkát is.

E kijelentés alapján ezennel felszólítjuk a hunyadmegyei munkanélkülieket, hogy jelentkezzenek Sassu főnöknel, a dévai munkaközvetítő hivatalnál!

Akar kacagni?

Olvassa el NEMES FERENC

Elemista

voltam...

című regényét, amely a B. L. és N. U. júniusi ajándék-regényeként jelenik meg.

Konstanca mellett lesz az ezévi nagy cserkész-táborozás

Bukarest, június 23.

A romániai cserkészek ezévi nagy táborozását július elején tartják meg Konstanca környékén. Ebből az alkalomból egy francia vízi repülőraj is érkezik Konstanca, amelynek fogadásán az uralkodó is részt vesz. A repülőraj a Mamaia melletti tavon fog leszállani.

A temetési költségekből rendezték Vass József adósságait

A Dréhr-pör mai tárgyalása

Budapest, június 23

A Dréhr-per mai tárgyalásán Dréhr Imre hivatali sikkasztás ügyét tárgyalta, amit a vádirat szerint úgy követett el, hogy a minisztertanács által Vass József temetési költségére kiutalt 60 ezer pengőből 28 ezer pengőt Vass József adósságainak kifizetésére fordított.

Dréhr Imre vallomásában kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. Az említett 28 ezer pengőt tényleg Vass József adósságainak kifizetésére fordította, de erre Klebelsberg minisztertől kapott utasítást, aki Vass halála után a népjóléti miniszteriumot vezette.

Halál

a velencei lagunákon

Velence, június 23

Csütörtökön délután megrendítő szerencsétlenség történt a velencei lagunákon: a Lidóra közlekedő személyszállító gőzös összeütközött egy motoros csónakkal, amelyen a két főnyi személyzet kívül 8 utas ült.

A tíz emberből csak hatot sikerült megmenteni, négyen a vízbe fulltak. A motoroscsónak pillanatok alatt elsüllyedt.

Kedvező vallomások az elítélt grivicai munkások újrafelvételi tárgyalásán

Krajova, június 23.

A grivicai véres munkáslázadás újrafelvételi perének csütörtök délutáni tárgyalásán rendkívüli fontosságú vallomás hangzott el.

A hadbírószak előbb Atanasiu főmérnököt, a grivicai műhelyek vezetőjét, aztán Nicolau mérnököt hallgatta ki. Érdekes, hogy a vád e két tanuja, a lehető legmegértőbbben beszélt a munkások mozgalmáról, a vezetőket becsületes embereknek tüntette fel, a munkások követeléseit nagyrészt jogosnak ismerte el. Sőt, Nicolau mérnök azt is kijelentette, hogy ha a vasuti munkások sztrájkja teljes sikerrel zárul akkor nem történt volna semmi rendbontás.

A vád mindkét tanuja kijelentette, hogy a munkásoknak nem voltak fegyvereik és azt is állították, hogy a sztrájkot a sziguranca azon intézkedése robbantotta ki, hogy letartóztatták a vasuti munkások kiküldötjeit.

Ezután Mahala rendőrlegénységi parancsnok vallomása következett. Ezt a vallomást feszült figyelemmel hallgatták végig a vádlottak, a bíróság és a közönség, mert Mahala rendőrlegénységi parancsnok volt az, akinek a rendőrök bejelentették Chirita közrendőr halálát.

Mahala rendőrlegénységi parancsnok vallomása az elítélt munkások számára volt kedvező.

Petre Grozdea védőügyvédnek arra a kérdésére, hogy — ki ölte meg Chirita közrendőrt? — Mahala így felelt:

— Nem tudom, ki ölte meg. Azt gyanítom, hogy valaki az utcán állógátlók közül lött rá. Chirita rendőr holttestét olyan messzire találtuk meg a műhelyektől, hogy nem valószínű az a feltevés, hogy egy onnan kilőtt golyó ölte volna meg.

Azán Mahala kijelentette, hogy Voi-

nescu rendőrkomiszár adhat bővebb felvilágosítást. A hadbírószak a királyi főbiztos kérésére elrendeli Voinescu rendőrkomiszár tanuként való megidézését.

A következő tárgyaláson Eduard Mirto volt közlekedésügyi miniszter, Junián és Constantinescu-Jasi egyetemi tanár kihallgatására kerül sor.

A kontingentálási rendszer újabb módosítása előtt

Az ipari nyersanyag kvótájának a felemelését és fogyasztási kategóriák felállítását tervezik

Bukarest, június 23

Az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium az eddigi tapasztalatok alapján, az új kontingentálási rendelet módosítását tervezi.

A módosítást előkészítő bizottság a kontingentálási rendelet reformját a következő szempontok figyelembevételével tervezi.

A bizottság szerint a kontingentálási rendszernek az áruelosztásra vonatkozó része megfelel az ország érdekeinek, de szükségesnek látja egyes

árkategóriák felállítását, különösen annak a szempontnak figyelembevételével, hogy

az egyes áru mennyire fontos a fogyasztás szempontjából.

Az ilyen módon nyilvántartott áruk

része a jövőben külön kvótát engedélyeznek.

Az ipari nyersanyagok részére maximális, a luxus készáru cikkek részére pedig minimális kvóta engedélyezését tervezik.

Ezeket a kvótákat sem engedélyeznék minden országgal szemben egyenlően. A behozatali kvóta itt is aszerint változik, hogy az illető állammal szemben Románia kiviteli mérlege milyen eredményt mutat fel.

A kontingentálási rendszer módosítása kétségtelenül elsőrangú érdek, ha nem is teljesen ugyanazon elvek szerint, a mint ezt a bizottság tervezi. Az itt felsorolt módosításból még mindig nincs utalás a fogyasztó védelmére, illetve a

fogyasztó kiszolgáltatottságának ellensúlyozására. A nyersanyagok fokozottabb engedélyezése feltétlenül szükséges a belföldi ipar szempontjából, de olyan rendelkezés nélkül, amelyik ezt az újabb előnyt a fogyasztó részére is biztosítaná, — csak a gyáripár érdekeit fogja szolgálni. Ezt a tanulságot már éppen eléggé dokumentálta a kontingentálási rendelet a gyakorlatban. Talán alig jelet meg az új kontingentálási rendelet, nyomon követte a belföldi textilárak horribilis áremelkedése.

A belföldi ipar elősegítésének fontos feladata mellett legalább olyan fontosnak volna a fogyasztók érdekeinek védelme is. Türelmetlen, hogy a kontingentálás a fogyasztó teljes kiszolgáltatásával legyen azonos.

Gazdasági háború Anglia és Németország között

Bécs, június 23.

A Neues Wiener Tageblatt londoni tudósítójának jelentése szerint Anglia és Németország között elkerülhetetlen a gazdasági háború.

Anglia ugyanis a német fizetések beszüntetésére azzal válaszolt, hogy beszüntette az átutalásokat Németországba, illetve lefoglalta a német követeléseket az angliai tartozások fedezésére.

Németország Angliának bejelentette, hogy amennyiben ezt az intézkedést továbbra is fenntartja, beszünteti a nyersanyag beszerzését az angol piacokon.

A részeg mozdonyvezető szabadjára engedte a vonatot

Csaknem katasztrófába rohant a jasi—bukaresti személyvonat

Bukarest, június 23

Következményeiben beláthatatlan szerencsétlenség fenyegette csütörtökön este a Jasiból Bukarestbe haladó 8302 számú személyvonatot, amelynek lokomotívján Turtureanu mozdonyvezető volt szolgálatban.

A vonat, elhagyva Buzau városát, teljes sebességgel robogott Ramnicul-Sarat felé.

Rosetti állomáson a menetrend szerint időznie kellett volna, ehelyett azonban rendes sebességével átszáguldott.

Az állomási hivatalnok nem értette a dolgot s riadó jelzéseket adott le a következő állomásokra, hogy tartóztassák fel a vonatot, nehogy a nyílt pályán

szembejövő vonattal találkozzék.

A következő állomások készenlétbe is helyezkedtek s Cilibia állomás személyzetének sikerült is megállásra bírnia az elszabadult vonatot a fűtő közreműködésével. Kiderült, hogy

Turtureanu mozdonyvezető berugott s részegségében elaludt a robogó mozdonyon. A fűtő nem mert a géphez nyulni s különben is csak később eszmélt rá, hogy a mozdonyvezető nem tartja be a menetrendet.

Kevésen mult, hogy a mozdonyvezető ittassága katasztrófába nem vitte a személyvonatot, amelynek különösen harmadik osztályu kocsijai zsufolva voltak.

Halál a kolozsvári Simplon szállóban

„Sikkasztással gyanúsítanak, ezért dobom el az életet”

Kolozsvár, június 23.

Péntek reggel 7 órakor elhaló hörgés szűrődött ki a Simplon-szálloda 9-es szobájából, mire feltörték az ajtót. Elkéstek.

Az ágyon üpöges szemekkel holtan feküdt Budai Endre 45 éves kolozsmegyei széki jegyző. Arcát borzalmas kinok nyomai torzították el. Megmérgezte magát.

A megjelent rendőri bizottságnak a szálloda személyzete elmondta, hogy Budai reggel hét órakor érkezett, szobát nyitattott, majd kávét rendelt. A kávéba tette be a halálhozó mérget. Csak a boncolás állapítja meg, hogy milyen méreggel vetett véget életének.

Megállapították, hogy a kávé felszolgálásától mindössze öt perc telt el, amíg

a hörgésekre figyelmesek lettek. Az ajtó feltörése is mindössze pár percet vett igénybe és Budai akkor már halott volt.

Rendkívül gyorsanlő mérge lehetett, ciankáli, esetleg sztrichnin.

Négy bucsulevet és 8000 lejt találtak zsebeiben. A bucsulevekben családjától bucsuzik, a hatóságokhoz írt levélben pedig öngyilkossága okát jelöli meg:

„Feljelentést tettem ellenem a kolozsvári ügyészségen. Sikkasztással gyanúsítanak. Ezért dobom el magamtól az életet. A pénzből temessenek el”.

A bucsulevélben a vád alaptalanságáról vagy beismeréséről nincs említés.

A vizsgálat megindult, elrendelték a hulla felboncolását.

— Agyvértödülés, szívszorongás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával igen sokszor gyorsan megszüntethetők.

3 millió lej deficitje van az aradi városi moziknak

Arad, június 23

Ursu János interimárbizottsági elnök az időközi bizottság ülésén beszámolt az aradi városi mozik helyzetéről. A városi moziknak eddig 3 millió lej adósságuk van, aminek egy részét a társüzemek jövedelméből akarják fedezni. Bejelentette az időközi bizottság elnöke, hogy legközelebb tervezeteket dolgoznak ki a mozik további kezeléséről, de lehet, hogy a további deficit elkerülése végett bérbe adják.

Ugyancsak tárgyalta az időközi bizottság a villamosüzem ajánlatát, amelynek a várossal kötött szerződése 1947-ben lejár.

A villamosmű, amennyiben a város 1970-ig meghosszabbítja a szerződést, hajlandó 70 millió befektetéssel teljesen újraelépíteni Arad város villamosvilágítását és az egész üzemet modernebb alapokra fektetni.

hat a Togal-tabletta minden Hűléses megbetegedés Idegfájdalom, Spanyolnátha és mindennemű

Rheumatikus betegség esetén.

Togal oldja a húgysavat és eltávolítja a szervezetre káros anyagokat! Minden gyógyszerárban és drogériában. Lei 52— vagy Lei 130—. Biztos hatású csakis a

Svájci készítmény!

STRANDRA
SPORTHOZ
NYARALÁSHOZ

SELYEMANYAGOK

OLCSÓK ÉS TARTÓSAK
CSAKIS

GALLIA-NÁL

BRASSÓ, Szabadság-tér 3 szám.

Szerencsés repülőszerencsétlenség

Torda, június 23.

A szamosfalvai repülőtelep Potez 12. gépe Tordánál, az üvegyár mellett lezuhant. Szerencse a szerencsétlenségben: a gépnek csak a futószerkezete tört össze, a benne ülők sértetlenek maradtak.

Halálos autóbaleset a bukaresti országúton

Krajova, június 23.

A Krajova és Bukarest közötti országúton, csütörtökön este halálos autószerencsétlenség történt. Petrica Pomescu krajovai szállítási vállalkozó teljes sebességgel rohanó teherautója elütött egy lovaszekeret, amelyben három falusiült. Az összeütközés ereje felfordította a szekert és az autót, amelynek vezetője, Tudose Lázár idegességében és félelmében nem tudott fékezni, a közeli sáncba dobta. A szekeren ülő egyik falusi, Marin Miricio-

ga a zuhanó gépkocsi alá került, összeroncsolódott és azonnal meghalt. Az autót vezetője és a szekeren ülő másik két falusi súlyosan megsebesült.

Kemál pasa is körutra indul

Páris, június 23

Politikai körökből eredő értesülés szerint, Kemál julius elején rövid tartózkodásra Moszkvába utazik.

Egyébként ismét európai körutra indul, amelynek során meglátogatja Varsót, Páris és Londont.

csehszlovákiai kereskedő is utazik ezen keresztül. Furcsa színben tűnik előttük a közlekedés...

A másik sérelem ezen a vonalon a határpóznajegy kérdése, amely miatt minden utast Halmiban és Királyházán végigmosszátlnak. Ha az utas Szatmárról váltja a jegyét Halmiig, úgy a 31 lej utiköltségen kívül két lej többletet is fizet és ezért a két lejért a Halmi állomástól a határt jelző póznáig utazhat. Ha azonban a szatmári állomáson elfelejti bemondani, hogy a halmi határig kér jegyet, úgy Halmiban ki-méletlenül bevasálnak a jelentéktelen kis távolságért még 28 lejt. Az utasok — nagyobb-részt idegenek — nem tudják, hogy Halmi is más és a halmi határ is más, kénytelenek tehát savanyu arccal fizetni a 28 lejes büntetést, amit, ha tudomásuk volna a különbségről, két lejjel is elintézhettek, vagy a jegyet egészen Királyházáig adnák ki.

Apró dolgok ezek, de éppen, mert apró dolgok, segítenek kell rajtuk.

Az apró dolgok mindig bosszantóbbak, mint a nagyok. És ezen a vonalon az idegenek ilyen apró dolgokból ítélnek meg az egész rendszert.

(b. I.)

— Idegesség, fejfájás, álmatlanság, reggeli rosszullét, levertség, bágyadság, szédülés esetében a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek hiányos működéséből eredő zavarok nagyrészt azonnal megszünteti, az étvágyat erősen fokozza s visszaadja a testnek és szellemnek régi frissességét. Orvosi szakte-kintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József víz öregemberek betegségeinél és neurasté-niások bajainál is mindig megbízhatóan és kel-lemesen hat.

— Érzem és bánom, tiszta szivemből.
— Hát te, Rascanu, bánod, amit tettél?
— Kérde az elnök.
— Nagyon, feleli sápadtan Rascanu.
— És te, Dinescu, aki gyilkoltál, bánod, amit tettél?
— Alig hallszik a válasza:
— Igen.

Grigoriu feláll és hangtalanul, könnyek nélkül zokog, remeg a vékony teste, ahogy rázza a sírás.

Ezután a bíróság az ügyész indítványára eltekint a meggyilkolt képviselő özvegyének és a gyilkosok családtagjainak tanuként való kihallgatásától és a tárgyalást folytatolagosan június 30-ra halasztotta el.

A gimnázisták perében július 15-ig feltétlenül ítélet lesz.

Ötven halott egy moszkvai vegyigyár robbanásánál

London, június 23

Moszkvából érkezett jelentés szerint a „Frunze” vegyészeti üzemben robbanás történt. A borzalmas robbanás a hatalmas gyártelep egyik négyemeletes szárnyát teljesen romba döntötte.

Az eddigi jelentések szerint a robbanásnak ötven emberélet esett áldozatul.

Az orosz titkosrendőrség emberei az épületet teljesen körülférték, mert az a gyanú, hogy a szerencsétlenséget szabotázs idézte elő. Az üzem több alkalma-zottját a rendőrség őrizetbe vette.

Határszélen nem jó lakni...

Szatmár nem fürdőváros, de azért gílt az ötvenszázalékos utazás — Forgószínpad némi biztosítási igénnyel — Kis furcsaságok a határszéli forgalomban

Szatmár, június 22.

1.

Fürdőváros, vagy nem fürdőváros?

Ez a kérdés izgatja most a szatmáriakat.

Ugyanis a városi időközi bizottság a sajtóban kihirdette, hogy Szatmár is megkapta a fürdőváros címet és jelleget, ami köztudomásulag azt jelenti, hogy ötvenszázalékos kedvezménnyel lehet utazni a városba és vissza.

Sokan olvasták és sokan örültek neki. Rövid idő alatt megindult a népvándorlás. Erőből. Rokonok és ismerősök jöttek, akiket vonzott az olcsó utazás kedvezménye. Megváltották az egész jegyet Szatmárig és csak a visszautazásnál derült ki, hogy a kedvezmény nem jár. Nem vagyunk fürdőváros. A legtöbb esetben súlyosan megbírságták azokat, akik az újságokra hivatkozva, ugyanazzal a jeggyel akartak visszautazni.

Nem, nem vagyunk fürdőváros. A városi időközi bizottság egy kissé elsiette a reklámat. Korai volt a népnépele.

Nem vagyunk fürdőváros, de mégis van egy ok rá, hogy az ötvenszázalékos vasuti kedvezményt igénybe vehessük. Ugyanis Szatmárhoz közel fekszik Bikszád-fürdő. Ez természetesen fürdőhely, a fürdőhelyeket megillető kedvezménnyel. A minisztérium Szatmárt nem nyilvánította fürdővárosnak, de jogot adott arra, hogy

a Bikszádig váltott jegyet a szatmári állomás is helyettesítse és így az utas igénybe veheti a vasuti kedvezményt, anélkül, hogy egy napot is töltött volna Bikszádon.

Ennek az intézkedésnek a magyarázata, hogy Szatmár és Bikszád között igen rossz a vasuti összeköttetés. Az utasok nagyrésze a helyi érdekű vasut helyett inkább az autóbust veszi igénybe és a CFR nem akarta kényszeríteni az utasait, hogy kötelesek legyenek a keskenyvágányú vicinálison utazni.

A különbség mindössze 20–25 lej. Ennyivel kerül többre a bikszádig váltott jegy, amelyet visszatérő Szatmáron is lehet bélyegeztetni.

A helyzet a valóságban az, hogy nem vagyunk fürdőváros, de élvezzük a fürdővárosnak kijáró kedvezményeket.

— Így is jó — mondják megnyugodva a szatmári végeken és nem tesznek már szemrehányásokat a városi vezetőségnek, akik elsiették a nyilatkozatot és emiatt egy sereg embernek kára és bosszúsága volt.

2.

Szabadkai József, a szatmári színház igazgatója nagyszabású vállalkozásra készül. Romániában elsőnek meg akarja csináltatni az öreg szatmári színházban a forgószínpadot. Már be is adta a pályázatát a városi bizottsághoz. A pályázat igen érdekes.

Szabadkai felajánlja, hogy körülbelül kétszáz ezer lej befektetéssel már az őszi idény kezdetére megcsinálja a forgószínpadot, abban az esetben, ha a város három évre neki adja bérbe a színházat. Szabadkai azonban óvatos ember és számol azzal is, hogy mi lesz abban az esetben, ha nem kapja meg a miniszteri koncessziót? A koncesszió-osztogatásnál évek óta bizonyos protekciós rendszer érvényesül, elő példája ennek Szendrey Mihály, aki minden esztendőben vízre viszi a színházat, sor-

zatos botrányai vannak, de valamilyen rejtélyes befolyás mindig kiharozza neki a következő évi koncessziót is. Vagy neki, vagy a fiának. A cég mindig változik, csak a lényeg nem.

Ezzel szemben előfordult, hogy Szabadkainak, aki — ezt el kell ismerni — mindig becsületesen fizette a színház és botrányai sohasem voltak, évekre — minden indoklás nélkül — bevonták a koncesszióját, de a hat-ezer éves multjára hivatkozó és mindenkit le-urambátyámozó Szendrey akkor is kapott engedélyt, sőt akkor éppen a szatmári színházat kapta meg, amelyet uramtatusnak akkor is sikerült tönkretenni.

Szóval Szabadkai nem akar meglepetéseket. Az ajánlatában kiköti, hogy abban az esetben, ha a három év alatt valamilyen okból nem kapja meg a miniszteri koncessziót, vagy más kapná meg, úgy a forgószínpad előállítási költségeit, három évre felosztva az utóda, vagy a város tartozik visszatéríteni.

A városban van hajlandóság az ajánlat elfogadására, csupán arra utasították a szingázgatót, hogy a városi mérnöki hivatallal készíttesse el a költségvetési tervezetet, amely azután a tárgyalás alapjául szolgálhat.

A jelek szerint Szatmár lesz az első Romániában, ahol forgószínpad lesz.

Es olvassa a kolozsvári színházi frontról befutó jelentéseket, sajnos, de úgy látszik, hogy nemsokára Szatmár lesz az egyetlen, ahol ezt a színpadot még használni is fogják.

3.

A szatmári terménykereskedők, akik exportál foglalkoznak, az új vasuti menetrend következtében, nagyon kellemetlen helyzetbe jutottak. A cseh kereskedőkkel való kapcsolataik megkivánják, hogy innen a határszélel legalább hetenként kétszer-háromszor átutazzanak Csehszlovákiába. Ezt május 15-ig minimális költséggel és kevés idővesztéssel te-hették meg, ugyanis a vonatuk reggel 7 óra 25 perckor indult és este 7 óra tízkor már itthon is lehettek. Az új menetrend azonban ezt a helyzetet teljesen felborította. Reggel 7 óra 30 perckor ugyan átmege a vonat Halmiba, nincs közvetlen csatlakozása, úgy, hogy a sürgös ügyeiket elintézni akaró kereskedőknek Halmiból csak háromnegyed 12-kor lehet továbbutazni. Visszafelé délután fél ötkor indul a vonat. Eddig az időpontig nem tudják a dolgukat elvégezni. Este is jön egy vonat, de csak Halmiig és így az utas kénytelen az éjszakát Halmiban eltölteni, ami nem tartozik a legkellemesebb szórakozások közé.

Ez nemzetközi vonal, rengeteg romániai és

A gyilkos bukaresti gimnazisták a bíróság előtt

Megtörtlen, ijedten szánják-bánják bűneiket

Bukarest, június 23.

A bukaresti kiskorúak bírósága csütörtökön délután kezdte meg Popescu Özsebb képviselő kiskorú gyilkosainak: Dinescu Petre, Rascanu Jon és Grigore Petre középiskolások diákok ismeretes bűn-ügyének tárgyalását.

A fiatal gyilkosok szürkén, szálnat-keltőn, megsemmisülten álltak bírók elöl.

Dinescu, az első vádlott, személyi ada-tainak — 17 éves, a Lazar-lizeum VII. osztályának növendéke — felsorolása után elmondja a gyilkosságra való előkészületeket, Popovici képviselő háza fekvésé-nek kikémlelését, tanácskozásait Rascanuval és Grigoriuval. Azután a gyilkos-ság lefolyását beszéli el. Elmondja, hogy miután rövidzárlatot okozott a házban, kis kizilámpájuk segítségével Rascanuval együtt — Grigoriu nem jött el, szülei észrevettek valamit és bezárták — fello-póztak a képviselő hálószobájáig. Itt Ras-canu az ajtóba állt, ő meg behatolt a szo-bába.

Ezután az események villámgyorsan követték egymást. Popescu, a hatalmas erejű képviselő, felébredt, meglátta Di-nescut, — aki félénken dadoghatta el az

idősebb és gyakorlottabb kollégái jelsza-vát hogy: „Fel a kezekkel, vagy lövök!” — aztán a képviselő a gimnazistára ro-hant és fojtogatni kezdte, Dinescu szo-rultságában kétszer elsütötte revolverét. Popescu lezuhant és az ajtóban álló Ras-canu golyója későn jött már, holt ember-be talált. A szörnyű gyilkosság anyagi haszna — mondta Dinescu, ennyi volt: egy töltőtoll, két ceruza és egy pár kesz-ttyű, amit a képviselő télikabátjából lop-tunk ki.

A bíróság ezután a 16 éves és hatodi-kos gimnazista Rascanut hallgatja ki, aki nagyjában ugyanazt vallja, mint Dinescu, Rascanu után pedig Grigoriu Petre gimnazista következik.

Grigoriu vallomása a legjellemzőbb ar-ra a fertőzött és beteges légkörre, amely-ben ezek a szerencsétlen gimnazisták él-tek.

— Kalandokat akartunk, kalandokat, szenzációkat, semmi többet, elnök ur, — remegte a szepegő, félénk, ijedt gyilkos-jelölt kisfiu.

Az elnök a három vádlott kihallgatása után megkérdezi Grigoriutól:

— Érzed milyen borzalmas gonosztett-hez nyújtottál segítséget?

HIREK

Légi kihágás záptojással

A légi forgalom rohamos fejlődése kezd egy egészen új fogalmat is meghonosítani: a légi kihágás eddig ismeretlen fogalmát. A földi és vízi közlekedési szabálytalanságok sorába ezzel újfajta csatlakozik s rendőrhatalóságoknak ezzel is egyre több bajuk akad.

Az angliai Lincolnshire tartományban lévő Alford helység rendőrbírájának például egy ilyen légi kihágás ügyében kellett itélkeznie a minap. Egy mókás, vidámkedélyű gazdának, aki a Twigg névre hallgat, néhány héttel ezelőtt az az ötlete támadt, hogy megtréfálja szomszédját, egy kertészt. Légi sétára indult egy repülőgépen s titokban egy nagy záptojást vitt magával, szépen papírba csomagolva, mégpedig úgy, hogy a papír az egytörvényű szerepét is betöltse. Aztán, amikor a repülőgép a faluja és — Twigg szemérméteke szerint — éppen a szomszéd háza fölé került, a tréfakédező gazda kiejtette a kabinból a szépen becsomagolt záptojást s előre kúrövezve, hogy az bizonyára egyenesen a kertész fejébubájára pottyan.

Számítása azonban nem vált be: a tojás a 3—400 méter magasságból máshova esett, — mintha készakarva történt volna — a rendőrség udoarára s ott is magának a rendőrfelügyelőnek a kopaszodó fejére. Ez persze nem hagyta annyiban a dolgot, nem volt hajlandó a záptojást égi manjának tekinteni. Kinyomozta a vakmerő és alattomos tettet Twigg személyében s a rendőrbíró elé állította, aki a légi közlekedés szabályozásáról szóló törvény alapján két fontsterling pénzbírságra ítélte a gazdát. A bíró felhívta Twigg figyelmét arra, hogy a büntetés 200 font is lehetett volna, de ő enyhítő körülménynek vette, hogy a pádlott eddig még nem követett el hasonló kihágást s általában büntetlen előéletű.

Az angolok előrelátók: máris van törvényük ilyen esetekre, amely törvény kimondja, hogy „tilos a légi járművekből Anglia és Írország területén bármit is ledobni, vagy elejteni, kivéve a holtteherként felhasznált homokot, vagy vizet, továbbá olyan tárgyakat, amelyeknek lehullatását a minisztérium különlegesen megengedi”. Az angol légügyi minisztérium viszont eddig nem gondolt sem záptojásokra, sem más hasonló kellemetlen illatu anyagokra.

Az alfordi ítélet nagy megnyugást kelt egész Angliában. Eppen ideje volt, — szögezi le a sajtó —, hogy a hatóságok elrettentő példával szolgáljanak, mert mind inkább fenyegetett az a veszély, hogy a légi kirándulók tréfából, vagy bosszúból a záptojásnál még kellemetlenebb dolgokat szórnak a földhözragadt gyarló halandók fejére. Eppen elég, hogy a madarakat nem tudjuk rendre szoktatni, hogy úgy mondjuk: levegőtisztavá nevelni. Most még saját polgártársaink is gunyt üzhessenek velünk és beszemetelhecsék házukat, ruhákat, sőt esetleg éppen fejünk tetejét is.

Tényleg. Rendben van, érthető, hogy manapság mindenki szeretne „felülemelkedni” és lesajnálni felülről ezt a sivár és gyalázatos világot, de az illemszabályoknak az égi magasságokra is kell vonatkoznia!

— 200 méterről lezuhant egy epilepsziás ember. Tudósítónk jelenti: A Töresvár közelében levő Piczigóju hegységben a Fondéta községbeli 29 éves Lutzea György nevű gazdálkodó tegnap délután laért ment a hegységbe. Az epilepsziában szenvedő gazda délután 6 órakor a Piczigóju hegy tetején rosszul lett és lezuhant a 200 méternyi mélységbe. Lutzea azonnal kiszenvedett.

★ Orvosi hír. Dr. Schlesinger S. belgyógyász külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett és rendelését Str. I. C. Bratianu (volt Kórház-utca) 41. szám alatt újból megkezdte. Telefon: 1—32.

Nemes Ferenc:

Nesze nektek, Piccardék!

Piccard magát hősnék tartja, mégis elmaradt a startja...! Mert attól fél szegény feje, amit jószolt tisztelt neje! Rábeszélte a jó asszony, mindent jövedőre halasszon, mert ez évben nincs szerencse, felszállástól Isten ments!

Tisztelt Madám! Kegyed dőre! Ugyan, miket vá, jövedőre?

AKINEK NEM SZABAD SZÉDULNIE!

Nem drágán fizetett filmszínész ez a fiatalember, akiről e szédítő és nyaktörő magasságban felvétel készült, hanem egyszerű munkás: ablakpucoló! A csikagói világiállítás egyik magas épületének ablakait tisztogatja, nem sokat törődve az alatta tátongó mélységgel.

— Ujbóli elnökválasztás a nagybányai ipartestületben. Nagybányáról jelenti: Az ipartestület elnöki széke körüli viaszly most döntő szakaszába jutott. Vasárnap az ipartestület új elnökválasztás közgyűlést tart, amelyen előrelátólag végleg megoldódik a régóta tartó és a testület működését annyira bénító elnökválasztás. Emlékeztet, hogy a két hónappal ezelőtti közgyűlésen nagy többséggel Gergely Gyula szabóiparost választották meg elnöknek Tréger Lajos helyébe. A népszerű Gergely megválasztását azonban az ellenzék alaki hibákra való hivatkozással megfellebbezte, mire Gergely — megelőzve a döntést — benyújtotta lemondását azzal az indoklással hogy csak úgy hajlandó a testület élén maradni, ha a tagok teljes bizalmát élvezzi. A vasárnapi gyűlésen tehát megismétlik az elnökválasztást. Gergely ellenjelöltje Doros Lőrinc kerégyártó- és kovácsmester, nem kétséges azonban, hogy Gergely Gyula ezalkalommal még nagyobb többséget kap, mint a multkor. Másodszori megválasztása mindenesetre biztosítaná a megnyugvást, egyrészt az ellenzék kijelentette, hogy újráválasztása esetén csatlakozik hozzá és támogatni fogja, másrészt pedig, mert rátermettsége vitathatatlan s agitálása bizonyára hamarosan meghozza az eredményeket.

Capitol Mozdó, Brassó

Szombattól kezdődőleg

Georg Alexander — Lien Deyers — Hans Junkermann — Paul Heidemann szenzációs zenés vígjátéka, pazar kiállítással

Képedet a szivembe zárom

(Minden férfi egyforma)

Műsorkiegészítés: Pathé-zsurnál.

Műsorkiegészítés: Pathé-zsurnál.

Szombaton délután 3 ó. és vasárnap délelőtt 11 ó. nagy matinélőadás: A fehér fogoly

Ma utoljára:

SÁRGA PASSZUS

Ma utoljára:

ABLAK

Tán csak nem boldogabb évet Röhögni kell! Maga téved! Percről-percre gyűlik a haj, most is vacakabb, mint tavaly, sose lesz a helyzet tisztá... Pfuj, maga kis — optimista!

Professzor ur! Jó Piccardom! Önt pedig dílsnek tartom, ha szintén jobb időkre vár, hisz lemondunk arról ma már! Babért többé sosem arat, ha addig a földön marad, amíg a sorsunk mostoha...

Nem száll fel már maga soha!!

— IDŐJELENTÉS. A budapesti idővizsgáló állomás jelentése: Gyengülő északi szél, változó felhőzet. Szórványosan záporok, esetleg zivatarok. A hőmérséklet keveset emelkedik.

— Egy évet kapott a gyilkos erdőkerülő. Temesvári tudósítónk jelenti: Baban Demeter erdőkerülő 1933 márciusában falopáson érte Columban György 18 éves legényét. Az erdőőr és a legény között szóváltás keletkezett, melynek folyamán az erdőőr Columbant lelőtte. Az erdőkerülőt a törvényszék felfeltette, ügyészi fellebbezésre az ügy a tábla elé került, amely Babant egyévi fogságra ítélte.

— Erőműhelyfalvi hírek. A július 4-ikére kitűzött községi választásokon a liberális és a magyar párt közös választási listán indul. Listavezető: Tertan Nicolae liberális párti, jelenlegi ideiglenes tanácselnök. Ugyanezen a listán az 5 liberális és 4 magyarpárti mandátumon kívül a zsidópárt is kapott egy helyet. A hivatalos listán kívül a községi választásokon a nemzetiparasztpárt, dr. Muresan Emil pártja és a disszidens liberálisok is önálló listával indulnak. — Nemrégiben beszámoltunk arról, hogy az erőműhelyfalvi járásbírságot a nagykárolyi ügyvédek indítványára Nagykárolyhoz akarják csatolni. A hírt dr. Labontiu Emil képviselő táviratban cáfolta meg és kijelentette, hogy az erőműhelyfalvi járásbírság továbbra is zavartalanul működhetik. — Erőműhelyfalva határában gróf Stubenberg birtokán a villámcsapás felgyújtotta a nagystállót. A hatalmas épület teljesen leégett és az istállóba bezárt 380 darab juh is elpusztult. A kár 230 ezer lejre tehető. — Varju Erzsébet 50 éves asszonyt, akinek juhait a tilosban legelték, Sztón Péter mezőőr fejszével úgy összeverte, hogy a szerencsétlen asszonyt három bordatöréssel a zilahi kórházba szállították. A tubuzgó mezőőrt a csendőrség letartóztatta és átadta a zilahi ügyészségnek.

— Felmentettek egy cipészegédet, aki önvédelemből gyilkolt. Aradi tudósítónk jelenti: Az elmúlt évben Sfaraila János cipészegéd a Szabadság-terepen leszúrta Nuszbaum József kóristát. A mai törvényszéki tárgyaláson Sfaraila azzal védekezett, hogy Nuszbaum megtámadta és önvédelemből szúrta le. A bíróság elfogadta Sfaraila védekezését és felmentette az emberölés vádjáról.

★ A timişorai nyilvánosjogi fiúliceum és felsőkereskedelmi iskola, kóser zsidó internátus, prospektusát érdeklődőknek megküldi az igazgatóság.

— Titokzatos tüzesetek Hosszúfaluban. A Brassó melletti Hosszúfaluban tíznaponként ismétlődő titokzatos tüzesetek tartják izgalomban a lakosságot. A tüzesetek száma az elmúlt éjszaka ismét kettővel szaporodott. Éjjel fél három órakor a Kocsis György és Kocsis Magdó Jánost csürje gyulladt ki. A tüzet sikerült eloltani, de a gyújtogatók személyét illetőleg, tanácsalánul áll az egész község lakossága és a csendőrök is.

— Egy évet kapott a ravasz adós, három évet a hitlen gazdatiszt. Kolozsvárról jelentik: Gordán Péter bánffyhungyadi gazda ravasz hitelezői család miatt állott a kolozsvári törvényszék előtt. Gondán tizenkilencezer lejt vett fel a Népbanktól és hasonló nevű szomszédjára íratta az adósságot. Nem fizetett, a mitsem tudó szomszédot végrehajtották és ekkor került ki a turpisság. A csütörtöki tárgyaláson egyévi fogságra ítélték Gordán Pétert család és hatóság félrevezetése címén. — Petre Calatescu sármási gazdatiszt, aki évekig vezette az egyik állami birtokot, hitlen kezelés vádjával került a törvény elé. A vádirat szerint a gazdatiszt meg nem engedett módon adott bérbe birtokrészeket. A gazdatiszt azzal védekezett, hogy az ebből kapott pénzt átadta az inspektornak, de nyugtát nem kapott. A kolozsvári törvényszék 3 évi börtönrre és 5 évi jogvesztésre ítélte.

★ A kacagó arc. Irta: H. L. Gates. „Ursten! Megőrültem...?” — kiáltja Farley rekedten, amint meglátja az ördögi arc, vigyorgó szobrocskát íróasztalán, ott, ahol imént még a tintatartóba mártotta be tollát. Ugynevez az arc volt, amely már hetek óta üldözi őt lidércnyomásos, nehéz álmaiban! És ő, aki a kábítószerek ellen küzdő nemzetközi liga megbízásából két, veszedelmekkel teli, nehéz esztendő telt ki a kínjában, egyszerre úgy érzi, hogy ismeretlen veszedelmek titokzatos hálójába veszt körül San-Francisco közepén. A regény elejétől végig izgalmasan, rohanó tempóban emelkedik a fantasztikus és mégis meggyőzően ható végkifejlés felé. A „kacagó arc” egyik legérdekesebb kötetet a „Palladis Félpengős Regények” című sorozatnak. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.

— Székelyhidről írják. Nagy elkérésedést keltett Székelyhidről, hogy a mai rossz terméskilátások ellenére is a községi adókat 100—120 százalékkal emelték. Erre a Berettyóhid, új iskola és templom építése és az állami szubvenció megvonása adott okot. A székelyhidi iparosok közül már többen beadták az iparukat, mivel képtelenek ilyen óriási adót fizetni. A lakosság elhatározta, hogy küldöttséget meneszt a prefektushoz és kéri fogja, hogy ezeket a költségeket legalább 3 évre osszák fel, mert ezt képtelenek megfizetni. — A székelyhidi és kágyai szőlőhegyekben már hetek óta gyümölcstolvajok garázdálkodnak. Végre Kapussi Sándor hegybírónak sikerült a tolvajokat 2 cigány személyében megcsípni. Azonban mielőtt bekísérhetné volna őket, a cigányok nekítámadtak, alaposan helybenhagyták és megszöktek. A több sebből vérző Kapussira a kerülők akadtak rá és hazaszállították. A garázda cigányokat a csendőrség keresi.

★ Esküvői hír. Révész Imre (Medias) és Grün Eszti (Cluj) folyó hó 23-án házasságot kötöttek.

— Egy kis cselédleány súlyos balesete. A Kőp-utca 24 szám alatt lakó Adler mérnöknel szolgáló Máthé Anna 13 éves cselédleány gazdája revolverével játszadozott. A fegyver elcsúszott a golyó a leányka gyomrába furódott. Rendkívül súlyos állapotban szállították be a Marzescu-féle kórházba.

Modern Panzió-szálloda

Brassóban, Fekete-utca 68. (Telefon 7-55) a Cenk tövében, hideg-meleg folyóvízzel, fürdőszobákkal, diétára is berendezett konyhával, napokra is, mérsékelt panziós és étkezési árakkal megnyitott!

Professor ZAZRA

grafologus

megmondja Önnek jelenét, múltját, jövőjét és mindenben felvilágosítást ad. Vidékiek küldjenek 23 lej bélyeget postaköltségre és pontos születési dátumot. Cluj, Piaja N. Viteazul 7. ajtó 7.

Amatőríróképészek!

Bitumina

lemezek kiválóan érzékenyek és sokkal olcsóbbak, mint a külföldi gyártmányok. Bevezetés céljából a gyár magánfeleknek is szállít utánvétellel akár egyetlen dobozról szóló rendelést is. Kérjen prospektust!

Fabrica Bitumina, Ploesti-Sud.

Fejlődünk

Majdnem egy hónapig időztem távol, amit csak azért említek, mert mikor ismét itthon voltam, reményemen felül szeretett városomban, érdeklődve néztem szét, hogy milyen haladást is láthatnék? Ha nem is egy lépést, legalább egy zökkenést, vagy csak egy lendület-hajlamot. Egy új szint, mozdulatot, valamit, ami nem volt.

Oh, hiszen tudom, hogy nem a polgárok mulik. Bár a romokat lehessen tartani!

És mégis találtam valamit, ami kétség-telenül új, egy nagyvárosi pöty, amit idehozott valami kőszá szél, egy mintát találtam, érték nélkül, pontosabban: egy cselédet és egy kutyát találtam a korzon — most már igazán nem is tudom? — a kik vagy amik, minden este sétálnak, egész pontosan: egy cseléd minden este sétáltat egy kutyát a korzón. Ugy sétálnak, hogy egymáshoz vannak láncolva, mert az már igazán nem sokat számít, hogy a lánc a cseléd kezében van.

Ugyis a kutya vezeti a cselédet és ott áll meg, ahol akar.

Hát ez ezározottan nagyvárosi vonás, mert sem ott, sem az itteni esetről nem az történik, hogy valaki sétál a kutyával, hanem, hogy sétáltatják a kutyuskát a ki, szegényke, egész nap szobában kényeztetül ül. Hiszen rendben van, a kutyának is kell a mozgás. De tessék mellétekába vinni, mert olykor-olykor egész mulatságos lehet, hacsak nincs kéznél egy kirakat vagy plakát.

Ilyen „Lássuk” — vezércikknek

keresve sem kereshettem volna jobb témát, mint ami ma ugyszólván a fülembé pötyyant.

Igaz, hogy nem kizárólagosan „helyi szín”, de az élet mindinkább sötétedő pallettájára itt nyomta ki a keserűségek tubusából egy ifju hölgy, aki olyan szerencsés volt, — hogy elbukott a képesítőn.

— Mert — magyarázta az ifju hölgy pechesebb kartársnőjének — szóval, te átmentél én pedig maradok. Maradok még egy évig, matróz-bluzban járok, amit szeretek, igaz számtant kell tanulnom, amit utálok, viszont nem kell főzőm otthon, de mit gondolsz, fiacskám, egy év alatt fogsz te állást kapni? Frászt fogsz kapni és gyomoridegességet és sirni fogsz, sirni fogsz egy egész évig, amíg csak megint nem találkozunk...

Igy beszél az ifju hölgy, így, ami, most látom, ha nem is éppen vezércikk, de megér legalább 10—20 sort ott, ahol általában eminensebb érdekekről szokott szó lenni.

Kis riport: Történet, melynek — sajnos — nincs „csallanója”

Az alábbi „ eset” a mult hét egyik napján szóról-szóra megtörtént.

Kapások a virradatban
Tudvalevő, hogy a kapálás szorosan összefügg a légköri viszonyokkal. Ha sokáig nem esik az eső, pihen a kapa is, de ha megfelelő csapadék van, akkor ugyszólván éjjel-nappal dolgozik, különben megint kapáláshoz alkalmatlanná szárad a föld.

A mult hét egyik délutánján bő eső szakadt le, másnap reggel tehát a piac közepén levő kis park beton-kerítését még sötétben körülülték a kapások. Mint óriási, leeresztett szárnyu madarak. Várták a gazdákat, közben arról álmodoztak, hogy hátha akad olyan is, aki nem sokalja a 25 lej napszámot se.

Egy ideális gazda

Talán el is szunyadtak, mikor valaki „adjon Isten jó reggelt”-et recscentett rájuk. — „Jó volna” — sóhajtották a kapások.

— Maguk kapások?

— Azok. — De nem nagyon kaptak a kérdésen, mer még alig püymallott s a napszám attól függ, hogy hány gazdának van szüksége kapásra. Hátha kapás-kereslet lesz.

— Nekem tizenkét kapás kéne — így a kis fekete ur.

— Há’ vónánk — hallatszott egy hang.

— Mit kérnek?

Az előbbi hang fantasztikus napszám-mal állott elő:

— Negyven lej s koszt.

A kis fekete urnak a gyöngyszínű virradatban még a szeme se rebhent:

— Rendben van! Aki akar jönni, álljon a hátam mögé.

Nosza lett erre tülekedés. Kicsi hijja, hogy össze nem verekedtek. Végül is az ur választotta ki a tucatot. Mikor ez meg volt, megindult előre, utána a tizenkét kapás, kik meg-megcsipték egymást, hogy nem álmodnak-e.

Mig mentek ki a temetőn a Nagydoldal felé, a kis fekete ur megkérdezte, hogy tizórára jó lesz-e szalonna, turó, de ha valaki sonkát akarna, most szóljon. Kikötötte azonban, hogy bort csak délből ad, most pálinkát kapnak s ki is húzott a zsebéből egy literes üveget. Mindenki kapott egy pohárkával, ő kettőt ivott, de ezen már igazán nem lehet csodálkozni. Poharazgatás közben megemlítette, hogy nyolcvan holdja van és hogy ő is mint kapás kezdte, no de akkor más idők is voltak.

Kiértek a temetőből, át a Papkerten, mig végre a Nagydoldal tövében ez a csodálatos ember megállt egy kukoricaföld mellett.

— Na, — mondta és előbb rámutatott a földre, aztán az üvegre — még egyet iszunk és gyerünk.

Még egy bizonyos Lajibá, hirtelenjében fel is köszöntötte az urat. Ilyent adjon nekünk sokat az Ursten — szavalta, amit az ur igen szépen megköszönt.

Azzal a tizenkét kapás be is állott a földbe.

Az ur elmegy és az igazi jön helyette

Tiz óráig jót haladtak, de akkor már sűrűn pillantgattak a város felé. Közbe szegény Lajibát bosszantották, mert ő, ha már lehet, akkor inkább sonkát kért. Az ur még azt is megkérdezte, hogy milyent szeret? Lajibá a kövéres mellett döntött.

Na, de ott a fák alatt már jön valaki, nadrágos, bizonyára a gazdájuk. Most már azon sem csodálkoztak volna, ha meghívja őket tizórára valami fájin vendéglőbe.

Az ismeretlen ur meg is áll mellettük s csak bámul:

— Hát magukat ki fogadta?

— Münköt egy igazi ur — válaszolta

Székelyudvarhelyi ablak

Nem tudjuk: okatlan gyerekség-e, sakáli magántulajdon-sértés-e, vagy minősíthetetlen hullarablás az, hogy a temetői sirokról ellopják a virágokat, kiássák a palántákat, letördelik a fákat. Virágot és csókot lopni — legalábbis egy bizonyos korosztály szemében — állítólag szabad. Erre azonban e szabadelvűek keresnek kellemesebb körülményeket és ezeket ne egy sirról vagy egy hulla ajakáról tulajdonítsák el, hisz mind a kettőből adnak ma szívesen az élők, azért bizonyára nem kell a magántulajdonnal összeütközésbe kerülni. Mert ez így, több mint kegyeletsértés. És nézze, fiam, ha kegyed nem tudja azt felfogni, hogy tulajdonképpen egy halott emléktől lop, akkor csinálja ügyesen. Csinálja nagyon ügyesen, mert úgy járhat, mint a sakál és rövidesen a saját emléken győződhetik meg, hogy milyen elképesztő kegyetlenség az, ha valaki odaorozkodik a kegyed sirhal-mához és egy óvatlan pillanatban a feje fölül kiássá a rózsafát.

egyengette a dohányt a papirban, el is kezdte:

— Tegnap kimenék a hétfalusi szélire, hogy valami ágakot hozzak bé. Meg is rakom a szekeret s mikor a nap szentült le, béindulék haza. Ahogy jövök, látom, hogy a Zakariás ur korcsomája előtt áll a Csergő Pali komám szekere. Ugy mondom, ahogy van, én is megállítom a tinókat s ahajt a komámmal bevettünk két porció italt, dehát a’ mi?

— Nono — erősítette meg Mózsi, hogy a két porciónak ő sem tulajdonít nagyobb jelentőséget.

— S osztán még kettőt, arra jött fesszegi Kis Están, még kettőt, jött Máté Balázs: még kettőt, jött a kisbíró: még kettőt, ugy mondom, ahogy van: bésötédénk.

— Nono, bőlított Mózsi, kinek ez ugy-látszik szavajárása.

Gergő szipkájából kifújta a cigaretta végét:

— Jó sötét volt má, mikor elérek a kapunkig, de biz én nem vevém észre, me’ azon gondolkodtam, hogy hány porciót is vettünk bé. Há a kapunál csak bésiről a két tehen s, hogy látom, odaugrom nehogy elhúzzák a kaput. Hanem halláé szük volt a hely s csak érzem, hogy a lábam halad s a derekam marad. Erre hátra nyulok s a derekam elé billentem, há gyilkosteringette a szemembe valami bé!

— No fene! — buggyant ki Mózsiból.

— Aval — pökött egyet Gerő — a szemem befogom s felkiáltom az asszonnak, hogy a mosdótálba tegyen vizet. Hát tett is, no jól van felmenyek, az asszony kérdi mi bajom, de én befogám ami lik csak volt rajtam, a fejemet bédugtam a vízbe s a szememet beléfuttam a vízbe.

— Há’ amá hogy lehet? — csudálko-

Lajibá, mert még mindig hitt a sonka kövérségében.

— Az igazi gazda én vagyok, — patant fel az ismeretlen ur — én pedig nem fogadtam semmiféle kapást.

— Ejsze a testvére volt — vélte Lajibá.

— Nincs neken semmiféle testvérem, itt vagy tévedés van, vagy becsapták magukat.

Mit csűrjem-csavarjam a dolgot, a tizenkét kapást tényleg becsapta az a kis fekete ur. Bizonyára ugy vélte, hogy egy jó „heccet” csinál.

— Piszkos szélhámós — mondja mindenki. Ez igaz is.

De miért szélhámós?

Elvileg azért, mert annyit ígért egy munkásnak, amennyit az megérdemel. Így aztán valami pikáns ízt kap ez a „hecc”.

Mert fizetni ugysem fizet ma senki.

SPORT

Bizonyára mindenki tudja Székelyudvarhelyen, hogy a székelyudvarhelyi Hargita Testedző Egylet fővédnökségét és diszelnökségét, melyet megalakulása idején a sportegylet háttalan lelkesedéssel és mély hódolattal ajánlott öfelségének, II. Károly, Románia uralkodója, elfogadni kegyeskedett. Ugy a tisztesség, mint az erről kiállított diszes oklevelet, mely ma a királyi palotában van és amelyet a legfelsőbb akarat megbízásából 1923. augusztus 5-én bensegés és ünnepléses keretek között vett át Bádescu ezredes-szárnysegéd Székelyudvarhelyen. A Hargita Testedző Egylet azóta sem mulasztotta el, hogy Románia ünnepi napjai alkalmával no fejezze ki öfelségének hódolatteljes ragaszkodását. Így a most lezajlott június 8-iki jubileumi ünnepségek kapcsán is, melyre néhány napra a Hargita Testedző Egylet vezetősége az alábbi válszt kapta:

București. Palatul Regal.

Pentru frumoasele fericitări primite cu prilejul serbării zilei de 8 Iunie M. S. Regele mă autorizat să Vă transmit viile sale mulțumiri.

Secretariatul particular al M. S. Regelui
E. Buhman.

E királyi sorokat olvassák el azok, akik a sportból ki akarják küszöbölni, ami a lényeges az izmok nemes játékát és a lovagias versengést.

Karikaturák egy-huzással

Soós Gazsi, a gazdasági kamara titkára (Egy gazda): „Ilyen bő termést adna nekünk az Isten!”

Biró Gyula: Kovács-krém éjjeli használatra.

Veress Béla: egy diák, aki a katedrál felejtette magát.

Kun Dudus: a fájdalom piros-pozsgás virága.

Gábor Gyula: ugyanaz pir és pozsga nélkül.

zott el Mózsi.

— Az ugy — pislog Gergő —, hogy né a levegő nem jöhetett ki belőlem se az orromon, se a számon, se egyebütt, há kijött a szememen, ahol az ág likat szurt.

— Ebbe má lehet igaza — hagyta helyben Mózsi.

— No ugyé! S osztán a levegővel kijött a rossz szemem is.

— Emá ügyes dolog, igazi ügyes dolog.

— De volt egy baj — legyint Gergő.

— Nono — így Mózsi.

— A halláé, hogy a szemem igaz kijött, de mikor a fejem huzom ki a vízből, há valami olyan hárttyikán fityeg.

— No fene — szörnyülködött el Mózsi — s osztán mit csinált?

— Há, a suj egye meg, megfogtam visszadugtam.

— A lássa-é, még a legjobb ilyenkor de csak ugy melegibe — bólogatott Mózsi.

— Még meleg volt — nyugtatta meg Gergő — arra az asszony má csinált egy kicsi meleg puliszka lisztet, azt rongy közé tette s réa a szememre.

Mózsí felvette az átalvetőt:

— A baj hamar jó.

Gergő is fel a kandért:

— Hamar biza... — És egyik ment balra, a másik jobbra.

Mikor már voltak vagy tiz lépést egymástól, csak megfordul Mózsí s visszakiált:

— De az orvoshoz menyen, ugye?

Gergő éppen hogy a fejét fordította vissza s a kezével, fejével, vállával a me leggyakoribb mozdulatát végezte, amint visszazsolt:

— Há miből?!

Akkor már azon az oldalon, ahol e beszélgetés történt, a városiak is térdie jártak a verőfényben.

Szépirodalom vagy közgazdaság?

Reggel a székelyeknél

Novella (de meg lehetett volna írni riportnak is)

A kora reggel friss csendje valószínűlen erővel visszhangozta a lépések és a beszéd zaját. A második utcából idehaladtok, amin sulyos bárdcsattogással adagokra boncolt a mérszáros egy szelid és bölcs tehenet. Két bárdcsapás közt még azt is ki lehetett venni, hogy a szivéről énekel, mely vérzik, ha feihők suhannak keletre.

A város most tápáskodott fel ágyából. Az alvástól kerek szemű, fényes hajú cselédek söpörték a járdát, mások zsemlyéket vittek sietve kis kosárkában, de a kapuból még halkan megkérdezték:

— Hogy aludtál Juli? Mint a róka, vagy mint a nyul?

Juli pedig kiegyenesedett a seprű mellett s csiklandozva kacagta vissza:

— Ménnyel bolondja! — aminek bizonyára megvolt a rejtett értelmi oka.

Ezekben a reggeli órákban a sok harisnyától meg rokolyától olyan a város, mint egy nagy falu. Tejes kandérokat locsogtattak, a saláta friss zöldjén még a tisztuló víz csillogott és a hallálra ítélt tyukok egyet-egyet pittyentek a szotyrok alján.

Gergő s Mózsí, ma is, mint minden reggel jó tizenöt éve, találkoztak ugyanabban az utcában. Gergő felazónról való volt, Mózsí leazónról. Még a háborúból ismerték egymást, egy ezredben szolgáltak. Majd minden reggel találkoztak a városban, Gergő tejet hozott be, Mózsí vaját. Ugyankor meg is álltak egy

szóra, de legalább átkiáltottak egymásnak.

Ma is már messziről meglátták egymást, de mintha a Gergő lépései bizonytalanok lettek volna, egyszer még a járdáról is lelépett s a fejét furcsán felfszegve tartotta. Csak amikor közelebb ért Mózsí, akkor látta, hogy a Gergő jobbszeme át van kötve egy fekete keszkenővel.

— Há’ magát mi lelé? — eresztette le átalvetőjét, mert tudta, hogy a válasz hosszabb időt igényel. Gergő is lekopantja karjáról a kandért s csak legyint.

— Osztán miből jöttek össze avval a baloggal — ad hangot Mózsí logikus gyanujának. Gergő megint csak legyint:

— Nem afféle.

— Nono — mondta Mózsí, azért ilyen röviden, nehogy azt higgye Gergő, hogy ő kíváncsiskodik.

Mégis a kandért meg az átalvetőt beljebb tették a fal mellé, Mózsí dohánytárcát kapart ellé mellény zsebéből s azt Gergő felé billentette:

— Gyujtszon-sza réa. — Mert ha rágyújt, akkor el is mondja.

Gergő feljebb toltá ép szeméről a kötet, ujjait végigfuttatta nyelvén s a beholypadozott, ütődött tárcá után nyult. Mózsí nekitámaszkodott a háznak, melynek tetejéről éppen akkor kezdett lecsuogni a Nap aranya. Gergő háttal állott a Napnak s mig bütykös ujjaiaval

K Ö Z G A Z D A S Á G

A mezőgazdasági és városi adósságok rendezéséről szóló törvény végrehajtási utasítása

Az adósságok szabályozása azokkal a hitelezőkkel szemben, akik nem fogadják el az előző fejezetek rendelkezéseit

V. közlemény

III. FEJEZET.

40. szakasz: A törvény 1. és 2. fejezetében szabályozott rendezési módok követeléseik tekintetében való visszautasítását a hitelezőknek a törvény kihirdetésétől számított 40 napon belül beadandó nyilatkozatban kell kifejezésre hozni, amelyben kijelentik, hogy a törvény rendelkezéseit nem fogadják el.

A nyilatkozatnak tartalmazni kell:

- A hitelező nevét és lakhelyét.
- Az adós nevét és lakhelyét.
- A követelésnek a nyilatkozat beadása napján fennálló összegét, az eredeti tőketartozást, már felvett és a hátralékos kamatok megjelölését.

A követelés jellegét, a jogcímet, amelyből ered és a követelés bármilyen természetű biztosítékait.

A nyilatkozatok csak az adós lakhelye szerinti illetékes törvényszéknél nyújthatók be, ha pedig az adósnak lakhelye ismeretlen, vagy külföldön lakik, a nyilatkozatok az illetékes törvényszéknél iktatandók.

Mindezen nyilatkozatok a törvényszék elnöke által összpontosítandók, azokat pedig, amelyeket a végrehajtási utasítás megjelenése előtt más tanácsosok osztottak be, át kell tenni a törvényszék elnökéhez.

A nyilatkozatok visszavonhatatlanok, sem megfenntartást, sem megszüntetést nem tartalmazhatnak. Joga van azonban a hitelezőnek nyilatkozatát azon feltételhez kötni, hogy az adós a törvény I. vagy II. fejezetének rendelkezéseit alá essék.

41. szakasz: A 40. szakaszban írt nyilatkozatok megszerkesztésének és határidejének elmulasztása esetén a hitelező úgy tekintendő, mint aki a jelen törvény I. és II. fejezeteiben foglalt rendelkezéseket visszavonhatatlan módon elfogadta.

42. szakasz: Azok a hitelezők, akik a 40. szakasz szerint érvényes módon el nem fogadják a nyilatkozatot tettek, azon követeléseikből eredő jogait, amelyekre vonatkozóan ilyen nyilatkozatot adtak be, csak az alábbi szakaszokban körülírt módon érvényesíthetik:

43. szakasz: Az I. és II. fejezetekben felsorolt adósságok azon tartozásaira, amelyek a 40. szakasz szerint bejelentve lettek, a törvény kihirdetésétől számított tízéves fizetési halasztás adatik, 1 százalékos évi kamatozással, az eredeti tőketartozás után, amely kamat minden év december hó 15-én fizetendő. Az első esedékes napja 1934. december 15.

Ezen határidő lejárta után a minisztertanácsnak joga lesz arra, hogy a fizetési halasztás egyenlően feltételekkel legfeljebb öt év tartamára meghosszabbítsa.

44. szakasz: A kamatfizetés elmulasztása esetén a hitelező csak adósa vagyonának hozamát veheti végrehajtás alá, a hátralékos kamatok erejéig.

45. szakasz: Az adós akár kereset, akár a hitelező által vezetett végrehajtás ellen emelt kifogás alakjában kérheti tartozása kamatainak visszaszámítását.

Ez a visszaszámítás úgy a már kifizetett, mint a még hátralékos kamatokra is kérhető, az utóbbiakra még akkor is, ha ezek tekintetében időközben jogerős bírói ítéletet hoztak. Kamat tüllesztésnek azon összegek tekintendők, amelyek kamat, jutalék, vagy más, bármilyen járulékos jogcímen fizetettek, vagy ilyen címenek még hátralékban vannak s amelyek az egyszerű (tőkésítetlen) törvényes kamatokat meghaladják, azaz a szerződés létrejöttének időpontjában érvényes törvényes kamatokat. Ezek az összegek úgy tekintendők, hogy uszoraszarzódás alapján történt.

A fenti értelemben vett kamat tüllesztés abban az esetben, ha a kifizetés tényleg megtörtént, a tőke és kamattartozásra számítandó be, ha pedig még hátralékban van, akkor levonásba hozandó a fent körülírt egyszerű törvényes kamatösszegeből.

Kamatvisszaszámítási perekben a kikötött és kifizetett kamatok mennyiségét az adós bármilyen bizonyítási eszközzel, így tanúkkal és törvényes vélelmekkel is igazolhatja.

46. szakasz: A törvény alkalmazásának biztosítása céljából az államnak joga van a jelen fejezetben szabályozott követelések egészében, vagy részben kisajátítására. Ez a kisajátítás a közérdeknek tekintendő.

A kisajátítást a törvényszék mondja ki a pénzügyminiszternek, a minisztertanács felha-

talmazása alapján beadott kérésére. A közérdekű kisajátításokat szabályozó törvény alkosszerűségei betartandók.

A kisajátítási ár a kisajátított követelés valószínűségi eladási értékében állapítandó meg, figyelemmel a követelések összege és az adós aktívuma között fennálló arány és minden egyes követelés rangsorára. A kisajátítási ár készpénzben, vagy 4 százalékos, névértéken számított és 50 év alatt törlesztendő államkötvénnyel fizetendő.

47. szakasz: A követelés kisajátításának kimondása után, a kisajátítási ár letétbehelyezését, a követelés alapján megindított minden végrehajtás felfüggesztendő. Az a hitelező, a kinek követelése nem végrehajtható, köteles végrehajtható jogcímet szerezni és az eljárás során az államot is megidézteni.

A kisajátítási ár letétbe helyezésével az állam a kisajátított hitelező összes jogaiba lép és a hitelező köteles a kisajátítási ár felvétele előtt a kisajátítási bíróságnál a követelésről szóló végrehajtható okiratot letenni. Ezen követeléseknek az állam részéről való behajtását külön törvény fogja szabályozni.

48. szakasz: A törvény III. fejezetében szabályozott követelések alapján a törvény kihirdetéséig elrendelt végrehajtási és bármely biztosítási intézkedések az adós kérelmére hatályon kívül helyezendő, a regáti perrendtartásnak 104. szakasza szerint, amelynek hatálya ezen célból az egész ország területére kiterjesztetik.

Az adós köteles a hitelezőnek a 40. szakasz értelmében tett nyilatkozatát hiteles másolatban a kérelemhez csatolni.

Az árverési vétel alapján eszközölt átírások, amelyek ellen kellő időben felülvizsgálati ké-

relem lett beadva, amely a Semmitőszék elbírálása alatt áll, a 68. szakaszban szabályozott eljárás szerint lesznek hatályon kívül helyezve.

IV. FEJEZET.

Általános, különös és átmeneti intézkedések:

I. Cím:

A veszteségek elosztására vonatkozó intézkedések:

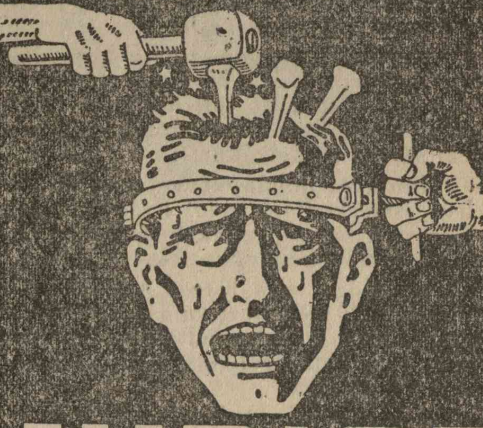
49. szakasz: A törvény alá eső tartozások zsrírásai, kezei és összes járulékok kötelezettjei, a törvény által a főkötelezettre megállapított összes kedvezményekben részesülnek és csak ezek keretein belül maradnak kötelezve.

Fenti személyek, ha saját személyükben nem esnek az I. és II. fejezetek rendelkezései alá, nyilatkozattételre nem kötelesek és vagyonukra a törvény 22., 26. és 27. szakaszaiban meghatározott feljegyzések nem eszközölhetők.

A zsrírás, kezes és általában a törvény rendelkezései alá eső tartozás bármely mellékkötelezettje, ha személyére vonatkozóan az I. szakasz, vagy 30. szakasz feltételei fennfennállnak, akkor is hivatkozhatik az I. és II. fejezetek rendelkezéseire, ha a főadós nem esik ezen fejezetek rendelkezései alá. Ebben az esetben a zsrírás, vagy kezes a törvény I. és II. fejezeteiben meghatározott összes kötelezettségeinek és vagyoni megszorításoknak van alávetve.

Az a magánszemély, aki tíz hektáron alóli mezőgazdasági adós zsrírása, vagy egyetemlegesen kötelezett keze, a jelen törvény alapján tőle járó összegekre csak akkor hajtható végre, ha a hitelező bebizonyítja, hogy a

NEURALGINE

JURIST

FELÜLMULHATATLAN GYÓGYSZER

FEJFAJÁS HÜLES MIGRÉNÉ REUMÁS FAJDALMAK ELLEN

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN

főadós ellen vezetett végrehajtás során annak vagyonát zár alá vette, vagy a főadósnak vagyonára vonatkozóan letiltó rendeletet kézbesített.

A törvény rendelkezései alá eső adós ellen annak egyetemleges főadóstársa visszkérésesi jogai visszkérésesi jogát az általános jogszabályok által megállapított és meghatározott teljes mértékben, de csak azon összeg erejéig érvényesítheti, amelyet a törvény rendelkezései alá eső adóstársnak a közös hitelező részére fizetnie kellett volna és ugyancsak a törvényben meghatározott határidőkben és kamatozással.

Áru- és pénzpiac

VALUTAK

A Nemzeti Bank árfolyama:

Svájci frank: 32.40—32.80

Francia frank: 6.585—6.6375

Osztrák schilling: 23.52

Cseh korona: 4.16

Pengő: 29.24

Dollár: 99.25—109.25

Fontsterling: 502—512

Lira: 8.60—8.85

Márka: 37.75—39.75

A VETESHELYZET UDVARHELY-MEGYÉBEN

A Marosvásárhelyi Gazdasági Kamara székelődudvarhelyi kirendeltsége szerint, a vetések állása Udvarhelymegyében a következő: Buza megjavult, árpa gyenge, a tavaszi vetések, kukorica, krumpli, répa jó, a mesterséges takarmányok állapota kielégítő. Fű és gyümölcs, úgy menyiségben, mint minőségben, gyenge. A termés jobb lesz, mint a tavalyi, de 30 százalékkal így is az átlagos alatt lesz. Ennek az időjárásnak kívül oka az is, hogy a gazdák nem tudtak tiszta vetőmagot beszerezni. A megye legjobban, kétségtelesen, a gyenge gyümölcstermést fogja megérinteni. Mint ismeretes, eddig Székelyudvarhelyen gazdasági kamara volt, önálló hatáskörrel, de a kamarák apasztásával kirendeltséggé degradálták Marosvásárhely központtal. Félő, hogy ez az intézkedés elsovasztja a megyében szépen megindult gyümölcs- és fajtállatakiót.

BRASSÓI PIACI ÁRAK

Marhahus levesnek I. kg. 16, marhahus levesnek II. kg. 10, marhahus pecsenye kg. 34—36, sertéshus combja 26, sertés karaj 32, zsirszalonna 30, zsir 38, tojás drb. 1—1.50, csirke párja 30—100. Élő állatok: Export ökör kg. 9—11 lej, sertés 17—20, igás ökör drb. 5000—5000, ló drb. 3000—7000, ló, luxus 10.000—16.000 lej. — Terményárak: Buza 100 kg. 480—510, rozs 300—330, sörárpa 300—320, takarmányárpa 250—260, zab 360—

380, tengeri 280—300, lencse 500—600, bab fehér 350—370, burgonya 120—140. Takarmányárak: Széna préselt 140—150, széna, laza 90—100, szalma 40—50, korpá 250—250.

MEZŐGAZDASÁGI JELENTÉS BRASSÓMEGYÉRŐL

A tartós esőzések utáni, néhány derült, meleg nap Brassó megyében a terméskilátásokat erősen feljavította. A kalászos gabonák szemlátomást fejlődnek. Az aratás a környéken mindenfelé dushat ígérkezik. A gazdák a néhány száraz napot széna takarásra használták fel. A szépen fejlődő cukorrépának és takarmányrépának helyenként ugyan sokat ártott a cserebogár álcája, de általában kielégítő termést ígér. Itt említjük meg, hogy a szarvasmarhák között előforduló lépfene megbetegedések az erélyes óvintézkedések és védőoltások nyomán nem terjedtek tovább. A veszedelmes ragálnak mindössze néhány szarvasmarha esett áldozatul.

TEMESVÁR

A terménypiacon a tengeri nagyon szilárd. Új buzában a kötések — amint erről lapunk más helyén beszámoltunk — egyelőre megakadtak. Árak: Buza 360—370, újbuza 380, tenger 260—270, zab 310—320, árpa 240—250, tökmag 800—820, napraforgómag 360—370.

Nyitás:

Buza: július 94.25, szeptember 94.62, december 96.25

Kukorica: július 59, szeptember 60.12, decemberre nincs jegyzés.

Zab: július 45.62, szeptember 45.25, decemberre nincs jegyzés.

Rozs: júliusra nincs jegyzés, szeptember 67.50, decemberre nincs jegyzés.

Zárlat:

Buza lanyha irányzat: július 92.12—92.25, szeptember 92.50—92.75, december 93.62—93.75.

Kukorica lanyha irányzat: július 57.75, szeptember 59.25, december 59.37.

Zab lanyha irányzat: július 42.75, szeptember

tember 42.50, december 43.50. Rozs lanyha irányzat: július 63.62, szeptember 65.25, december 67.75.

WINNIPEG

Nyitás:

Buza: július 77.50, október 79.62, decemberre nincs jegyzés.

Zárlat:

Buza lanyha irányzat: július 76.50, október 78.62, december 79.75.

Árpa: július 44, október 45, decemberre nincs jegyzés.

LIVERPOOL

Zárlat:

Buza: tartott irányzat: július 4.07 hét, nyolcad, október 4.11 ötnolcad, december 5.01 háromnegyed, március 5.03 egykettő.

Kukorica erős irányzat: július 8.07, egykettő, augusztus 8.09.

ÁLLATPIACOK. Külföldön:

Bécsben a sertésvásáron 10.452 drb. hus és 2916 drb. zsirsértés volt. A beltről felhajtott husértések száma 8179 drb. volt. Az uradalmi zsirsértések 2—3 garassal drágultak, a husértések viszont csak 5 garassal olcsóbban voltak eladhatók. Árak: zsirsértés I-a S 1.14—1.16, II-a 1.11—1.13, szedett sertés 1.05—1.15, husértés 0.95—1.20, élősúly-kg.-ként.

Drezdában a vásár irányzata nagyon lanyha volt. Árak: ökör 24—34 pf., bika 20—31, tehén 12—29 pf. fontonként élő súlyban.

VAJPIACOK KÜLFÖLDÖN

Berlinben a kedvező időjárás következtében a tejfogyasztás lényeges mértékben megnövekedett, úgyhogy a vajkínálat visszaesett. A gyümölcsszezon a fogyasztást is befolyásolja és ezért a kereslet alábbhagyott. Árak: márkázott vaj RM 1.25, szövetkezeti vaj 1.22, fontonként.

Párisban élénkebb irányzat mellett a vajpiacon a következő árakat jegyezték: normandiai vaj Ffr. 11—14, charentei és hasonló 11—15.20, egyéb belföldi vaj 10—13 Ffr. — a kék.

Barthou: Minden ut Rómába vezet, miért ne indulhatnék el én is az egyiken...

Barthou nyilatkozata a királyi kihallgatásról, londoni és római útjáról

Bukarest, június 23.

Bukarest pénteki napja Barthou ünneplésének jegyében zajlott le.

A francia külügyminiszter a kora délelőtti órákban Duca özvegyét látogatta meg, majd Maniuval volt hosszabb találkozója. Erről a találkozóról később kijelentette az újságíróknak:

— Maniuval néhány évvel ezelőtt Párisban ismerkedtem meg. Franciaország és Románia barátságának kérdésében nézeteink mindenben egyeztek.

Tizenkét órákor a román sajtó képviselői jelentek meg Barthounál. A francia külügyminiszter elragadtatott hangon beszélt fogadtatásáról, majd áttért királyi kihallgatására:

— A király hangsúlyozta előttem — mondotta, — hogy Romániában egyetlen állampolgár sincs, aki ne lenne Franciaország mellett. Károly király pedig mindenkinél jobban.

Az újságírók többek között megkérdezték, hogy igaz-e, hogy Londonba megy?

— Igaz, július 9 és 10-én megyek Londonba, a legjobb szándékokkal. Hogy milyen eredménnyel térek vissza, azt nem tudom.

— És Rómába elmegy? — kérdezte egyik újságíró.

— Minden ut Rómába vezet. Miért ne indulhatnék el én is az egyiken... — mosolygott Barthou.

Délután 4 órákor a Román Akadémia tartott diszülést, melyen Barthout mint a Francia Akadémia tagját ünnepelték.

Jorga javaslatára az akadémia disztágyává választották.

Az ülés érdekessége volt, hogy Averescu tábornok, — aki különben tagja az akadémiának, megjelent — és erről levélben értesítette a francia követet is.

A FRANCIA ÚJSÁGÍRÓK A KIRÁLYNÁL

A király délután fél 3 órákor fogadta a francia újságírókat. Mindegyikkel kezdet szorított, többet közülük felismert, személyes ismerősként üdvözölt.

A király nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy Barthou ünneplése Franciaországnak szól.

— Számomra különös öröm, — mondotta a király, — hogy ebből az alkalomból kifejezhetem azokat az érzelmeket, melyek Franciaországhoz kötnek. Ez a látogatás Franciaország és Románia őszinte kapcsolatainak nyílt színvallása. A francia sajtó útján tolmácsolják mindezt a francia népnek.

A tegnapi királyi ebéd után az uralkodó magához ölelte Cesianu párisi követet és közölte vele, hogy a Coroana Romániei rend nagykereszt szalagját adományozza részére.

sem nyugdíjogosultságukat, nyomban nyugdíjazzák, ha nem tudnak kielégítő módon románul.

A fegyelmi bíróságok rendszere sem volt megnyugtató. Sőt. Most azonban még felülvizsgáló szerv sincsen.

A nyelvvizsgán elbukottakat nyomban nyugdíjazzák.

Ami azt jelenti, hogy nagy része nem érte el a nyugdíjogosultság korhatárát. Amíg eléri tehát, nem kap egyáltalában semmit, amikor meg eléri, akkor nem kap teljes nyugdíjat.

Még fegyelmet sem indítanak a nyelvvizsgás vasutasok ellen

és úgy bocsátják el, ha a nyelvvizsgán nem jól minősítik őket

Kolozsvár, június 23.

Azt, hogy „mi lesz velünk”, a kisebbségi magyar vasutasok most már tele torokkal kiálthatják! A kolozsvári üzletvezetőségre — mint az ország más üzletvezetősége, a legteljesebb aggodalomra

okot adó rendelkezés érkezett, amely szerint

a nyelvvizsgán elbukott és elbocsátott magyar vasutasokat nem állítják fegyelmi bizottság elé sem, hanem tekintet nélkül arra, hogy elérték-e vagy

Legújabb

VÉRES HARC STRASSBURG-BAN A HAZAFIAS SZÖVETSÉG ÉS A KOMMUNISTÁK KÖZÖTT

A strassburgi hazafias franciák szövetsége gyűlésre kért engedélyt a városi színházba. A város kommunista polgármestere nem engedte meg a gyűlést, de ennek ellenére igen sokan vonultak ki a színház elé. Később kivonultak a kommunisták is és a két csoport között rövidesen véres harc tört ki.

A rendőrség csak hajnal felé tudott véget vetni az ütközetnek, amelynek igen sok súlyos sebesültje van.

NEMZETISZOCIALISTA REKTORT VÁLASZTOTTA A BÉCSI EGYETEM

Ma választották meg a bécsi tudományegyetem új rektorát. Az új rektor Hold-Fernech dr. nemzetiszocialista érzelmi s ezért a kultuszminiszter valószínűleg nem fogja megerősíteni a választást.

MEGSZÜNT A BOLETTA MAGYARORSZÁGON

A minisztertanács ma elfogadta az új törvényt a mezőgazdaság inogegységéről. A 7 szakaszból álló törvény eltörli a bolettát és a mezőgazdaság általános megsegítéséről tartalmaz rendelkezéseket. Az inséges gazdák részére 22 és fél millió pengő segítséget szavaztak meg. A törvény felhatalmazza a kormányt, hogy szükség esetén a helyzethez mérten intézkedéseket léptessen életbe a gazdák érdekében.

Elhalasztották a Siancu per tárgyalását

Bukarest, június 23.

Siancu Emil kolozsvári trafiktulajdonos, rokkant kapitány gyilkossági perének főtárgyalása, csütörtökön került a bukaresti törvényszék elé. Siancu ügyében, aki a törvényszéki tárgyaláson lőtte le Tischler Mór erdőtulajdonost, nem hoztak ítéletet, a tárgyalást november 13-ra halasztották, mert a 160 tanu közül alig 50-40 jelent meg. Érdekes hogy a vádlott és a védők hajlandók voltak a tárgyalás megtartásának érdekében a meg nem jelent tanúkról is lemondani, mégis kimondták az elnapolást.

SPORT-ÉLE

Román törvivó nem jutott be az Európa-bajnokság középdöntőjébe sem

A magyarok közül Hajdu döntőben van — A magyar hölgyek közül viszont három is bekerült

Varsó, június 23

Csütörtökön az egyéni törversenyekkel folytatták Európa vívóbajnokságait. A férfi és női törversenyek középdöntői után kialakult a döntő képe:

A férfiaknál a két kilences középdöntő csoportból 5-5 vívó, került be a tizes döntőbe:

Gaudini olasz 7 győzelem, Guaragna olasz 6, Bocchino olasz 6, E. Gardere francia 6, Casimir német 6, Ostini olasz 6, Marzi olasz 6, Hajdu magyar 5, Lloyd angol 5, Lamoine francia 5 győzelem.

A román vívók a középdöntőig sem jutottak el, mert az előmérkőzések során kiestek.

A hölgyek 8-as döntője: Oelkers norvég 5, Elek Margit magyar 5, Bogáti Erna magyar 5, Neligan angol 5, Elek Ilona magyar 4, Hass német 4 győzelem, Oslob német 3 és Guines angol 2 győzelem.

A hölgyversenyeken súlyos szerencsétlenség is történt. Az olasz Sweiger versenyzőnő a norvég Oelkers elleni mérkőzésen olyan szerencsétlenül esett el, hogy karját törte.

Románia hatodik, Magyarország ötödik a világbajnokság „valódi képességeinek” névsorán!

Zürich, június 23.

A zürichi Sport összeállította a világbajnokságon szereplő csapatok „valódi képességeinek” értéknévsorát. Vagyis a mutatott játék alapján milyen sorrendben következnek az egyes nemzetek, tekintet nélkül a végső helyezésre. A lista, amely ékesen bizonyítja, hogy a sorsolás szépe milyen előnybe juttatott egyeseket. Magyarország ötödik, Románia hatodik ezen a listán. A döntő tizenkét csapata közül. A névsor a következő:

1. Olaszország, 2. Spanyolország, 3. Csehszlovákia, 4. Ausztria, 5. Magyarország, 6. Románia, 7. Franciaország, 8. Németország, 9. Svájc, 10. Hollandia, 11. Brazília, 12. Svédország, 13. Argentina, 14. Belgium, 15. Egyiptom, 16. USA, 17. Mexikó.

*

NEM MAGYAR

Zamorra, a legendáshírű spanyol kapus. Zamorra ereiben tüzes spanyol vér csörgedezik. Ami már abból is látszik, hogy bi-

kának nézi az ellentét csatárait és torredorként veti rájuk magát. Most kérdezhetnék, hogy egyáltalán kétségbevonható valaki Zamorra spanyolságát? Kétségbe bizony. Két fogadó hozzánk fordult, hogy döntsük el a fogas kérdést. Minden külön szerkesztői üzenet helyett: Zamorra egészségére igya meg a fogadáson nyert sört az, aki Zamorra spanyolságára esküdt...

*

Maznikoff, a bolgár válogatott kapus Budapesten jelentkezett próbajátékra az Újpestnél. Minden áron Budapesten szeretne maradni, mert — szerelmes lett egy Szófiában járt magyar leányba...

BARCELONA

Katalán válogatott—Brazília 2:1 (2:0). Berkessy, az erdélyi származású kitűnő magyar válogatott fedezet játékos, aki két éven át a párisi Racing erőssége volt, az FC Barcelonához szerződött, melyet a magyar Platók treniroz. A hír azért

Bukarestbe költözik a műhely — szélnek eresztik a munkások egy részét

Még sötétebb kilátások elé néznek kolozsvári vasuti műhely munkásai.

Rendelet érkezett Kolozsvárra, hogy a műhelyt szeptember elsején Bukarestbe költöztetik. A munkások egy részét elhelyezik Bukarestbe, egy részét szélnek eresztik.

A kolozsvári munkanélküliek szomorú tábora növekedik majd velük. És köztük nagy számban vannak kisebbségi munkások. Mi lesz velük?!

A velercei találkozó nagy eredményeket hozott — mondotta Göbbels

Berlin, június 23

Göbbels propagandaminiszter ma nagy beszédet tartott Berlinben, amelyben foglalkozott a velencei találkozóval és a francia regionális szerződésekkel.

Kijelentette, hogy a velencei találkozóról forgalomba került hírek nem fedik a valóságot, mert a tárgyalások Hitler és Mussolini között teljes eredményre vezettek.

— Hitler és Mussolini velencei megbeszélésének — mondotta Göbbels — több eredménye volt, mint a nemzetközi megbeszélések egész sorának összesen.

Ezután foglalkozott a francia egyezményekkel, amelyekről a következőképpen mondotta:

— Annakra még nem jutottunk, hogy Franciaország egész Európa fölött uralkodjon. Itt vagyunk még mi is.

kelt meglepetést, mert úgy volt, hogy Berkessy hazatér a Ferencvároshoz.

Meisl lemondott — de az osztrák szövetség nem adta meg a felmentvényt, amíg nem készít részletes jelentést a világbajnokság körül történetekről. Addig közönetet szavaztak neki...

*

A Davis Cup európai párosdöntője — Ausztrália és Csehszlovákia között július 15, 14 és 15-én lesz Prágában.

*

194 és fél cm. az új német magasugrási rekord. Luxemburgban ugrotta Weinkötzer (Régi rekord Bornhöft 194 cm.).

*

16 ezer számadat volt a budapesti tornászvilágbajnokságon. (Ennyi a versenygyakorlat pontozása és összegezése). Ebből kihámozni a versenyeredményt, nem volt kis dolog!

*

Két amerikai rekordot uszott Peter Fick a brooklini uszóversenyen. Mindkettő az amerikai rekord. Ugyanakkor Kojac az 100 yardos hátúszásban 1 perc 05 mp., 500 yardon 6 perc 44.6 mp. szenzációs időket ért el.

Barthou is — sportol

Románia érdeklődésének középpontjában e pillanatban kétségtelenül Barthou a francia külügyminiszter áll. Természetesen az interjúk zuhatagában áll. Egy sportújságíró is megkérdezte, hogy „milyen véleményen van a sportról?”

— Milyen véleményen lehetnék — felelte Barthou — mikor magam is üzemeltem? Meg vagyok győződve, hogy a legszerencsésebb befolyással van az egyénre. Magam is annak köszönhetem, hogy minden reggel tornászom és 72 éves vagyok, de csak hatvannak „nézek ki”.

Footoall, tenisz és atlétikai cikkeket legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor utca 24.

Vasárnapi lapok

A B. L. VASÁRNAPI MELLEKLETE

Beszéd

a margitszigeti íróhéten

Irtai: Ligeti Ernő

Az elmúlt napokban Budapesten könyvnapokat és írói hetet tartottak és az utóbbira meghívták az erdélyi magyar írókat is. Történetesen én kaptam felszólítást arra, hogy beszámoljak az erdélyi magyar szellemiség jelenlegi állásáról.

Nem akartam közhelyeket elmondani Budapesten, ahol az erdélyi könyvnek olyan keletje volt, mint még talán soha és ahol nemcsak írók, de politikusok és közírók is hangoztatták, hogy az erdélyi szellem példaadó kell hogy legyen Magyarország számára, annyi gyöngédség láttára könnyen megszedül az ember és hajlandó maga is azt hinni, hogy Erdély a világ közepe. Nem arról beszéltem tehát, hogy az erdélyi írók milyen jó írók, hogy könyvük úgy fog, mint a falat kenyér, most már külföldi nyelvekre is fordítják őket, noha mi mutatná meg az író sikerét, ha nem az efféle külső velejáró? Jó, Kós könyvéből a könyvnapon szétkapkodtak vagy ezer példányt, csak a Szerb-aita-téri sátorban négyezer pengőnél több folyt be, — ez pedig, ha selyemárúnál nem is nagy dolog, de könyvnél mindenestre az —, Makkai Sándor új könyvéből éjjel-nappal kellett újra nyomtatni, Szántó György Stradiáriusa pedig már a negyedik kiadás felé száguldozik, de vannak ám budapesti könyvsikerek is. Markovits Rodion szép pénzt keresett a könyvvel, de Körmendi Ferenc még többet, és ha volt is buzgó kereslet az Erdélyi Szépmíves Céh kiadásában megjelent Szerb Antal-féle irodalomtörténetben, Babits világirodalmi kézikönyve szemmel láthatólag mégis jobban fogyott. Nagy átlagban tudunk versenyezni a magyarországi irodalommal, de vannak odaát olyan óriási hegyormok, amelyek lepipálnak bennünk. Hiába. Nekünk nincs Móricz Zsigmondunk, nincs Kosztolányi Dezőnk, Babits Mihályunk. Van Hunyadi Sándorunk, azaz, hogy volt, amíg nálunk lakott, Budapestnek azonban Molnár Ferenc van. De amiben tudunk versenyezni, ez nem a zenék kitenyészése, hanem az irodalom elvi szempontjainak tisztázása és egy utelindítása annak a fejlődésnek, amely magához az irodalomnak a megújulásához vezet.

Ezt fejtettem én ki a margitszigeti írói héten.

Elmondtam, hogy némi darabossággal háromféle írótipust ismerek.

Az egyik írótypus: az esztéta, elefántcsont-torony-lakó. Ez az irodalmat az élet egyik formai alakzatának tekinti, az életet irodalom egybeolvasztására törekszik, az irodalomban meg akarja valósítani önmagát. Esztétikai típus, igen tiszteletreméltó törekvésekkel, ámbátor a l'art pour l'art jelszava lejár. A másik típus az irodalmat a szórakoztatás egy nemének tekinti. Ez termeli ki a lektúr-irodalmat, ez a hordozója az ugynevezett Unterhaltungs-romannak. Talán becsületes szándékai is voltak, tehetsége is volt, de részt kell vennie a termelési nagyüzemben, teljesíteni kell a kiadói igényeket, amelyeket az alantas fogyasztás, a villányoson olvasó kisigényű közönség törvényei írnak elő. Ezt az irodalmat a budapesti könyvtermelés hozta létre; az a megmondolás, hogy a gépeket folytonosan táplálni kell, le kell szorítani a könyvpárakat és minél nagyobb példányszámot rásózni a közönségre. Száz és száz példát lehet felsorakoztatni, hogy az irodalomnak ez az elgépiesítő törekvése mint sorasított el minden írói szabadságérzést, mint sodorta a komolyabb szándéku írókat az olcsó és felülőltetett érvényesülés felé. A harmadik típusú író, aki felismeri, hogy az írónak a kollektívum céljait kell szolgálni. Az író, aki az ő közössége érdekében ír,

Miért sorvad a német sajtó?

A náci-diktatura erőszaka miatt unalmasak lettek a német lapok s alig tudnak tengődni

Ha elfojtják a sajtószabadságot...

Berlin, június 23.

Az immár másfélésztendős náci-diktatura tönkretette az ennekelőtte szabad és virágzó német sajtót is. Az igazi nemet újságírásnak befellegzett, a napisajtó éppolyan rohamosan sorvad, pusztul, mint az irodalmi, művészeti és tudományos folyóiratok.

Több nagymultu, híres német lap, mint a „Vossische Zeitung” és a „Deutsche Tageszeitung” beszűnt, a még megmaradt régi újságok példányszáma pedig folyton esik. Most a „Morgenpost” a legelterjedtebb még közülük: 348.000 példányban jelenik meg naponta, de a Hitler-uralom előtt a milliót is meghaladta példányszáma. Utána a hivatalos nemzetiszocialista lap, a „Völkischer Beobachter” következik 335 ezer példánnyal, ami igen gyenge, ha szem előtt tartjuk, hogy bőkezű kormánytámogatást élvez számos tekintetben s már csak hivatalos jellege miatt is járatták a náci-diktatura őszinté, vagy számító hívei.

Az estilapok sorában a Hugenberg-féle

„Nachtausgabe” vezet 187.000 példánnyal, a szintén Hugenberg-féle „Lokal-Anzeiger”-nek pedig most 164.000 a példányszáma a kétévelőtti 700.000-rel szemben.

Göbbels, a propaganda- és sajtóminiszter estilapja, az „Angriff”, alig mulja felül a napi 50.000 példányt. Jellemzően alacsony arányilag a harmadik hivatalos náci lapnak, a délutáni „Der Deutsche”-nak a példányszáma is: mindössze 143.000, holott tüzzel-vassal terjesztik. A hitlerista pártisajtó tehát még gyengébben fogy, mint a többi újság. Éppen csak tengődik Papen lapja, a „Germania” is 10.000 példánnyal.

A régebbi és számottevőbb vidéki sajtószervek jelenlegi állása a következő: Hamburger Fremdenblatt — 112.000, Kölnische Zeitung — 99.000, Berliner Tageblatt — 62.000, Deutsche Allgemeine Zeitung — 61.000, Frankfurter Zeitung — 61.000. Ezeknek a lapoknak is négy-öt-szörös volt a példányszámuk a weimari alkotmány idejében.

ezt a felszólítást s nekibátorodott valami egészen gyengéd bírálótnak: megjárta, — koncentrációs táborba került...

Ezek után hiába ígérgeti a propagandaminiszter a nagyobb szabadságot, a német sajtó tovább sorvad bilincseiben. A német nép pedig egyre kevesebb újságot olvas, mert már torkig van a propaganda-szózatokkal, dicsériadákkal és az események hivatalos beállításával. Így segíti elő a hitlerizmus a közművelődést, de egyben így is ássa meg saját sirját!

(M. G.)

A sajtó pórázon

A napisajtó e tönkremenetelének főoka persze, a cenzúra és az ezzel járó egyhangúság, unalmasság. A propagandaminisztériumban naponta két sajtóórtekeztet tartanak, amelyen kiadják az utasításokat arra, hogyan kell megírni az adott eseményeket és híreket: röviden-e, vagy hosszabban, avagy egyáltalában nem. Ezek az utasítások törvényerővel bírnak. Jaj annak a lapnak, felelős- és főszerkesztőnek, aki másképpen meri megvilágítani az eseményeket, mint ahogy a Göbbels-minisztérium óhajtja! Volt rá eset, hogy betiltottak egy lapot és felelősszerkesztőjét, meg korrektortát koncentrációs táborba küldték, mert egy hivatalos közleményben tévedésből rossz helyre tettek egy felkiáltó-jel.

Van azonban közvetett formája is a sajtó terrorizálásának. A Harmadik Birodalomban csak az az újságíró dolgozhat lapnál, aki tagja a Német Sajtó-Szövetségnek. Ennek pedig csupán a rend-

szer szempontjából megbízható elemek lehetnek tagjai. A nem-árjákat és bulldaliakat már régen kizárták. Ha most, a még állásban hagyott újságírók közül valamelyik „rosszul viseli magát”, a sajtószövetség, amelyben persze a náciak a hangadók, rögtön kizárja s ezáltal az illető már el is vesztette kenyerét. Mehet kapálni, ha ugyan munkát kap.

Ennélfogva ma már csak megfélemlített, rettegő újságírók, vagy náci-firkászok dolgoznak a birodalmi német lapoknál, akiknek feje fölött állandóan ott lebeg a Damokles-kard.

Csoda-e, ha a sajtó sorvad s kivesszett belőle minden elevenség, szellemi frissesség?

Göbbels nemrégiben elégedetlenségének adott kifejezést amiatt, hogy a német sajtó unalmas, sőt kijelentette, hogy szívesen látna benne konstruktív kritikai szellemet és eredetiséget. A „Grüne Post” szerkesztője komolyan, szó szerint vette

Rask Herluf dán mérnök olyan szintetikus homokkővet állított elő, amely teljesen egybeolvad a természetes kővel. E homokkő segítségével most megintik a Thorwaldsen múzeum szobrai és reliefsjeit, amennyiben a repedéseket — akár a falakat a vakolattal — ezzel a mesterséges homokkővel tapasztják be, illetve ragasztják össze.

még akkor is, ha a közösségi gondolat nem találkozik a mienkkel, tiszteletreméltó és becsületes. Az erdélyi író is kevés kivétellel ehhez a harmadik számú típushoz tartozik. Az erdélyi író azért ír, hogy a kisebbségi nemzetet szolgálja és ezért írói céljait az erdélyi magyar társadalmi és erkölcsi érdekeinek példelmében állítja be.

Két írótypus áll hát egymással szemben: a budapesti elmeanalizálódott, világnézet nélküli író, aki gyökértelen, mert nincsenek komoly céljai saját maga pusztán a megélhetésén kívül és az erdélyi író, aki talán nem olyan tehetséges, de van eszméje, amely betölti egész lelki síkját. Természetesen a határoznaiakat nem lehet mereven meghuzni: írótypus és írótypus között, de még a laikus olvasó is azonnal felismeri, hogy a kevert képleteknél is melyik törekvés áll előtérben itt, vagy amott. Ha vannak az írónak tanúságadó példái a magyarországi irodalom számára, úgy azokat itt kell keresni.

Nem bizhatjuk el magunkat, hogy mi okosabbak vagyunk, mint a magyarországi írók. Nem mi dolgozunk, hanem az idő és a körülmények. Hiányzik nálunk az

irodalomban az állam kikényszerítő ereje, mint a magyarországi hiányoznak a könyvkiadók sziréna-hangjai, amelyek akarva és nem akarva végzetes szirtek felé csalogatnának. Az erdélyi könyvkiadásnak más utjai vannak. Olyan könyvkiadóállalatokat kellett létesíteni, amelyek kikapcsolják a közvetítői tevékenységet és közvetlenül kiadványaikkal a nagyközönséghez fordulnak. Az író valamelyes formában szervező és technikai feladatok betöltésére vállalkozik és hogy nagyobb eredménnyel küzdhessen az itt is éppen olyan közönyös közönség meghódítására, szabad írói közösségekben társul többi kollégájával egyrészt, másrészt pedig felfedezi az agitációs érvényesülés legjobb eszközét, a pódiumot. Nem akarok feleslegesen propagandát csapni a Szépmíves Céhnek, de ez volt az első megnyilatkozása az írói szervezkedés, a gyakorlati irodalom új formáinak. Erdélyben ezt a formát követte az Emir, Magyarországon a vidéki irodalmak Szegeden, Debrecenben. Magyarországon pláne Tiszántúli Szépmíves Céh címmel alakult egy olyan szervezett könyvkiadó vállalat, mint amilyen az erdélyi szépmi-

ves céh. Hasonló formák között bontakoztak ki a csehszlovákiai és jugoszláviai magyar irodalmak és nagyban talán ugyanaz az Ige, az Írók Gazdasági Egyesületének mozgalma is, amely most harmadizban tartja meg az írói hetet és tárgyalásain ugyanazokat az eszméket munkálja meg, ami a mi különböző irodalmi megmozdulásainknál elkezdődött. És ha látják, hogy az Ige most felkarolja a szegedi fiatalok tanyai statisztikai felvételezését, seltlement-tanulmányait, bevonja Bajcsy Zsülinzski Endre radikális parasztpárti mozgalmát flórai közé éppen úgy, mint ahogyan a Németh László által elindított írói szabadságharcos törekvéseknek is helyet enged, így némi büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy e szabadságharc eszközeit mi kopácsoltuk itt elsőnek Erdélyben és mi adtuk a jó példát másoknak is. Az irodalom kész eredményt szemszögéből megítélve talán nem döntő jelentőségű az erdélyi írói mozgalom, de megifjodási mozgalmában — mert mi más az „ifjuság”, mint szünetlen harc az élet elmeanalizáló törekvései ellen — feltétlenül tiszteletreméltó közselekedetet végzett.

Bukarestbe utazók figyelmébe!

HOTEL LUVRUStrada Carol 4.
Victoriei sarok. Főposta mellettTeljesen átalakítva, új berendezés, modern comfort.
Hideg-meleg folyóvíz, fürdőszoba, telefon, lift.
ÚJ VEZETÉS ALATT. — Mérsékelt árak

Nyársforgató Jakab:

**NEM A NEVEDET KÉRDEM,
HANEM HOGY KI VAGY?**

Robogunk. Huppan az autóbusz egyet-
egyét, azután újból sima az országot. Ro-
bogunk.

Szemem ide-oda szökik egyik napsü-
tötte dombról a másikra. Nem nézem to-
vább. Könyvet veszek a kezembe. Olvas-
ni akarok és olvasok is. Egy ideig. Nem
sokáig. Abbahagyom.

Ki vagy? Mit gondolsz erről az utról?
Tudom, most az emlékezeted a mögöt-
tünk maradt páros képeivel van tele. Új
emberekkel, új benyomásokkal, más szí-
ved a felszálláskor, üres-e ez a hely itt
melletted, mintha majd az uton tölem
szép szavakat várnál. Pajzánkodó, köte-
nekkel. Ujakkal. Most mire gondolsz?

Ebben a pillanatban velem vagy elfog-
lalva. Most rám gondolsz és vársz egy
könnyű kis négyórás utikalandra. Igaz?
Onnan gondolom, hogy azzal a hangsul-
lyal mondtad, amikor megkérdeztem tő-
ked, ismerkedni akaró hangokat. Nem
lesz ez. Elmarad, mert jókedvem van és
nyugodt-éledett vagyok. Most, amint lá-
tod, csendben olvasok, vagy úgy teszek,
mintha olvasnék és feléd sem tekintek.
Ki vagy, hogy mint látod ezt az egész vi-
lágot? Mit látsz a napból és egyáltalában
mit tartasz te a Napról? A ködös hegye-
ket ismered-e, láttál-e már rügyből kibu-
vó apró falevelet? Hallottál-e már ma-
dárccsereget, szeretted-e a fényes autó-
síkála aszfaltot este, a gyári szíreknél
bugni hallottad-e már? Hát a harangzu-
gást a rádióban? Hallod-e a muzsikát? Mi
a nézeted a jóról és a rosszról? Tehát azt

Parancsolj egy kis süteményt.
Visszautasítasz. Nem baj, nincs érte
semmi bántódás. Nem, nem bántottál meg,
csak csacsi vagy. Félsz, hogy bemutatko-
zás lesz és majd kérdelem a nevedet. Nem
kérdem. Amikor megláttalak, akkor sem
érdekel a neved. Hogy mégis azt kér-
dem, ki vagy? Az más! Tudni akarom,
kérdem: Ki vagy?

Most már megbántad, hogy nem vettem
a süteményből. Fogod a retikülödet és
hallgatsz egy nagyot. Jó. Visszautasítaso-
dat nem vettem szemedre, mert jó kedvem
van, és egyelőre veled is meg vagyok elé-
gedve, mert látom, megbántad, hogy visz-
sautasítottál, viszont nem mentegeted ma-
gad. Nagyon helyes.

Látod, újból megkínállak. Kérlek, most
utoljára! Ezt meg is mondom neked. Ha
nem óhajtasz most, rendben van, de én
újból nem szólok. Ha akarsz süteményt,
szólj magad és én jószívpel adok. És ál-
talában, amit most akarsz tőlem, azt mind
megkaphatod. Most semmit sem akarsz,
úgy látom, tehát nyugodtan olvashatok
tovább.

Na, most már nézhatsz előre is, mert
én tovább olvasok.
Robogunk. Huppanunk egy-egyét, az-
után megint egyenletesen robogunk.
Hosszu az út, ugye?

Szomjas vagyok, tehát most szépen
eszünk egy almát.
Nahát, ezt én most megtisztítom és meg-
osztom veled. Ha akarsz, akkor is, ha
almát parancsolsz? Nem.
nem akarsz, akkor is. Kérlek, egyél eb-
ből, mert nem szeretek egyedül enni. Hidd
el nekem, amint mondom, jelen esetben
nem az a fontos, hogy te egyél, hanem az,
hogy én ne egyek egyedül. Ezt azért mon-
dom meg neked, mert szeretem a világos
és becsületes helyzeleket. Nem akarom,
hogy félre érts. Látod, ezt meg is mondom
neked és te ezt belátod. Igen, igen, ha
nem te lennél, hanem egy másik, annak
is adnék.

Köszönöm, hogy elfogadtad. Hogy nem
szeretted az uton történő ismerkedést? Kér-
lek, lehet, hogy ebben igazad van, de je-
len esetben nem tagadhatsz meg semmi-
féle feleletet, semmiféle kérdésre, mert...
...én nem kérdezek. Te tehát nem kerül-
hetsz bele abba a kellemetlen helyzetbe,
hogy ne felelj.

Látom, te kezdesz beszélni. Helyes. Be-
szélgetünk minden ismerkedési szándék-
kal.

Parancsolj, odaadom. Majd én előveszek
egy másikat.
Meglepődsz? Ugyan, hagyd ezeket a
bonyolult dolgokat. Nem fontos most, ho-
gyan, miképpen, miért! Akartad? Ime,
adom. Arra gondolsz, hogy nem ismer-
sz és nem ismerlek? Most ez nem fontos! Ne
törődj vele. A könyvet nézted, amit ol-
vastam, érdekelt, ime már meg is kaptad.
Olvast nyugodtan, mert már én is hoz-
záfogtam egy másikhoz. Rendben van,
hallgatsz. Ne félj hát, nem kérdezek sem-
mit, nem szólok egy szót sem. Csakis ak-
kor beszélek, ha akarsz. Tudom, hogy majd
szólni fogsz, mert megnyugtatt téged is a
nyugalom. Jókedvem apró hullámai szé-
pen belédrezegnek.

Hát mondd, te csacsi kislány, mi fon-
tosabb most annál, minthogy itt ülünk
egymás mellett és olvashatnánk zavar-
talanul. Te is, én is. Nem is akarunk egy-
mástól semmit. Csak én adok oda ne-
ked mindent, amit kérsz. Ha nem te ül-
nél itt most mellettem, hanem valaki más,
mondjuk ez a kövér néni itt a hátunk
megett, akkor neki is odaadnék talán
mindent, amit kérne.

Látod, most eltelt vagy tíz perc és én
végigolvastam ezt a költeményt. Nagyon
kedves volt. Elgondolkozom rajta és kiné-
zek előre az ablakon. Te, látom, oldal-
fordítod a fejedet.

Nézd, a kocsiink hogy' kapaszkodik
hegynek fel. Falja a mérföldeket. Ejnye,
ez egy kicsit elkoptatott kifejezés, pedig
mégis így látom. Mohón szívja magába
az utat, mint egy szomjas ember a forrás-
vizet. Issza, habzsolja, nyeli a kilométerek-
ket. Felfalja a fák közül az országutakat.
A fák rohannak kétoldalt és hagyják te-
hetetlenül, hogy az autóbusz megegye, fel-
falja telhetetlenül és fardhatatlanul az
ő megörzésükre bízott hosszú országutakat.

Persze, ezt te nem veszed észre, mert
elfogulatlanul nézel ki oldal az ablakon
és nem figyelsz előre. Ha előre néznél,
féloldalt engem is látnál és talán párnád,
hogy megszólítsalak.

Ne félj, nem kérdezek semmit és sem-
miesetre sem hozlak zavarba. Nem szere-
tem a zavarban levő embereket. A zavar-
ban levő ember nem tud őszinte lenni.
Sem a gondolatát, sem az érzéseit nem
tudja őszintén kifejezni. Sokszor pedig
szeretné.

Na, most már nézhatsz előre is, mert
én tovább olvasok.
Robogunk. Huppanunk egy-egyét, az-
után megint egyenletesen robogunk.
Hosszu az út, ugye?

Szomjas vagyok, tehát most szépen
eszünk egy almát.
Nahát, ezt én most megtisztítom és meg-
osztom veled. Ha akarsz, akkor is, ha
almát parancsolsz? Nem.
nem akarsz, akkor is. Kérlek, egyél eb-
ből, mert nem szeretek egyedül enni. Hidd
el nekem, amint mondom, jelen esetben
nem az a fontos, hogy te egyél, hanem az,
hogy én ne egyek egyedül. Ezt azért mon-
dom meg neked, mert szeretem a világos
és becsületes helyzeleket. Nem akarom,
hogy félre érts. Látod, ezt meg is mondom
neked és te ezt belátod. Igen, igen, ha
nem te lennél, hanem egy másik, annak
is adnék.

Köszönöm, hogy elfogadtad. Hogy nem
szeretted az uton történő ismerkedést? Kér-
lek, lehet, hogy ebben igazad van, de je-
len esetben nem tagadhatsz meg semmi-
féle feleletet, semmiféle kérdésre, mert...
...én nem kérdezek. Te tehát nem kerül-
hetsz bele abba a kellemetlen helyzetbe,
hogy ne felelj.

Látom, te kezdesz beszélni. Helyes. Be-
szélgetünk minden ismerkedési szándék-
kal.

Parancsolj, odaadom. Majd én előveszek
egy másikat.
Meglepődsz? Ugyan, hagyd ezeket a
bonyolult dolgokat. Nem fontos most, ho-
gyan, miképpen, miért! Akartad? Ime,
adom. Arra gondolsz, hogy nem ismer-
sz és nem ismerlek? Most ez nem fontos! Ne
törődj vele. A könyvet nézted, amit ol-
vastam, érdekelt, ime már meg is kaptad.
Olvast nyugodtan, mert már én is hoz-
záfogtam egy másikhoz. Rendben van,
hallgatsz. Ne félj hát, nem kérdezek sem-
mit, nem szólok egy szót sem. Csakis ak-
kor beszélek, ha akarsz. Tudom, hogy majd
szólni fogsz, mert megnyugtatt téged is a
nyugalom. Jókedvem apró hullámai szé-
pen belédrezegnek.

Hát mondd, te csacsi kislány, mi fon-
tosabb most annál, minthogy itt ülünk
egymás mellett és olvashatnánk zavar-
talanul. Te is, én is. Nem is akarunk egy-
mástól semmit. Csak én adok oda ne-
ked mindent, amit kérsz. Ha nem te ül-
nél itt most mellettem, hanem valaki más,
mondjuk ez a kövér néni itt a hátunk
megett, akkor neki is odaadnék talán
mindent, amit kérne.

Látod, most eltelt vagy tíz perc és én
végigolvastam ezt a költeményt. Nagyon
kedves volt. Elgondolkozom rajta és kiné-
zek előre az ablakon. Te, látom, oldal-
fordítod a fejedet.

Nézd, a kocsiink hogy' kapaszkodik
hegynek fel. Falja a mérföldeket. Ejnye,
ez egy kicsit elkoptatott kifejezés, pedig
mégis így látom. Mohón szívja magába
az utat, mint egy szomjas ember a forrás-
vizet. Issza, habzsolja, nyeli a kilométerek-
ket. Felfalja a fák közül az országutakat.
A fák rohannak kétoldalt és hagyják te-
hetetlenül, hogy az autóbusz megegye, fel-
falja telhetetlenül és fardhatatlanul az
ő megörzésükre bízott hosszú országutakat.

Persze, ezt te nem veszed észre, mert
elfogulatlanul nézel ki oldal az ablakon
és nem figyelsz előre. Ha előre néznél,
féloldalt engem is látnál és talán párnád,
hogy megszólítsalak.

Ne félj, nem kérdezek semmit és sem-
miesetre sem hozlak zavarba. Nem szere-
tem a zavarban levő embereket. A zavar-
ban levő ember nem tud őszinte lenni.
Sem a gondolatát, sem az érzéseit nem
tudja őszintén kifejezni. Sokszor pedig
szeretné.

Na, most már nézhatsz előre is, mert
én tovább olvasok.
Robogunk. Huppanunk egy-egyét, az-
után megint egyenletesen robogunk.
Hosszu az út, ugye?

Szomjas vagyok, tehát most szépen
eszünk egy almát.
Nahát, ezt én most megtisztítom és meg-
osztom veled. Ha akarsz, akkor is, ha
almát parancsolsz? Nem.
nem akarsz, akkor is. Kérlek, egyél eb-
ből, mert nem szeretek egyedül enni. Hidd
el nekem, amint mondom, jelen esetben
nem az a fontos, hogy te egyél, hanem az,
hogy én ne egyek egyedül. Ezt azért mon-
dom meg neked, mert szeretem a világos
és becsületes helyzeleket. Nem akarom,
hogy félre érts. Látod, ezt meg is mondom
neked és te ezt belátod. Igen, igen, ha
nem te lennél, hanem egy másik, annak
is adnék.

Köszönöm, hogy elfogadtad. Hogy nem
szeretted az uton történő ismerkedést? Kér-
lek, lehet, hogy ebben igazad van, de je-
len esetben nem tagadhatsz meg semmi-
féle feleletet, semmiféle kérdésre, mert...
...én nem kérdezek. Te tehát nem kerül-
hetsz bele abba a kellemetlen helyzetbe,
hogy ne felelj.

Látom, te kezdesz beszélni. Helyes. Be-
szélgetünk minden ismerkedési szándék-
kal.

Parancsolj, odaadom. Majd én előveszek
egy másikat.
Meglepődsz? Ugyan, hagyd ezeket a
bonyolult dolgokat. Nem fontos most, ho-
gyan, miképpen, miért! Akartad? Ime,
adom. Arra gondolsz, hogy nem ismer-
sz és nem ismerlek? Most ez nem fontos! Ne
törődj vele. A könyvet nézted, amit ol-
vastam, érdekelt, ime már meg is kaptad.
Olvast nyugodtan, mert már én is hoz-
záfogtam egy másikhoz. Rendben van,
hallgatsz. Ne félj hát, nem kérdezek sem-
mit, nem szólok egy szót sem. Csakis ak-
kor beszélek, ha akarsz. Tudom, hogy majd
szólni fogsz, mert megnyugtatt téged is a
nyugalom. Jókedvem apró hullámai szé-
pen belédrezegnek.

Hát mondd, te csacsi kislány, mi fon-
tosabb most annál, minthogy itt ülünk
egymás mellett és olvashatnánk zavar-
talanul. Te is, én is. Nem is akarunk egy-
mástól semmit. Csak én adok oda ne-
ked mindent, amit kérsz. Ha nem te ül-
nél itt most mellettem, hanem valaki más,
mondjuk ez a kövér néni itt a hátunk
megett, akkor neki is odaadnék talán
mindent, amit kérne.

Látod, most eltelt vagy tíz perc és én
végigolvastam ezt a költeményt. Nagyon
kedves volt. Elgondolkozom rajta és kiné-
zek előre az ablakon. Te, látom, oldal-
fordítod a fejedet.

Nézd, a kocsiink hogy' kapaszkodik
hegynek fel. Falja a mérföldeket. Ejnye,
ez egy kicsit elkoptatott kifejezés, pedig
mégis így látom. Mohón szívja magába
az utat, mint egy szomjas ember a forrás-
vizet. Issza, habzsolja, nyeli a kilométerek-
ket. Felfalja a fák közül az országutakat.
A fák rohannak kétoldalt és hagyják te-
hetetlenül, hogy az autóbusz megegye, fel-
falja telhetetlenül és fardhatatlanul az
ő megörzésükre bízott hosszú országutakat.

Persze, ezt te nem veszed észre, mert
elfogulatlanul nézel ki oldal az ablakon
és nem figyelsz előre. Ha előre néznél,
féloldalt engem is látnál és talán párnád,
hogy megszólítsalak.

Ne félj, nem kérdezek semmit és sem-
miesetre sem hozlak zavarba. Nem szere-
tem a zavarban levő embereket. A zavar-
ban levő ember nem tud őszinte lenni.
Sem a gondolatát, sem az érzéseit nem
tudja őszintén kifejezni. Sokszor pedig
szeretné.

Na, most már nézhatsz előre is, mert
én tovább olvasok.
Robogunk. Huppanunk egy-egyét, az-
után megint egyenletesen robogunk.
Hosszu az út, ugye?

Szomjas vagyok, tehát most szépen
eszünk egy almát.
Nahát, ezt én most megtisztítom és meg-
osztom veled. Ha akarsz, akkor is, ha
almát parancsolsz? Nem.
nem akarsz, akkor is. Kérlek, egyél eb-
ből, mert nem szeretek egyedül enni. Hidd
el nekem, amint mondom, jelen esetben
nem az a fontos, hogy te egyél, hanem az,
hogy én ne egyek egyedül. Ezt azért mon-
dom meg neked, mert szeretem a világos
és becsületes helyzeleket. Nem akarom,
hogy félre érts. Látod, ezt meg is mondom
neked és te ezt belátod. Igen, igen, ha
nem te lennél, hanem egy másik, annak
is adnék.

Köszönöm, hogy elfogadtad. Hogy nem
szeretted az uton történő ismerkedést? Kér-
lek, lehet, hogy ebben igazad van, de je-
len esetben nem tagadhatsz meg semmi-
féle feleletet, semmiféle kérdésre, mert...
...én nem kérdezek. Te tehát nem kerül-
hetsz bele abba a kellemetlen helyzetbe,
hogy ne felelj.

Látom, te kezdesz beszélni. Helyes. Be-
szélgetünk minden ismerkedési szándék-
kal.

Parancsolj, odaadom. Majd én előveszek
egy másikat.
Meglepődsz? Ugyan, hagyd ezeket a
bonyolult dolgokat. Nem fontos most, ho-
gyan, miképpen, miért! Akartad? Ime,
adom. Arra gondolsz, hogy nem ismer-
sz és nem ismerlek? Most ez nem fontos! Ne
törődj vele. A könyvet nézted, amit ol-
vastam, érdekelt, ime már meg is kaptad.
Olvast nyugodtan, mert már én is hoz-
záfogtam egy másikhoz. Rendben van,
hallgatsz. Ne félj hát, nem kérdezek sem-
mit, nem szólok egy szót sem. Csakis ak-
kor beszélek, ha akarsz. Tudom, hogy majd
szólni fogsz, mert megnyugtatt téged is a
nyugalom. Jókedvem apró hullámai szé-
pen belédrezegnek.

Hát mondd, te csacsi kislány, mi fon-
tosabb most annál, minthogy itt ülünk
egymás mellett és olvashatnánk zavar-
talanul. Te is, én is. Nem is akarunk egy-
mástól semmit. Csak én adok oda ne-
ked mindent, amit kérsz. Ha nem te ül-
nél itt most mellettem, hanem valaki más,
mondjuk ez a kövér néni itt a hátunk
megett, akkor neki is odaadnék talán
mindent, amit kérne.

Látod, most eltelt vagy tíz perc és én
végigolvastam ezt a költeményt. Nagyon
kedves volt. Elgondolkozom rajta és kiné-
zek előre az ablakon. Te, látom, oldal-
fordítod a fejedet.

Nézd, a kocsiink hogy' kapaszkodik
hegynek fel. Falja a mérföldeket. Ejnye,
ez egy kicsit elkoptatott kifejezés, pedig
mégis így látom. Mohón szívja magába
az utat, mint egy szomjas ember a forrás-
vizet. Issza, habzsolja, nyeli a kilométerek-
ket. Felfalja a fák közül az országutakat.
A fák rohannak kétoldalt és hagyják te-
hetetlenül, hogy az autóbusz megegye, fel-
falja telhetetlenül és fardhatatlanul az
ő megörzésükre bízott hosszú országutakat.

Persze, ezt te nem veszed észre, mert
elfogulatlanul nézel ki oldal az ablakon
és nem figyelsz előre. Ha előre néznél,
féloldalt engem is látnál és talán párnád,
hogy megszólítsalak.

Ne félj, nem kérdezek semmit és sem-
miesetre sem hozlak zavarba. Nem szere-
tem a zavarban levő embereket. A zavar-
ban levő ember nem tud őszinte lenni.
Sem a gondolatát, sem az érzéseit nem
tudja őszintén kifejezni. Sokszor pedig
szeretné.

Na, most már nézhatsz előre is, mert
én tovább olvasok.
Robogunk. Huppanunk egy-egyét, az-
után megint egyenletesen robogunk.
Hosszu az út, ugye?

Szomjas vagyok, tehát most szépen
eszünk egy almát.
Nahát, ezt én most megtisztítom és meg-
osztom veled. Ha akarsz, akkor is, ha
almát parancsolsz? Nem.
nem akarsz, akkor is. Kérlek, egyél eb-
ből, mert nem szeretek egyedül enni. Hidd
el nekem, amint mondom, jelen esetben
nem az a fontos, hogy te egyél, hanem az,
hogy én ne egyek egyedül. Ezt azért mon-
dom meg neked, mert szeretem a világos
és becsületes helyzeleket. Nem akarom,
hogy félre érts. Látod, ezt meg is mondom
neked és te ezt belátod. Igen, igen, ha
nem te lennél, hanem egy másik, annak
is adnék.

Köszönöm, hogy elfogadtad. Hogy nem
szeretted az uton történő ismerkedést? Kér-
lek, lehet, hogy ebben igazad van, de je-
len esetben nem tagadhatsz meg semmi-
féle feleletet, semmiféle kérdésre, mert...
...én nem kérdezek. Te tehát nem kerül-
hetsz bele abba a kellemetlen helyzetbe,
hogy ne felelj.

Látom, te kezdesz beszélni. Helyes. Be-
szélgetünk minden ismerkedési szándék-
kal.

Parancsolj, odaadom. Majd én előveszek
egy másikat.
Meglepődsz? Ugyan, hagyd ezeket a
bonyolult dolgokat. Nem fontos most, ho-
gyan, miképpen, miért! Akartad? Ime,
adom. Arra gondolsz, hogy nem ismer-
sz és nem ismerlek? Most ez nem fontos! Ne
törődj vele. A könyvet nézted, amit ol-
vastam, érdekelt, ime már meg is kaptad.
Olvast nyugodtan, mert már én is hoz-
záfogtam egy másikhoz. Rendben van,
hallgatsz. Ne félj hát, nem kérdezek sem-
mit, nem szólok egy szót sem. Csakis ak-
kor beszélek, ha akarsz. Tudom, hogy majd
szólni fogsz, mert megnyugtatt téged is a
nyugalom. Jókedvem apró hullámai szé-
pen belédrezegnek.

Hát mondd, te csacsi kislány, mi fon-
tosabb most annál, minthogy itt ülünk
egymás mellett és olvashatnánk zavar-
talanul. Te is, én is. Nem is akarunk egy-
mástól semmit. Csak én adok oda ne-
ked mindent, amit kérsz. Ha nem te ül-
nél itt most mellettem, hanem valaki más,
mondjuk ez a kövér néni itt a hátunk
megett, akkor neki is odaadnék talán
mindent, amit kérne.

Látod, most eltelt vagy tíz perc és én
végigolvastam ezt a költeményt. Nagyon
kedves volt. Elgondolkozom rajta és kiné-
zek előre az ablakon. Te, látom, oldal-
fordítod a fejedet.

Nézd, a kocsiink hogy' kapaszkodik
hegynek fel. Falja a mérföldeket. Ejnye,
ez egy kicsit elkoptatott kifejezés, pedig
mégis így látom. Mohón szívja magába
az utat, mint egy szomjas ember a forrás-
vizet. Issza, habzsolja, nyeli a kilométerek-
ket. Felfalja a fák közül az országutakat.
A fák rohannak kétoldalt és hagyják te-
hetetlenül, hogy az autóbusz megegye, fel-
falja telhetetlenül és fardhatatlanul az
ő megörzésükre bízott hosszú országutakat.

Persze, ezt te nem veszed észre, mert
elfogulatlanul nézel ki oldal az ablakon
és nem figyelsz előre. Ha előre néznél,
féloldalt engem is látnál és talán párnád,
hogy megszólítsalak.

Ne félj, nem kérdezek semmit és sem-
miesetre sem hozlak zavarba. Nem szere-
tem a zavarban levő embereket. A zavar-
ban levő ember nem tud őszinte lenni.
Sem a gondolatát, sem az érzéseit nem
tudja őszintén kifejezni. Sokszor pedig
szeretné.

Na, most már nézhatsz előre is, mert
én tovább olvasok.
Robogunk. Huppanunk egy-egyét, az-
után megint egyenletesen robogunk.
Hosszu az út, ugye?

Szomjas vagyok, tehát most szépen
eszünk egy almát.
Nahát, ezt én most megtisztítom és meg-
osztom veled. Ha akarsz, akkor is, ha
almát parancsolsz? Nem.
nem akarsz, akkor is. Kérlek, egyél eb-
ből, mert nem szeretek egyedül enni. Hidd
el nekem, amint mondom, jelen esetben
nem az a fontos, hogy te egyél, hanem az,
hogy én ne egyek egyedül. Ezt azért mon-
dom meg neked, mert szeretem a világos
és becsületes helyzeleket. Nem akarom,
hogy félre érts. Látod, ezt meg is mondom
neked és te ezt belátod. Igen, igen, ha
nem te lennél, hanem egy másik, annak
is adnék.

Köszönöm, hogy elfogadtad. Hogy nem
szeretted az uton történő ismerkedést? Kér-
lek, lehet, hogy ebben igazad van, de je-
len esetben nem tagadhatsz meg semmi-
féle feleletet, semmiféle kérdésre, mert...
...én nem kérdezek. Te tehát nem kerül-
hetsz bele abba a kellemetlen helyzetbe,
hogy ne felelj.

Látom, te kezdesz beszélni. Helyes. Be-
szélgetünk minden ismerkedési szándék-
kal.

Parancsolj, odaadom. Majd én előveszek
egy másikat.
Meglepődsz? Ugyan, hagyd ezeket a
bonyolult dolgokat. Nem fontos most, ho-
gyan, miképpen, miért! Akartad? Ime,
adom. Arra gondolsz, hogy nem ismer-
sz és nem ismerlek? Most ez nem fontos! Ne
törődj vele. A könyvet nézted, amit ol-
vastam, érdekelt, ime már meg is kaptad.
Olvast nyugodtan, mert már én is hoz-
záfogtam egy másikhoz. Rendben van,
hallgatsz. Ne félj hát, nem kérdezek sem-
mit, nem szólok egy szót sem. Csakis ak-
kor beszélek, ha akarsz. Tudom, hogy majd
szólni fogsz, mert megnyugtatt téged is a
nyugalom. Jókedvem apró hullámai szé-
pen belédrezegnek.

Hát mondd, te csacsi kislány, mi fon-
tosabb most annál, minthogy itt ülünk
egymás mellett és olvashatnánk zavar-
talanul. Te is, én is. Nem is akarunk egy-
mástól semmit. Csak én adok oda ne-
ked mindent, amit kérsz. Ha nem te ül-
nél itt most mellettem, hanem valaki más,
mondjuk ez a kövér néni itt a hátunk
megett, akkor neki is odaadnék talán
mindent, amit kérne.

Látod, most eltelt vagy tíz perc és én
végigolvastam ezt a költeményt. Nagyon
kedves volt. Elgondolkozom rajta és kiné-
zek előre az ablakon. Te, látom, oldal-
fordítod a fejedet.

Nézd, a kocsiink hogy' kapaszkodik
hegynek fel. Falja a mérföldeket. Ejnye,
ez egy kicsit elkoptatott kifejezés, pedig
mégis így látom. Mohón szívja magába
az utat, mint egy szomjas ember a forrás-
vizet. Issza, habzsolja, nyeli a kilométerek-
ket. Felfalja a fák közül az országutakat.
A fák rohannak kétoldalt és hagyják te-
hetetlenül, hogy az autóbusz megegye, fel-
falja telhetetlenül és fardhatatlanul az
ő megörzésükre bízott hosszú országutakat.

Persze, ezt te nem veszed észre, mert
elfogulatlanul nézel ki oldal az ablakon
és nem figyelsz előre. Ha előre néznél,
féloldalt engem is látnál és talán párnád,
hogy megszólítsalak.

Ne félj, nem kérdezek semmit és sem-
miesetre sem hozlak zavarba. Nem szere-
tem a zavarban levő embereket. A zavar-
ban levő ember nem tud őszinte lenni.
Sem a gondolatát, sem az érzéseit nem
tudja őszintén kifejezni. Sokszor pedig
szeretné.

Na, most már nézhatsz előre is, mert
én tovább olvasok.
Robogunk. Huppanunk egy-egyét, az-
után megint egyenletesen robogunk.
Hosszu az út, ugye?

Szomjas vagyok, tehát most szépen
eszünk egy almát.
Nahát, ezt én most megtisztítom és meg-
osztom veled. Ha akarsz, akkor is, ha
almát parancsolsz? Nem.
nem akarsz, akkor is. Kérlek, egyél eb-
ből, mert nem szeretek egyedül enni. Hidd
el nekem, amint mondom, jelen esetben
nem az a fontos, hogy te egyél, hanem az,
hogy én ne egyek egyedül. Ezt azért mon-
dom meg neked, mert szeretem a világos
és becsületes helyzeleket. Nem akarom,
hogy félre érts. Látod, ezt meg is mondom
neked és te ezt belátod. Igen, igen, ha
nem te lennél, hanem egy másik, annak
is adnék.

Köszönöm, hogy elfogadtad. Hogy nem
szeretted az uton történő ismerkedést? Kér-
lek, lehet, hogy ebben igazad van, de je-
len esetben nem tagadhatsz meg semmi-
féle feleletet, semmiféle kérdésre, mert...
...én nem kérdezek. Te tehát nem kerül-
hetsz bele abba a kellemetlen helyzetbe,
hogy ne felelj.

Látom, te kezdesz beszélni. Helyes. Be-
szélgetünk minden ismerkedési szándék-
kal.

Parancsolj, odaadom. Majd én előveszek
egy másikat.
Meglepődsz? Ugyan, hagyd ezeket a
bonyolult dolgokat. Nem fontos most, ho-
gyan, miképpen, miért! Akartad? Ime,
adom. Arra gondolsz, hogy nem ismer-
sz és nem ismerlek? Most ez nem fontos! Ne
törődj vele. A könyvet nézted, amit ol-
vastam, érdekelt, ime már meg is kaptad.
Olvast nyugodtan, mert már én is hoz-
záfogtam egy másikhoz. Rendben van,
hallgatsz. Ne félj hát, nem kérdezek sem-
mit, nem szólok egy szót sem. Csakis ak-
kor beszélek, ha akarsz. Tudom, hogy majd
szólni fogsz, mert megnyugtatt téged is a
nyugalom. Jókedvem apró hullámai szé-
pen belédrezegnek.

Hát mondd, te csacsi kislány, mi fon-
tosabb most annál, minthogy itt ülünk
egymás mellett és olvashatnánk zavar-
talanul. Te is, én is. Nem is akarunk egy-
mástól semmit. Csak én adok oda ne-
ked mindent, amit kérsz. Ha nem

Égből hullott drágakövek

Egy igen érdekes kiállítás

„Lehullott egy csillag, valaki meghal” mondja babonás áhitattal az egyszerű nép, mikor a látóhatáron végigszámuldának a mérhetetlen magasságból elindult, tündöklő fényességek. Ezek a meteoritok, a világiürből a földre eső kövek. Népszerűen meteoroknak nevezik őket.

A londoni Burlington-House-ban most nyílt meg a Royal Society, az angol Tudományos Akadémia támogatásával rendezett nagyszabású érdekes kiállítás: az égből hullott ékszerek, drágakövek gyűjteményes bemutatása.

A legismertebb meteorit — ez nincs a kiállításon — a Mekkában őrzött fekete kő (hadszar), a Kába féltett kincse, a mohamedánok vallásos tiszteletének legfőbb tárgya. Minden mohamedán törekvése és vágya, hogy életében egyszer elzarándokolhasson Mekkába, hétszer megkerülje és egyszer megérintse a szent követ, amelyhez a vallásos legendák egész sora fűződik.

De vannak más igen érdekes és értékes égből hullott kövek is, amelyeket — a kiállítással kapcsolatban — Fr. Molis tanár ismertetett.

Ezek közé tartoznak például az ezelőtt néhány évvel Kairótól mintegy ötszáz mérföldnyire, a libiai sivatagban felfedezett meteoritok is. P. A. Clayton természetűs egyik expedíciója alkalmával akadt rá a különös, üvegszerű, kéreggel bevont törmelékekre, amelyekről a későbbi vizsgálatok állapították meg, hogy meteoritok, egy szétrobbant nagy hullócsillag töredékei.

A tudós nagy óvatossággal megtisztította a köveket a rájuk tapadt homoktól, salaktól és csak akkor látta, hogy az időjárás viszontagságai, a meteoritra reáragadt piszkos mennyire kimarta az üvegszerű, roppant kemény anyagot. Ezek a jelek azt mutatják, hogy a kő még abban

az időben eshetett le a földre, amikor a libiai sivatag homoktengere helyett ezen a vidéken pálmáktól szegélyezett kristálytiszta vízi patakok, messzifutó zöldelő rétek diszelegtek.

P. A. Cayton az apró törmelékekből sokat elhozott magával és a londoni hölgyek között egyszerre nagy díjat lelt ezekből a meteorit-szilánkokból ékszereket készíttetni. A burlington house-i kiállítás a tetszetős, izléses és értékes ékszerek nagy választékát mutatja be. A kövek között vannak világos- és sötétzöldek, vannak egészen tiszták, de szép számmal láthatók a „felhős”-ek, amelyeket különösen nagyra tartanak. Gyűrűk, nyakláncok, karperecek sorakoznak fel, valamennyiben izléses, divatos művészi foglalat között egy-egy égből hullott drágakő, egy-egy meteorit-darab, amelyek ősrégi eredete minden kétség felül áll.

A „felhős” a meteoritokban a kövekbe szorult levegő-buborékok. Különösen a rubinban és a smaragdban szokott ilyen felhő előfordulni.

A tudósok több alkalommal megállapították, hogy a nikkeltartalmú vas-meteorokban valószínű drágakövek, apró, kristályos gyémántszemcsék vannak. Így például az arizonai Canon Diabolo mellett talált kőben. Ez a felfedezés készítette Henri Moissau francia vegyész arra az elhatározásra, hogy a gyémánt mesterséges előállításával kísérletezzék. Az ő terve szerint készült villamos kályhában vasat a forrpontra hevített, a hig anyagban cukor-szenet olvasztott fel. A hirtelen lehűtött anyagban a szén apró gyémántszemcsék alakjában csillant meg.

A tudósok később ugyan kétségbevonták Moissau kísérletének ilyen eredményét, de az tény, hogy az „égi kövek” a kutató elmét igen érdekes útra terelték.

Abszurdum,

hogyan más nő szépségét irigyelje, amikor a nő szépség legfontosabb tényezője

az arcbőrt, annak gondozását, a puder megválasztását elhanyagolja!

Chat Noir
PUDER

Egy doboz 20 lei

Lady

A békeévek színes és derűs „nekrológja” Nemes Ferenc „Elemista voltam...” című vidám regénye...

Két lurkó hajdanviselt dolgain és kalandjain keresztül minden olvasónk „néhai” gyermekkorra feltámad a B. L. és a Népujság legközelebbi ajándékregényében...

Ajándékregénytárunk legközelebbi kötete, amely július első hetében jut el olvasóinkhoz, műfaját illetően vidám regény. Erről különben a regény szerzőjének: Nemes Ferencnek a neve is kezekedik. Fiatal és tehetséges munkatársunk, aki népszerű szatirikus és humoros verseivel, valamint egyéb tréfás jellegű írásával közel négy év óta színesíti lapjaink hasábjait, ezúttal hosszabb lélekzetű művel lép olvasóink elé. „Elemista voltam” címen vidám regényt írt, amelyben derűs nosztalgiával egy békebeli gyermekkorát támaszt fel. Az elejétől végéig megkapó regényben, amelynek minden sorát patinás, rokonszenves humor szövi át, a szerző gyermekéveinek keresztül minden olvasónak felidéződnék régmúlt, drága évei. Megelevenednek a hajdani, hátulgomolós idők, amikor még több omnibusz volt, mint repülőgép és rádió helyett és verki, gramofon és cimbalom zenélt... Éltrekelnek azok az „aranjúezi szép napok”, amelyek — bár a szerzővel együtt sokan várják! — nem térnek vissza soha már...

Talán ez a mindnyájunkban élő tudat kezdekedik elsősorban arról, hogy Nemes Ferenc regénye az olvasással töltött kellemes órákon kívül mély hatást hagy maga után mindenki benn, aki a mai zürzavaros világban a múlt felől szokott még révedezni... Ha ugyan multnak lehet nevezni a negyedszázaddal ezelőtti kort, amelyben munkatársunk regénye megindul. Mindenesetre béke volt, gyönyörű gondtalan napok, amelyek olyan ellenállhatatlan erővel támadnak fel ennek a valóban izig-vérig vidám regénynek a lapjain, hogy minden mondata idegszilapító „bróm”-ként hat az olvasóra... Nem ulozunk, ha azt állítjuk, hogy szóbanfor-

gó ajándékregényünk minden oldala „mekvés” az olvasónak a mai felfordult napokból a zavartalan, nagyszerű békevilágba, amely új életre kelve mindenkit abban az illúzióban ringat majd, hogy hazugság és lidércnyomásos álom korunk minden szörnyűsége és minden nyomor... Hogy csak egy üdvözítő igazság létezik és az is a békebeli gyermekkor, amely — sajnos — csak „volt”!!!

*

Annak ellenére, hogy az „Elemista voltam”-ot — amint említettük — első sorától az utolsóig valami meleg, szívből jövő humor itatja át, a békeévek elparentálásának nevezhetjük! Persze, derűs, humoros nekrológia, amely ugyan a gyász és a sötét színek kikapcsolásával, de mégis lappangó, a sorok közötti bujkáló sóhajtsókkal mond búcsút a „befellegzett” időknek!

A háborítatlan, puskaportmentes évekről szóló vidám regényben Nemes Ferenc a töle megszokott humorral egész sereg remekberajzolt, békebeli figurát vonultat fel... A főszerepet — mint ahogy a regény is nyomát viseli annak, hogy átélés és élmény minden betűje — a szerző maga játssza... Partnere: az öccse, statisztériája pedig barátjai, rokonai és a békevilág alakjainak egész galériája... A „felntöttek” és mások, akiket az író a gyermek „békepérspektívájából” olyan színes és markáns vonásokkal rajzolt meg, hogy a fotografikus hűségen túl a portré lenyűgöző erejével hat valamennyi... Ahol pedig az egyívás, hajdani „pulyák”-ról ír, a szatíra műtökésével és a pszichológiai meglátások reflektorával atomokra boncolja a gyermeklelket, kivonja és bemutatja belőlük a „sejteimet” és a „rejtelt-

met” és valóságos preparátumokat készít belőlük! Mintegy mikroszkóp alatt, érzékelhetővé felnagyítva tárja elénk régi, gyermekkori „én”-jét, amely prototipusa minden vásottságra hajlamos, szertelen képzeletű, felnötteket irigylő gyermeknek, elannyira, hogy regényében egyúttal minden olvasó hajdani napjait feltámasztja...

A vidám regénynek egy kisváros a színhelye, ahonnan a főszereplő a sors és egy mandula-műtét jóvoltából Budapestre kerül, majd ismét visszatér... A színelő később egy nyaralás kapcsán változik, hogy aztán ismét a kisvárosi „liszletek” tűnjenek fel a gyermekévek forgószínpadán...

*

Az „Elemista voltam...”, amely a pályában kezdődik és első előadása: nap előtt a gimnáziumi padban végződik, a svilakság magával sodró, romantikus éposza, tehát olyan írás, amely tárgyánál fogva csak derűs órákat szerezhet mindenkinek.

Ma nem olyan idöket élünk, hogy egy vidám regény — és ez minden részletben az! — ne lenne kelendő! Mindenkre ráfér, hogy kissé kiszakítsa magát a gondokból és felüljön Nemes Ferenc időgépére, amely bizony csak afajta békebeli vicinális, de olyan tájak és olyan idők felé gurul, amelyek csak elmosódott foltként élnek már az emlékezetben. A kalauz szerepét betöltő szerző a peronnak előléptetett íróasztal mögöl nem állomások nevét recitálja, hanem így kiált: „Beszállás a gyermekkor felé!”

...és megindul a cselekmény, amely egy verőfényes multat vetít 1934 perzselődő vásznára!

Régi árnyak testesednek meg a könyv lapjain, amelyekről üdítő forrásként bu-

gyog a frissítő humor! Az „eau de jeunesse”, az ifjító elixir, amely a könyv olvasásának tartamára gyermekké varázsol újra mindenkit! És jó gyermeknek lenni...!!!

Nem kételkedünk abban, hogy Nemes Ferenc vidám regénye, amely az ilyen jellegű írásművek minden jótulajdonosát fokozottan egyesíti, osztatlan érdeklődésre talál olvasóink körében. Akik a szerző hívei — és azt hisszük, hogy minden olvasónk az! — bizonyára jólesően tapasztalják majd, hogy a tehetséges szerző, aki humoros írásaival az olvasók ezreinek szerzett a multban és kellemes perceket, mint regényíró is megállja helyét...!

Mert fiatal munkatársunknak — bár könyve a hivatásos regényíró rutinját tükrözi vissza — az „Elemista voltam...” az első regénye. Talán ez a körülmény sugallta azt a kiérezhető szeretetet és melegséget, amellyel — most már leszögezhetjük! — valóban pompás, vidám regényét megírta... Látszik, hogy becéző gondossággal alkotta meg minden sorát, jóllehet az ő készségeivel — és ezt az olvasók is szívesen elismerik! — csak a — sikertől lehet tartani!

Amiben regényírói bemutatkozása során mindenesetre megérdemelt része lesz! A magunk részéről azzal a tudattal bocsátjuk utnak Nemes Ferenc nagyszerű, vidám regényét, hogy olvasóinknak olyan kellemes, derűs és mulatságos olvasmányt nyújtunk, amelyért a viszonyok mostohasága miatt „felejtésként” mindenki hálás lesz...! És ez a vidám regény tényleg alkalmas nyújt mindenkinek arra, hogy néhány órára minden bajáról megfeledkezzen! Az olvasó a tetszésen kívül csak elismeréssel adózhatik Nemes Ferencnek, aki mindezt olyan színesen és annyi humorral megírta!

Követeljen kimondottan eredeti OLLA-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

A mosolygó diktatura

A fasiszta francia rojalista aranyifjúság különös előszeretettel firkálja be azokat a helyeket, ahová a király is gyalog jár. Csaknem mindenütt ékeskedik egy-egy reakciós kiáltványnak is beillő formabontás, amelyik előbb gyilkosoknak titulálja a demokrata kormány exminisztereit, hipotézissal a február 6-iki eseményekre és azzal végződik, hogy éljen a király! Egy idő óta alig kerül nyomtatott pamflet a párisi házak falaira, úgy látszik, befagytak a pénzforrások, tehát az anyagszereforgalom végső állomásaira szorítkozik azóta a jobboldali ifjúsági mozgalom, aholis nagy betűkkel ékeskednek a fasiszta szövegek színes ceruzával felmázolt föliratok formájában.

Ilyen mélyre még nem süllyedt a Bourbon-dinasztia még a nagy forradalom idejében sem. Lehet, kellemetlenebb, de nem megszégyenítőbb, hogy XVI. Lajosnak a guillotine-bárd alatt hullt le a feje a köztársasági hóhér kosarába, mint az a propaganda, amit a fasiszta ifjúság e rejtélyes helyeken folytat a Bourbonok érdekében.

A francia fasiszta mozgalom magyar közmondással kifejezve csehül áll, ha már ennyire vetemedett. Ez már nem is földalatti mozgalom ennek már undorító és sértő mellékzize van a rojalizmus számára is.

Szóvátenné tulajdonképpen legfeljebb egy psychoanalitikusnak érdemes és a publicisztikát nem is vetné meg ügyet rá. Amde egy szép napon Voltaire szobrán ékeskedett nagy krétabetűkkel, hogy éljen a király. A Voltaire-szobor hátát fordítja a francia tudományos akadémia felé. Véletlen-e, vagy célzás? Voltaire ilyesmit alighanem elevenen is képes lett volna megtenni.

A szoborról senki sem törölte le a kréta-fölírást. Ez nem a rojalista érzések fokozódását bizonyítja, csak azt, hogy senkinek sincs kedve fölmászni a talapzatra, hogy a csintalan ifjúság keze nyomait eltüntesse. Egyszerűen senki sem törődik vele, az eső úgyis le fogja mosni, mint ahogyan a nedvesség lassanként föloldja a többi titkos pamfleteket is.

Mindez azt mutatja, hogy a királyság Franciaországban a köztársaságra nem veszélyes ideál és a fasiszta aranyifjúságon kívül senki se veszi komolyan ezt a reakciós mozgalmat, amely a köztársaságot akarja aláásni.

Ezzel szemben tény, hogy Franciaországban ma nincs aktív parlament, amely a választó nép akaratát képviselheti akár a kormánnyal vagy államfővel szemben. Quasi szünet van, quasi az öreg jóvialis Doumergue a diktátor és egyelőre az ország túri ezt az állapotot. Egyszerű oka van. Doumergue roppant kedves, mosolygós öreg ur és ez a mosolygós diktátor úgy sem tesz egyebet, mint amit a parlamenti többséggel tényleg tenne. Európában különböző diktátorok vannak. Hitler és Mussolini mindig mérgesek. Ugy látszik, ez imponál Germániában és Itáliában. Sztalin sunyin mosolyog, mint aki biztos a dolgában, úgy látszik, ez tetszik Oroszországban. Az öreg Doumergue azonban úgy mosolyog, mint egy jó nagy-papa az unokákra és valószínűleg a parlamenti többséggel beszéli meg a teendőket, csak hogy nem a parlamentben, hanem a parlament mögött. Ez a jókedvű mosoly kelt bizalmat Franciaországban, mert azt mondja: — ugyis azt teszem, amit Ti akartok.

Am ha így van, minek az egész komédia, a parlamenti szünet, a viták mellőzése? A vélemények békéje a vélemények halála. Mi az oka annak, hogy a mosolygós diktátorra van szükség és nem a parlamentre? Bel- és külpolitikailag pontosan a régi kormány tervei valósulnak meg. Az ifjúság — angol-német finanszírozásra — a régi kormány lemondását és a parlament fölőslátását, parlamentnélkül való fasiszta kormányzást követelt. Jött egy új kormány, Doumergue, Barthou és a többiek. A fiatalok? Dehogy, a legöregebbek, korban és tekintélyben! Gendrier úgy beszélt Barthou, mintha Daladier lenne, Litvinovval úgy tárgyalt, mintha Cot, vagy Herriot lenne és a kormány politikai vonatkozásban ugyanaz a kormány, amely volt. A Doumergue-kormányt egyáltalában nincsenek fasiszta allűrjei és kesztyűs kézzel ugyan, de éppen úgy elnyomja a fasiszta mozgolódást, mint

elődje. Ép oly kevéssé pariroz az angoloknak, ép oly kevéssé fél a németektől, és ép olyan intenzíven ápolja a kisanant és az orosz barátságot, mint az előbbi. Parlamenti többség és párt nélkül is! Sebel-, se külpolitikailag nem hagyták cserben Franciaország történelmi hagyományait.

A fasiszta rojalista ifjúság pedig mozgalmával jobban lezorult az utcáról, mint valaha. Doumergue papa mosolygós és ez a mosoly erősebb, mint a puskatűz, még a Führer és a Duce mérge.

Silbermann Jenő

Nyílt levél K. F. urnak a

Tulvilágra

Székeljudvarhely, június 23.

Igen tisztelt Uram!

Nem tudom, soraimat a kissé hiányos címzés miatt kézhez kapja-e, de a kézbesítés reményét táplálja bennem egy ifjú barátom, ki különösen karácsony előtt élénk levelezésben áll az önök világának bizonyos tényezőivel, pedig ő még általánosabb címet ír, mindössze ennyit: „Angyalkának.” És leveleit, melyekben összehasonlíthatatlanul komolyabb dolgokról van szó, a kétely legkisebb szikrája nélkül dobja be a párnája alá, mint mennyi levélgyűjtő szekrénybe. És reggelre nemcsak hogy eltűnik a levél, de sőt már válasz is érkezik, mert ez a hit, igen tisztelt Uram s abból is a legcsodátevőbb: a gyermeki hit.

Gyermeki hitem kallódó bélyegét teszem tehát e levelemre és hiszem, hogy rövidesen kézbesítik is önnek. Önnek, akinek ott fenn bizonyára már nincs semmi gondja és egész nap csak hevesrészt egy ragyogóan fehér és puha felhőn, közel a Fényhez és a Meleghez, melyeket földünkön való átutaztatásban — valljuk be — inkább nélkülöznie volt kénytelen. És ha ott tényleg pótolnak bizonyos földi hiányosságokat, egész nap pőfékel kurta-szivarjából, mely egy kifogyhatatlan ládában áll ön mellett; az a kurta-szivar, melyet úgy szeretett közepesen hosszú siralomvölgyi tartózkodása alkalmával és mégis oly ritkán állott rendelkezésére, hogyha olykor-olykor hozzá tudott jutni egy ilyen földien büzös, de tulvilági gyönyöröket adó szivarhoz, — saját szavaival — a mennyországban érezte magát.

Amint veheti észre, tulvilágról való elképzeléseimet az ön itteni szivar-inségére alapítom, ami az ön már mindenlétő szemében lehet sárban gyökerező naivság, de itt még vagyunk néhányan, akik reméljük, hogy az ön most már végleges letelepedési helyének kormányzati szervei haladéktalanul pótolják földünk hasonló szerveinek konok és huzamos mulasztását, nemcsak a dohányzás, hanem az általános közélet minden vonatkozásában egyaránt.

De ön, igen tisztelt Uram, bizonyára már kíváncsi arra, hogy ki és mi zavarja az ön immár halhatatlan mivoltát sorai-val, melyek nyomán talán megrohanják hatvanéves földi internáltságának minden kinjai és muló gyönyöröi.

Rám, így a nevenemlő, nem fog emlékezni, mert ön az emberek már rég nem a nevük után különböztette meg, hanem az önnek kellemes, vagy kellemetlen sajátosságai, egyéniségük szerint osztályozta. Hogy mindent összehavarájak, ha érdeklí, itt megemlítem, hogy „Aranyiszívű Doktor” három hónapja fekszik a véséjével, de „Pocsek Pofa” kitiűtő egészségnek örvendő és még valószínűleg messze van, amikor ön megmondhatja neki a véleményét, mely tudom, földi tartózkodásának egyik hön óhajtott célja volt.

Csekélységem talán tisztábban fog állni ön előtt, ha megemlítem, hogy éjszakai csavargásainkban többször beszélgetünk is. En inkább arról, hogy nem tudok aludni, ön inkább arról, hogy nem tudta, hol aludjék. Búszke vagyok rá, hogy remek „tippjeim” voltak; többek közt tetszik emlékezni arra a csikorgó, fehér téli éjszakára, mikor a kórházba nem engedték be, pedig a fagytól már felhőre voltak az ujjai és mikor végül is a mozdonyból kihányt meleg közsén-salakba ástam be kegyedet? Nem látszott se keze, se lába, csak az orra hegye állott ki a „dunyhaból”, melyet a kegyetlen ember- és lélekori viszonyok következményeként a kalapja ráborításával gondoltam megvédhetőknek. A megfűladástól nem féltettem, mert ha nem tévedek, azon a

Jöjjön nyaralni a Fekete-tengerre!

HOTEL BELLONA

EFORIA
Constanța
mellett.

A modern kényelem minden kellékével berendezett

elsőrangú szálloda és étterem.

Szobák penzióval,
vagy anélkül.

Izappfürdő és napfürdő-terasz a szállodában.
Pompás tengeri strandok. - Szobadíjjegyzékek, telvilágostások
a bukaresti irodában is: Calarasi 47 szdm. Telefon 412-03.

te és mi tagadjuk, egyidőben szinte meg is élt belőle. De jött a dekonjunktura és jött ez az új szellem és kegyed egyszerűen csak a bevált, tisztos multa visszatérő, szolid, de virágzó nyomorával nem tudta, mihez kezdjen. E forma kiélte magát, kegyed elvesztette létalapját, mert nincs jólét, tehát nincs nyomor se.

De ön nem esett kétségbe és erős lelke visszatartotta attól, hogy — teszem azt — politikai pártot alakítson.

Mit tett tehát?

Ön az ihlet egy elragadtató pillanatában, a felismerés villámfényében, a társadalmi erők felbomló zűrzavarában a zseni biztonságával, kétely és habozás nélkül átdobta magát abba az életformába, mely végre biztonságot, nyugodtságot, immunitást biztosított kegyed személyének.

Kegyed ugyanis ezelőtt néhány évvel bevonult a dicsőségmentári tébolydába és ott három hónap alatt, pazar rábeszélő tehetségével, meggyőző erejével és világos logikáj okfejtésével sikerült egy hivatalos bizonylatot szereznie a tébolyda vezetőségétől arról, hogy kegyed — örült.

Micsoda eszmei magaslatot dokumentált kegyed ezzel! Micsoda nagysándori megoldása ez annak a probléma-halmaznak, mely körül a legnagyobb elmék csak úgy pszilicsároskodnak!

Kegyed az egyén problémáját ezzel maradéktalanul felgöngyölítette.

Mert mi történt?

Kegyed, ha megmondta az igazat és a megtorlás már indult, hogy törje be a fejét, kegyed előhúzza a varázs-okmányt és a követ tartó kezét az ész megállította lendületében.

Kegyed, ha olykor-olykor mégis felhőrdült a világrend ellen, mely feltétlen felelős tagjai sorsáért és a világrend elindította ön ellen tüntető szervét, kegyed rámutatott a varázs-okmányra és a szerv megértéssel fordult vissza.

Kegyed az egyéni szabadság közepes fokát merre élvezni, ezt nyugodtan tehetette, mert a felelősségrevonásnál röghöve göngyölte ki e drága okmányt és a felsőbbség kissé sajnálkozva, de kegyednek adott igazat.

Mit folytassam? Kegyed eme okmány

birtokában, melynek száma 174—931 volt, egy élt közöttünk, mint ahogy az tényleg illik a teremtés koronájához. Ön uram, 174—931 óta egy élt, mint egy ember.

És én mindig akartam kérni valamire,

amit tulvilági végleges letelepedése miatt — ime csak levélben tehetek meg. Hogy értesítene azonnal: abban az okmánykibocsátó intézetben tetszik magunkat normálisnak, vagy így, ahogy vagyunk, minden további nélkül kiáltják részünkre a mai élet-vihetős rejtélyének ama hön óhajtott zálogát.

Kérésemet megismételve számos re-

ménykedő millió nevében maradtam há-

muló hiva:

(t. s.)

ama barna nadrág tulajdonosa.

Uram!
Sikert akar elérni?
Ajándékozzon
Molnár-Moser
kölnivizet

Jakács Anna:

Mai lány

Az egész azzal kezdődik, hogy bekerült a mai élet problémái közé.

Benne van politikában, krízisben, válságban, elkallódottságban, mindenütt. Nem vesz részt benne, de függőenye. Függ: Az apja kereseti lehetőségétől, jó letétől, tönkrejutásától. Függ a fiatalember elhelyezkedni tudásától, állásbekerülésétől. Függ a főnöke jóindulatától, becsületétől, vagy gazságától.

Mindentől függ. Közvetlenül függ, tehát sokkal bizonytalanabb, mint a többi, aki csak egyszerűen és elsősorban függ.

Talajtalan, mondhatni légies, álomszerű. Nem lehet meghatározni, mert nem lehet beosztani. Függ a bizonytalanságtól, a kik szintén függenek.

Ez a helyzete.

Ugy érzem mindezek után, hogy a mai lány probléma lett. Problémája önmagának, barátjának, a társadalomnak, a szabónőjének, az anyjának, a magyarázóknak, az apjának, a fiatalembernek. Mindenkinél.

Aki szereti és akiket szeret, akik élnék belőle és akikből élni akar.

Mindenkinek kötelessége foglalkozni vele, tárgyalni róla és, ha lehet, igazítani az életét.

Igen. A mai lány nem modern és nem konzervatív. Nem sportlány és nem bálkirálynő. Nem lehet skatulyázni. A régi jelzők és főnevek elkopottak s nem használhatók már mellette. A mai lány új típus. Egészen új, különös és hősies.

A mai lány probléma, azt hiszem, mindannyiunk problémája.

Az én problémám, ha férjhez akarok menni. Az apám problémája, ha férjhez akar adni. Az anya problémája, aki álmatlanul tölt el éjszakákat, mert nem tudja, mi lesz a lányával. A testvér problémája, aki állásba akarja juttatni a húgát.

Mindenki problémája, tehát a társadalomé is. Jó lenne egy kicsit okosan beszélni róla.

Szeretném, ha lehetséges volna meghatározni a Társadalmat ebédután feketére. Leülni vele szembe és azt mondani: Nézz, kedves, beszéljünk a mai lányról...

A maga közönségébe tartozik ő, kedves, a maga gyereke. Legyen hozzá jó, mint szülő s ne fordítsa el szeszélyesen a fejét, ha itt van az idő és gondoskodni kell róla.

A mai lány tele van kétségbeesésekkel.

A dolgozó lány, aki tisztességes és vár, noha nem tudja, mire és kire. Várja a nagy álombelít, aki eljön és elveszi s várja közben, hogy a főnöke egy szép napon mégis csak leépíti, mert az üzlet rosszul megy s neki esetleg már a jövő hónapban ez a kétfézer ötszáz fizetése sem lesz már.

De problémája van a nemdolgozóknak is, aki hasztalan keres az aprotáradatások tömegében.

És itt: problémák, családi drámák, tragikus fordulatok káotikus utvesztők közepette a szent Társadalom, a kitűnő Társadalom, elfelejti, hogy a mai lány mindezek ellenére élni akar.

Élni akar, mert, hogy megszületett, talán joga is van hozzá. Élni akar. Eleve vágyódik, mert tizenhét éves, husz éves, huszonkettő és huszonhat és a napok telnek s megint csak este lesz és mulik az élete a feje felett és ő csak áll és ábrándozik, vágyik és hisz, remél és bizik — de meddig és hová? S egy nap azután, a vágyak ébredésének természetes reggelén, áthágja a Nagy és bölcs törvényeket, miket talán Solon óta nem is változtattak, csak súlyosbítottak talán, és bekerül a „tisztességtelen” lányok ma már egyre jobban szaporodó világába.

És ekkor jön a társadalom és fejet bólint, vagy elítél. Megszól, megró, vagy hajlandó „elnézni”, de mindez egyre megy. Egy táborba szalad és itélkezik. És az itélkezők hatalmas táborában ott találok az idősebb asszonyt, aki biztosan boldog volt a maga fiatal éveiben. Fiatal korában férjhez ment a törvényes kerek között. De vajjon ha ez nem történt volna meg, gondolt-e arra, hogy akkor mit tett volna?

És ott áll az itélkezők táborában a felháborodott, szerencsétlen és magát nevétségesnek találó apa is, aki nem tud és nem lát semmit, csak azt, hogy mit fognak szólni az emberek, hiszen az ő lánya nem „tisztességes” többé.

Igen, ott van mindenki az itélkezők kö-

zött. Mert itéletet mondani oly könnyű és felelőtlen. Mert itéletet mondani nem jár anyagi befektetéssel és nem kell hozzá egyetemi végzettség.

Igen, a mai lány itéletek, hibás és ferde itéletek pergőtüzében áll.

Utasításokat, feddéseket, mondatokat, azokat kap, de sehol egy kéz, egy dirigensi mozdulat, mely helyes irányba terelje, sehol egy társadalmi akció, mely el merné ismerni a természet örök törvényeit.

A mai lány problémájának kibogozásához, igazának kiharcolásához Zolák kellene, mint harcosok, s Prévost-k s Margueritte-k, kik talán ismerik a lelküket. Százán és százán kellene ugyanakkor, amikor valójában egy sincs.

Itt csak vádák hangzanak. Osloba, fe-

DAVID ISTVAN:

De profundis 1934.

I.

Éjt s naphosszat zárt ajtó mögött s a rácson innen az ablak is becsukva, mert odakünn már téli szél dermeszti a fákat.

Szó nélkül zárnak s hagynak gubbasztani a padlóra meredve, vagy hanyatt a mennyezet felé,

vagy hosszában járni a cellát, amíg érzem, hogy csillapodni kell, elállítani a zakatoló gépet, az önmagát felfaló agyamasinát, eloltani a fényt, az izzó lámpást a koponya mögött, mielőtt kigyul.

A kémlelő lyuk, a világ gunyos félszeme pislog egyedül ostobán felém.

II.

A közönség, amely azelőtt rokonszenvező kézfogással üdöszött, most kórúsan üvöltene, de minél jólnevelte, csak erényes szóval botránkozik

Rácsos trikók a strandon

Mi sem természetesebb, mint az, hogy az ember, ha már strandol, minél jobban akarja élvezni a napot és a levegőt. Egész testünk áhítozik a szabad mozgásra, az éltető napfényre.

Azonban mégsem vetkőzhetünk neki tulságosan a fürdésnek. Megvannak a strandolásnak is a maga józálísszabta követelményei. A modern fürdőtörök ötletesen igyekezik kielégíteni az izlést és nem dugják el a napfényre áhítozó testet sem. Felerészben rögzítő szalagokból állanak a trikók, s emellett könnyen kezelhetők és szabályozhatók. A csöpp kis nadrágokat valamilyen módon összekapcsoljuk a melltartó-résszel és készen is van az egész uszítóalatt. A pántok vagy gombra, vagy csat- ra járnak és mozgathatóságuk révén el lehet kerülni, hogy a fürdőöltözlet egész formája még a télen is mutogassa rácsos ablakait a testünkön.

Persze, tulságosan szerénytelenség volna mindenki számára olyan szép karsu megjelenést kérni a természetől, hogy mindenki a maga és mások feszélyezése nélkül viselhesse ezeket a tündéri fürdőruhákat. A ruha akár hányszor szebb, mint az ember, ebbe bele kell nyugodni. De aki teheti, az bizony csak viselje és jól fogja érezni magát úgy a vízben, mint napozás közben a homokos parton. Sok a fekete-piros, fekete-tarka összeállítás, a fekete-fehér szintén elég gyakran található. A vízpartokon egyáltalán nagyon nagy a tarkaság és talán még sohasem láttunk annyi szint és olyan élő színeket együtt, mint 1934 nyarán. A nagy egészség-kultusz és a sportszeretet egyre fejleszti a megfelelő ruhák szépségét is. Nagyobb a szükséglet, nagyobb a kereslet, egyre nő tehát a tervezők és készítőik kedve is. Ötlet ötlet után születik és valósul meg és elegáns fürdőhelyeken már azzal is egész jól el lehet szórakozni, hogy elnézzük a szebbnél szebb összeállításokat. Meglepően olcsó anyagból készült strandruhák sokszor fölényesen verik a drága holmikat, mert megvárásuk ötletes és színösszeállításuk kitűnő. A szabadban nagyon jól hat a rengetegféle színkeveredés.

A gyerekek fürdőviselete alkalmazkodik a nagyokéhoz. A strandpizsama és a trikó színe rendszeren egyezik, illetve legalább a pizsama egyik színe megtalálható a trikón is.

A trikó maga sokszor nem is áll náluk egyébből, mint a kis nadrágból és a vállon valamilyen formában átvezetett pántokból. Per-

lelőtlen, itélkező vádák, de védő a nagy hang- és értelemzavarban egy sem akad.

Egymást elszédítve kergetik egymás józan gondolatát és senki, aki megálljon, utat, irányt mutató. Senki, aki megfogja a mai lány bizonytalan, remegő utat kereső kezét...

Itt minden ferde és minden tévútra szaladt s a vágyak ébredése megróvába s tragédiába csúszosodik.

És a tragédiák hátterében rettentő nagy bűn lapul. Ezek és ezek állanak bűnösen s bűnüket pletykákkal és elferdült hamis morálmeseikkel védik.

A mai lány pedig áll, utvesztők és keresztutak kavargó forgatagában, várva az embert, a kitűnő dirigent, aki egyetlen mondatának őszinteségével és igazával visszaadja lelkiismerete nyugodt taktusát.

megjuhászodott testemen és megbuvó gondolataimon, jól tudva, hogy a rácsok nem engednek s a börtönajtó kulcsa biztonságban van.

III.

A vasárnap reggeli harangszó a büzös zárka-homályban, a keskeny ágyak fölött, mint csobogó patak, fülledt álmokat mos, ércbaritonja friss hullámokat ver az áporodott léghen s kintzött uj hiteken tartja az erőt.

IV.

Az esti raporton a Miatyánk mint meleg vérfutam árad a megalázott testeken át, de bennem megszakad az ér, az én lelkem kapui záróak, fekete folt vagyok egy levelen, rozsdá, amitől a gögös lombkorona egy szép napon lehull.

se, ezt csak egészen kis gyerekek viselhetik.

A ragyogó nyári napban remekül érvényesül a színek hatása. Még a férfi-fürdőruhákban is sokkal kedveltebb a feketénél a kék szín. Esetleg a fekete és a kék együtt is. De ne használjunk tulságosan ötletes rajz, fantasztikus csikozású férfi-trikókat. Például a citromsárga színű trikó nem férfitestre való. Le kell mondani a férfiaknak a színek tulságos gazdaságáról. Engedjük át a sok színt és a sok, apró dekoratív ötleteket a hölgyeknek, akik sokkal jobban tudják érvényesíteni ezeket. A diszkrét színek s a legegyszerűbb színösszetételek valók csak a férfi-fürdőtrikókra. Egyébként könnyen piperkőcként hat a tarkabarka, fantasztikus rajz, trikóba öltözött férfi.

Gyermekek például egész nyugodt lélekkel felelhetnek narancssárga trikót, melynek mellrészén akár két piros Bonzó is diszeleghet. De férfi-fürdőtrikóra már egyáltalán nem ajánlom ezt a dekorációt. Még női trikókra sem!

A tulságosan rikító színek egyébként is csak kivételes esetekben szépek. Az égővörös fürdőtrikó feltűnő s csak a legtekélyesebb alakra szabad ilyen trikót huzni.

Különbön a tulhangos és fantasztikus trikóból egy darab nem is elég, a leggyönyörűbb nőnek is kell egy második, sőt talán harmadik trikóról gondoskodnia, mert a tulhangos darabok hamarabb lesznek unalmassá.

Kozmetika

Rovatvezető:

Dr. med. HERSKOVITS ERZSI

A láb

szépségét, vagy csunyaságát különösen a strandon szokás erősen megfigyelni, mert itt tűnik fel leghamarabb, hogy a láb harmónikus illeszkedik-e bele a test egészébe, vagy sem. Különösen a lábfejre vonatkozik ez a megállapítás. A modern divat ugyanis gyakorta ad alkalmat a nőknek arra, hogy láb- szaruk szép vonalait érvényre juttassák, ám a lábfejet a cipő majdnem minden esetben el- takarja.

Egy-két évvel ezelőtt még a strandon sem tűnhettek fel a lábfej esetleges hibái, hiszen

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás lájdak- mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

a szinte kötelező gumi fürdőcipő az egész láb, fejt beborította. Ujabbban azonban erősen divatba jöttek a fatápu és csupán egy-két bőrszalaggal a lábra erősített strandcipők, amelyek a lábfejet majdnem egészen szabadon hagyják.

Ilyen körülmények között természetesen azonnal feltűnnek azok a rendellenességek, amelyek az egyébként csinos lábfejet rendszerint eltorzítják.

A női lábfej amugyis megsínyli azt az igyekezetet, amit a nők már kora fiatalságuktól kifejtenek arra, hogy minél kisebb legyen a lábuk. A készakarva vett kisebb cipő, a túl magas sarok általában a lábfejnek olyan elformáló hatásait idézi elő, amelyeket megjavítani lehetetlen. Ezeket az elformáló hatásokat csupán megelőzéssel lehet elkerülni. Ez persze azt jelenti, hogy egyrészt lemondunk arról az igyekezetünkről, hogy mindenáron apróbb, buknak tűnjünk fel, s következképpen lemondunk a szűk cipők viseléséről, másrészt viszont megszabadulunk az állandó, kínos láb- fájdásoktól és elkerüljük azt, hogy lábfejük az idők folyamán kijavíthatatlanul elformálód- ják. Áldozzunk fel tehát egy cseppnyi hiúságot egészségünk kedvéért.

A szűk cipő azonban a lábfej elformáló- dásán kívül még más kozmetikai hibákat is okozhat. Ezek a közönségesen tyukszemnek nevezett bőrkeményedések, melyek csunyasá- gukon kívül gyakorta igen fájdalmasak is.

A bőr, azaz a szaruteg megvastagodását általánosságban külső mechanikai hatások idé- zik elő. A szűk cipő nyomást gyakorol a bőr- felületre, ahol szaruteltengés lép fel. Minthogy pedig a szaruteltengés a bőrfelületet megvas- tagítja, a kérdéses helyen a cipő még erősebb nyomást gyakorol a bőrre, ami ismét csak újabb ok a tyukszem képződésére.

A tyukszem igen fájdalmas, ezt mindenki saját tapasztalatából tudhatja. Kevesen tud- ják azonban, hogy a tyukszem gyulladása, sőt gennyesedésre is vezethet és minden esetben hajlamossá teszi a bőrt a fagyásra.

Nem szabad tehát könnyedén venni a tyuk- szem képződését, hanem mindent el kell kö- vetnünk, hogy a tyukszem kifejlődését meg- akadályozzuk. Ezt mindenekelőtt azzal érhet- jük el, ha nem viselünk szűk cipőt. De ha már a tyukszem kifejlődött, akkor gondoskodni kell annak eltávolításáról. A közönségesen használt kivágás rendszerint nem vezet teljes és állan- dó eredményre; ezt az eljárásit módot azonban sohasem szabad használni olyan esetekben, ahol gyulladás, vagy gennyesedés lépett már fel.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

F. Károlyné. Levél ment.

F. H.-né, Torda. Kérdéseire levélben vála- szolhatok. Kérem, küldjön válaszbélyegét. „Madonna”. Arcát óvnia kell a víztől, szap- pantól, alkoholtól, benzintől, forró gőztől, szél- től. Ajánlatos volna a rendszeres arckezel- les.

PÜSPÖK

GYÓGYFÜRDŐ

Oradea mellett.

600 év óta használják 42 C° kénes, rádiumos hőforrásait reuma, köszvény, csúsz, ischias és női betegségek ellen bámulatos eredménnyel.

Ujonnan épült modern thermális

Iszapfürdő

pöstyéni módszer szerint.

Villany, mesterséges szénsav, fenyő- és fél- fürdők, sziv- és idegbetegék részére.

Románia első

Hullámfürdője

Penzio i

Májusban . . . 80.— Lejtől — 160.— Lejig

Júniusban . . . 90.— Lejtől — 180.— Lejig

Júliusban és

Augusztusban . 100.— Lejtől — 220.— Lejig

Szeptemberben 80.— Lejtől — 160.— Lejig

50 % vasuti kedvezmény.

Elsőrendű orth. kóser étterem.

Tenisz, zene, tánc, sportversenyek, könyvtár stb

Kérjen prospektust.

AUTÓ ÉS MOTOR

„Mai perünk vádlottja

„A méregkeverő automobil“...

Evenként többszáz súlyos mérgezést okoz a motorban keletkező szén-gáz — Gázálarcos tudósok kísérleteznek külön autólaboratóriumokban és már meg is találták az ellenszert

A képzelet tárgyalótermében az elnök meg-
rázza a csengőt:

— Megnyitom a tárgyalást! Vezessék elő a
vádlottat! Ügyész ur, adja elő a vádat!

— Tekintetes törvényszék!

Mai perünk vádlottja: az automobil.

El kell ismernem, hogy megbecsülhetetlenül
hasznos szolgáltatásokat tett az emberiségnek.
Legyőzte az időt, a távolságokat és az embert,
a szárazföldnek ugyszólván korlátlan urává
tette. Kényelmes, gyors, megbízható közleke-
dési eszköz. De van egy nagy hibája: gyakran
visszaélt azokkal a hatalmas erőkkel és képes-
ségekkel, amelyekkel alkotója felruházta. Ha
vágatás közben emberrel találkozik,
kíméletlenül elűti, kerekével nyomorokra la-
pítja, sőt sokszor meg is öli. Visszaél azzal,
hogy sokkal erősebb, mint az ember és teste
acélból van, míg az ember csak csontból és
húsból. Évente tízezrekre rug áldozatainak
száma. De most nem is ezért a bűnéért áll
vádlottként a nagytekintetű bíróság előtt. Ha-
nem van egy sokkal súlyosabb bűne is:

Mérgekeverő.

Azt, hogy gázol, némiképpen még enyhíti,
hogy legalább nyílt utcán, mindenki szemelát-
vára követi el bűnét. De szokott alattomosan,
örvül is gyilkolni. Sok esetben történt, hogy
kocsiszinjében halva találtuk a szerelőt; arc-
raborulva hevert a földön, miközben a motor
csendesben bergett mellette. Sikertől bebi-
zonyítani, hogy a kocsi a kipuffogójából elő-
törő mérges gázokkal terítette le orvul áldo-
zatát.

De nemcsak zárt helyiségben, hanem a szabad-
ban, a nagyvárosi utcán is veszedelmesekké
válhatnak ezek a gázok, ha az utca szűk és
nagy benne a forgalom. A Borgiák még szilárd
és folyékony mérgekkel küldték az embereket
a másvilágra. De a huszadik századnak ez a
nagy méregkeverője, a gáztámadások korában
élt szívesen, már láthatatlan gázfelhőkkel
árasztja el mit sem sejtő áldozatait! Kérem en-
nélfogva megbüntetését! Vagy legalább is
megrendszabályozását, hogy ne veszélyeztet-
hessen többé mérges gázaival bennünket!...

AZ ÍTELET

— Kihirdetem a Törvényszék ítéletét! A
Törvényszék a vádlott közhasznú és áldásos
szolgáltatásra való tekintettel, nem kíván súlyos
büntetéssel élni. Mégis elrendeli, hogy vádlott
Gépkocsi megfigyelés céljából laboratóriumba
szállíttassék és ott addig tartassék, míg a tudó-
sok és vegyészek módot nem találnak a motor
működéséből származó s az ember egészségét
fenyegető mérges gázok megsemmisítésére!

Az ítélet jogerős és megfellebbezhetetlen. Az
automobil ennél fogva tudományos intézetbe
kerül szemügyre, gázálarcos, komoly tudósok
kezébe.

MI IS TULAJDONKEPPEN A GEPKO-
CSI HALÁLTHOZÓ MÉRGE?

A szén-dioxid, vagy közönségesen: szén-gáz.
Mindenütt képződik, ahol szén, vagy széntar-
talmú anyag tökéletesen, azaz kevés levegő-
vel ég. Ez a gáz öli meg a szegényeket, akik
takarékoságból este elzárják a kályhacsövet,
hogy ne menjen ki a jó meleg. A meleg benn-
marad, de a rosszul égő fából és szénből ren-
geteg szén-dioxid fejlődik és a kályha csak úgy
ontja a halálhozó gázt a szobába. Az öngyil-
kosok kedvelt fegyvere, a világítógáz szintén
a benne lévő szén-dioxiddal ringatja át az életun-
takat a Lethe tulsó partjára. A gázgyárak már
hosszabb ideje kísérleteznek hogy a szén-dioxidot,
mely a gyártás folyamán keletkezik, valami-
képpen eltávolítsák a gázból. Az autómotor
hengerében nem szén ég ugyan, hanem benzin,
de az egyre megy, lévén a benzin is csak szén-
vegyület (műkifejezéssel: szénhidrogén). A
hengerek pedig néha szűkösön kapják a leve-
gőt és

a kipuffogógázokban megjelenik a szén-dioxid.
Így kutyvasztja össze a gépkocsi a maga mér-
gét. És

jaj annak, akit zárt, szellőztetetlen helyiségben
alál!

IGY IS GYILKOLHAT AZ AUTÓ...

A halálos gáz a tüdőn át befészkel magát
a piros vértestecskébe és megfosztja őket
az oxigén-felvehőképességüktől. A vér telítő-

dik a gázzal, a tüdő hiába kapkod levegő után,
egy végzetes vegyi változás mindennél át-
törhetetlenebb falként rekeszti el a szervezet-
től az éltető oxigént és a mérgezett nyomo-
rultul megfullad. Mesterséges lélegzés, oxigén-
belelegzés ritkán segít; a nagy Kaszás hű
szolgája, CO, legtöbbször jól végzi feladatát.
Sűrű forgalmu nagyvárosi utcában, ahol a
rossz szellőzés folytán feltorlódik, megreked
a kipuffogógázokkal fertőzött levegő, szin-
tén komoly mérgezéseknek lehet okozója a
szén-dioxid.

ÉS ITT A VEDEKEZÉS!

A „méregtelenített automobil“ ma már ége-

Gázálarcos tudósok

A tudósok gázálarcosan dolgoznak, de hogy
mégis ellenőrizhessék a szűrő hatékonyságát,
állatokat helyeznek a mérges légkörbe. Egy-
szer madár a kísérleti „nyul“, melynek kalit-
káját az elgázosított szoba közepén függesztik
fel, máskor meg fehér egér, vagy patkány,
melynek bőrtőne egy nagy üvegtartály. Du-
góval elzárt nyakán vezeték be a gázokat és
figyeli a hatást. Ha a szegény állatok elká-
bulnak, összerogynak, akkor ez azt jelenti,
hogy még mindig van szén-dioxid, a kipuffogó-
gázokban és a szűrő még nem tökéletes. Ha
azonban az állandó gázömlés ellenére is vido-
ran, jókedvűen ficákolnak az üvegben, akkor
a szűrő megtette kötelességét. Sok ártatlan ál-
latka szenved így vértanuhalált a gyilkos
szén-dioxidgáz ölelésétől, de az ő életük árán a
tudomány megannyi emberéletet fog megmen-
teni a korai pusztulástól.

tősen fontos problémája a közlekedésnek. Az
egyik legnagyobb németországi vegyi gyárban
ezért már hosszabb ideje

rendszeres kísérletekkel próbálják felfedez-
ni azt a vegyi anyagot, mely gyorsan és
eredményesen kiszűri a szén-dioxidot a kipuf-
fogógázokból. Ezt azután alkalmas szűrőké-
szülék formájában, a kipuffogóvezetékbe
szerelve, a veszedelem egycsapásra elhárít-
ható.

Egymás után kerülnek próbára a különböző
rendszerű gázszűrők s ez eléggé veszélyes mű-
velet, mert a gépkocsi motorja szabadon önti
a zárt laboratóriumi helyiségbe a gázait.

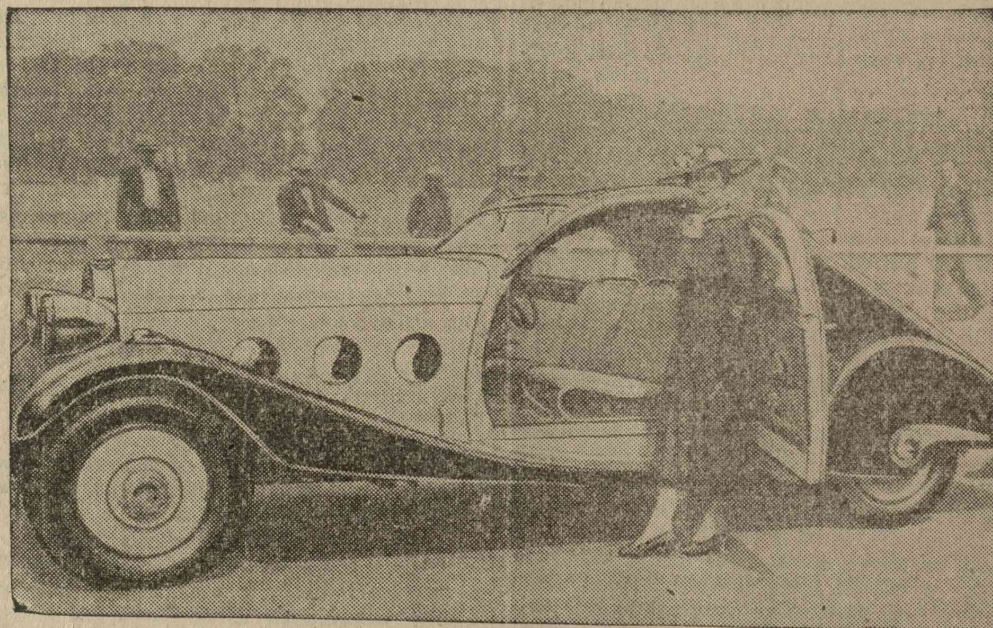
Erdekes egyébként, hogy legújabbán F.
Deutsch és E. Weiss bécsi orvosok nagyhatá-
su, új szert találtak a világítógáz és általában
a szén-dioxidmérgezések ellen. Eljárásuk abból
áll, hogy

a mérgezett testébe metylénkéklet fecsen-
deznek.

Az új szer olyanokat is visszarántott már az
életbe, akiket minden más élesztési, vagy
mentési eljárás reménytelennek bizonyult.
Ez a találmány, a német vegyészek kutatásai-
val együtt, bizonyára rövidesen lehetővé te-
szi, hogy a tudomány kihuzza a gépkocsik
„mérgefogót“. Az automobil elveszti majd mé-
regkeverő hírelt.

Most még csak olyan eszközt kell feltalálni,
ami kiküszöböli a gázolásokat, az összeütközé-
seket és a felborulásokat s akkor az autó lesz
a világ legtökéletesebb közlekedési eszköze.

A PARISI „AUTÓSZÉPSÉGVersenY“ GYŐZTES KOCSIJA

Delage kocsija az új, modern hullámponal karosszériával a Bois de Boulogne-i ele-
gancia-verseny győztese.

Villanyos motorkerékpár a jövő új közlekedési eszköze

Zajtalan, olcsó de — lassu...

Páris, június 23.

Faue francia mérnök korszakalkotó talá-
mánya jelentett be szabadalmat.

Villamos motorkerékpárt konstruált.

A könnyűsúlyu motorkerékpár
csak városi használatra alkalmas,
arra azonban annál jobban bevált.

Az elérhető legnagyobb óránként — lassú-
gyanis csak 25 kilométer.

Akciósugara 70 kilométer. Áramfogyasztása
minimális, miért is nagy előnye, hogy
rendkívül olcsó.

Akkumulátorát a világítási vezetékről lehet
tölteni. Ha forgalomba kerül — ami valószínű,
— akkor külön töltőállomásokat állítanak
majd be a villamos motorkerékpárok részére.

Párisban a „nagyváros zaját leküzdő“ egye-
sület mozgalmat indított az újrendszerű motor-
kerékpár érdekében, mert — zajtalan.

Faburkolatu országutakat épít Csehszlovákia is

Prága, június 23.

A szlovenszkoí faipari körök érdekes
kezdemenyvezéssel fordultak a szlovensz-
koí utépitő bizottsághoz. Azt javasolják,
hogy a szlovenszkoí utépitésekre elő-
irányzott 31.1 millió korona egy részét
olyan országutak építésére fordítsák, me-
lyek

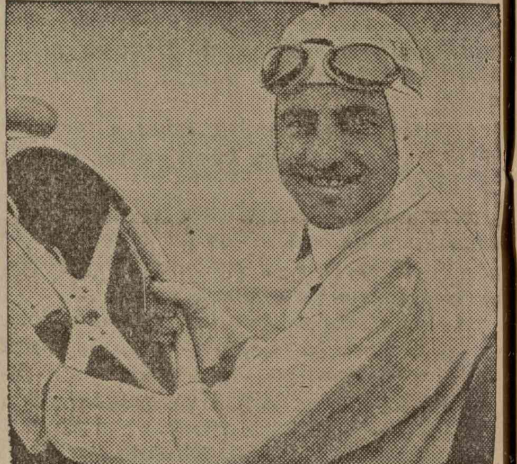
fával vannak burkolva.

Rámutatnak arra, hogy az ilyen ország-
utak a külföldön igen jól beváltak, mert
a modern technika ma már nagyon elő-
lentállóképessé tudja tenni a fát.

A mostani utépitési módokkal összeha-
sonlítva a költség sem több, sőt az ala-
csony faárak következtében csekélyebb.
Az az előny is megvan, hogy az anya-
got nem kellene külföldről beszerezni és
messziről szállítani, mert Szlovenszkoiban
az erdők elosztása nagyon egyenletes. Az
is tekintetbe kell venni, hogy ilyen utak
építésével a fafeldolgozó ipar is megélen-
külne és ezzel számos munkanélküli fog-
lalkozást nyerne.

Romániában is sok a fa. Az utak itt sem
a legragygóbbak. Itt nem lehetne fauta-
kat csinálni?

PAOLO ÉLETVESZÉLYES SÉRÜLÉSE

Peter de Paolo amerikai autoversenyző
Barcelonában versenyre trenirozott és tel-
jes sebességre haladt, mikor felborult és
a gép romjai alatt súlyos sérüléseket
szenvedett.

300 KILOMÉTERES ÓRASIBESNÉ-
GEL KÖZLEKEDŐ UTASSZÁLLÍTÓ
REPÜLŐGEPEK

A Német Lufthansa június végén, több
vonalon a Heinkel HAE 70 típusú repü-
lőgépekkel indítja meg az utasforgalmat,
amelyek óránként 300 kilométeres álla-
gos sebességgel közlekednek. Az ut Berlin
—Hamburg között 50, Hamburg—Köln
között 70, Berlin—Majna-Frankfurt kö-
zött 85 és Köln—Frankfurt között 55
percig fog tartani.

Úrvezető Sofiőr Autókereskedő Autójavitó

ok hiábavaló munkát takarít meg, ha autó-
szakkönyvet olvas!

Mihályi: Az autó, autóvezetők, szerelők kézi-
könyve, 500 kérdés és felelet, szá-
mos ábra. Lej 104.—

Mihályi: Hogyan vezessünk autót Kérdés és
feleletekben magában foglalja
mindazon tudnivalókat, amivel a
kezdő vezetőknek rendelkeznie
kell. Lej 24.—

Mihályi: Az autó elektromos berendezése.
A gyújtáshoz, indításhoz és világí-
táshoz való elektromos berendezé-
sek leírása. Lej 45.—

Mihályi: Autójavitás és az autójavitó mű-
helyek berendezése vezetése. Lej 60.

Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályá-
ban Brassó, Kapu-u. 56—58, az udvarban.

RÁDIO-ÉLET

A hét rádió-műsora

Vasárnap, június 24.

BUKAREST. 11.30: Vallásos előadás. 12: Szimf. zene hanglem. 13: Hanglem. 15.45: Hírek, csevegés. 14.40: Könnyű zene hangl. 18.15: Román népi zene, csevegés. 19: Vegyes zene. 20: Közvetítés Konstanca kikötőből. Riportázs a tengeri ünnepélyről. 21: Vegyes zene. 21.30: Richard Wagner művei hglemezen. 22: Előadás. 22.15: A Wagner hgv. folyt. 22.30: Táncczene. — BUDAPEST 10.15: Hírek. 11: Kat. istentisztelet. 12: Prot. istentisztelet. 13.30: Az Opera zenekarának hgv. 15: Hglem. 16.45: Mozart zongora és fuvola kettőse. 17.15: Sportközvetítés 17.45: Előadás. 18.15: Táncczene. 19.35: Az Országos Evezős versenyek közv. 20.45: Vidám est. 21.50: Budapesti hangverseny zenekar hgv. 23.40: Bura cigányzenekara. — BÉCS. 9.25: Reggeli hgv. 12.20: Déli hgv. 15.25: Németalföldi hgv. 16.35: Kamarazene. 21: Vigjáték. 1. Táncczene.

Hétfő, június 25

BUKAREST 13: Hírek, hgml. 14.40: Könnyű zene, hglem. 19: Románok és népzene. 20: Rádiószabadegyetem. 21.15: Kamarazene. 21.45: Csevegés. 22: George Folesco énekel. 22.30: Hárfahgv. — BUDAPEST. 7.45: Torna, hglem. 10.45: Hírek. 11: Csevegés, hglem. 13: Déli harangszó. 13.05: Szalonzenekar hgv. 14.30: Rádió hgv. 16.30: Diákok félórása 17: Asszonyok órája. 18: Csevegés. 18.30: Hgv. 20.20: Hármass hgv. 21.20: Marx József szerzői estje. 22.30: Hglem. 23.40: Német előadás. 24: Cigányzene. — BÉCS. 13: Déli hgv. 20.30: Szórakoztató hgv. 23.40: Bécsi zene. 1: Éjszakai hgv. hglem.

Kedd, június 26

BUKAREST. Hírek, hglem. 13.45: Könnyű zene hglem. 14.40: Könnyű zene. 19: Vegyes hgv. 20.30: Rádiószabadegyetem, hglem, előadás. 21.15: Szimfonikus hgv. Francia és orosz zene hglem. 22.15: Előadás Romániáról. — BUDAPEST. 7.45: Torna. 10.45: Hírek 11: Csevegés, hglem. 13: Déli harangszó. 13.05: Hglem. 14.30: Az állásnélküli zenészek hgv. 17: Csevegés. 18: Gaston Angeli dalokat ad elő. 19: Kiss cigányzenekara. 20.40: Zongorahgv. 21.10: Rádiószínház. 23: Heinemann dzsezz 23.40: A budapesti hgv. zenekarának hgv. — BÉCS. 13: Déli hgv. 14.10—15: A déli hgv. folytatása. 16.40: Gyermekóra, gyermekdalok. 17.10: Délutáni hgv. 18.40: Dalok és áriák. 20.15: Új bécsi dalok. 21: A bécsi filharmónikusok hgv. 22.40: Szórakoztató hgv. 23.30: A szórakoztató hgv. folytatása

Szerda, június 27

BUKAREST 13: Hírek, hglem. 13.45: Hírek, hglem. 19: Könnyű zene. 20.30: Rádiószabadegyetem. 20.45: Hglem. Előadás 21: A 18-ik század zenéje. 21.45: Idegen irodalomból. 22: Aida Heltar áriákat ad elő. 22.30: Havay-gítár hgv. BUDAPEST. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Csevegés, hglem. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 14.30: Rádióhgv. 16.30: Diákok félórása. 17: Csevegés 18: Előadás 18.20: Dzsezz-zene. 18.50: Cserkészek órája. 19.30: Hglem. 21: Az Opera zenekarának hgv. 22.15: Külpolitikai szemle. 22.30: Cigányzene. 0.15: Táncczene — BÉCS. 15: Déli hgv. 22.25: Mandoлина hgv. 0.15: Táncczene.

Csütörtök, június 28

BUKAREST. 15: Hírek, hglem. 14.40: Könnyű zene hglem. 19: Zenekari hgv. 20: Előadások. 21.30: Verdi Traviata c. operája hanglemezek. — BUDAPEST. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Csevegés hglem. 13: Déli harangszó. 13.05: Balafajka hgv. 14.30: Rendőrök zenekarának hgv. 17: Meseóra. 18: Csevegés. 20: Thoman Mária hegedűhgv. 20.30: Munkások félórása. 21: Közv. a Gellért fürdő megnyitására. 21.50: Rádiószínház. 22.40: Az Opera zenekarának hgv. 24: Cigányzene. BÉCS. 15: Déli hgv. 18.40: Délutáni hgv. 23.40: Zongorahgv. 0.20: Éjszakai hgv. 1: Táncczene.

Péntek, június 29

BUKAREST. 15: Hírek, hglem. 18: Népies zene. 20.30: Előadás. 20.45: Hi-

res énekesek hglem. 21.15: Népszerű hgv. 22: Hgv. két zongorán. 22.30: Georges Stefanovici régi román románcokat ad elő. — BUDAPEST. 7.45: Torna. 10.15: Hírek. 11: Katolikus istentisztelet, csevegés, hglem. 12.15: Görög kat. istentisztelet. 13: Déli harangszó. 13.30: Cigányzene. 14.30: Hglem. 16.30: Gordonka hgv. 17.10: Csevegés 18.30: Bertha szalonzenekarának hgv. 21: Zenei revü. 23: Stefániai Imre Liszt átdolgozásai. 24: Cigányzene. — BÉCS. 11.30: Péter Pál: Legendák és mesék. 13.30: Szórakoztató hgv. 17.45: Délutáni hgv. 20.30: Az idők ritmusában. 23.30: Esti hgv. 1. Táncczene.

Szombat, június 30

BUKAREST. 13: Hírek, hglem. 13.45: Könnyű zene. 14.40: Könnyű hglem. 19: Román népzene. 20.30: Előadások, hglem. 21.15: Hglem. rádióposta. 21.45: Bellini „Norma” c. operájának közvetítése. — BUDAPEST. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Csevegés hglem. 13: Déli harangszó. 13.05: Rádióhgv. 14.30: Kato-

nazene 17: Csevegés. 18: Előadás. 18.30: Szalon ötös. 20.30: Palló Imre magyar dalokat ad elő. 21.30: Vidám óra. 22.20: Az Opera zenekarának hgv. 23.45: Hglem. — BÉCS. 13: Bécsi hgv. 17.25: Karhgv. 18.30: Délutáni hgv. 21: A nemzetközi filmhét Bécsben. 23.25: Cigányzene.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV
No. ad. 10.627—1934 Serv. Economic
ARLEJTESI HIRDETMEŊY

A Hirsch-utca 1 sz. alatti városi ház 3, 4 5 és 11 számú üzlethelyiségeinek három évre való bérbeadása céljából f. é. június hó 27-én d. e. 10 órakor a városi polgármesteri hivatalban egy második nyilvános árlejtés, lepecsételt, bélyeggel ellátott ajánlatokkal tartatik a „Monitorul Oficial” 127—1931 számában kihirdetett általános szabályok alkalmazásával. A közelebbi feltételek a városi gazdasági ügyosztályban megtekinthetők.

Brassó, 1934 június 16.

Comisia Interimară:

Presedinte: Secretar General:
Dr. F. Bogdan mp. R. Maxim mp.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV
No. 10.627—1934. serv. economic.
HIRDETMEŊY

Ezennel közhírré tesszük, hogy a nyilvános helyek használatára vonatkozó belügyminisztérium által 17.798—1934. szám alatt jóváhagyott

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható
gyógyszerárakban és drogériákban

városi szabályrendelet 9. cikkének 8. pontja alapján a városi polgármesteri hivatal közegei által a parkokban és sétateréken elhelyezett padokon elfoglalt helyekért 1—1 lejnyi városi taxát szed be.

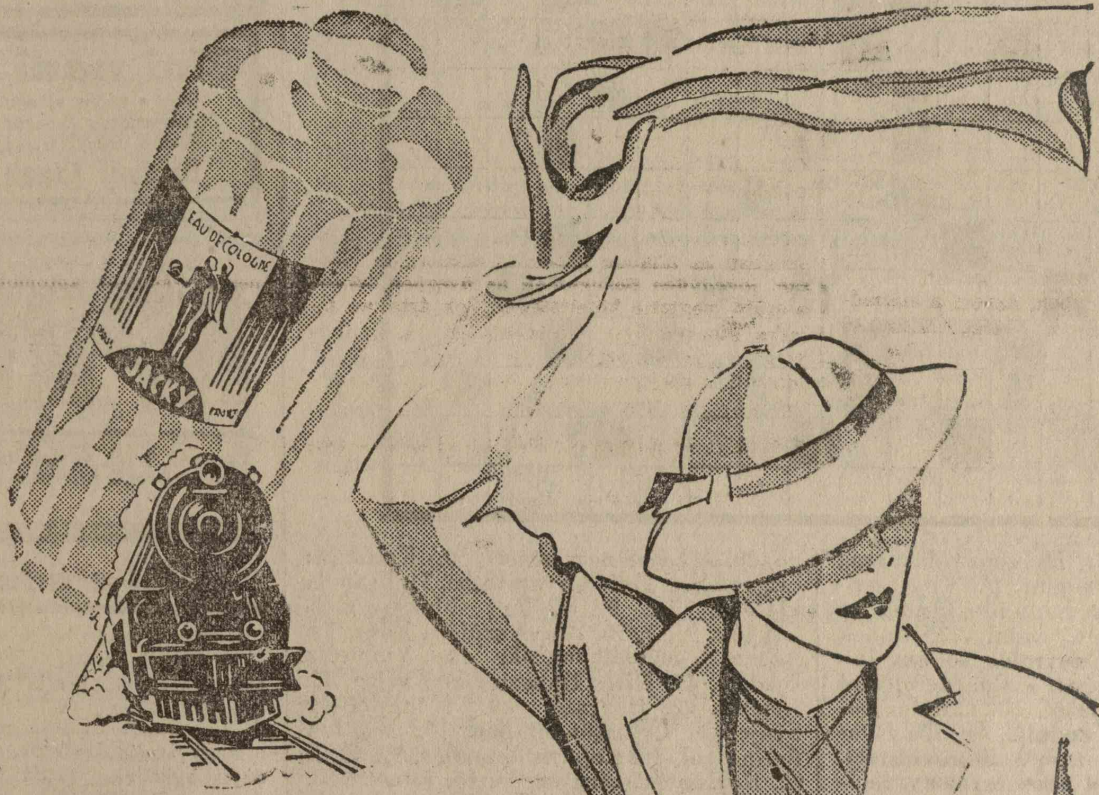
Ezen taxákból gyűjtött alap a parkok szépitésére és a padok jókarban tartására van rendelve.

Felhívjuk a t. közönséget, hogy a városi közegeket ezen taxák beszedésénél kellőképpen támogassa, ezáltal hozzájárulván a fent nevezett célok előmozdítására.

Braşov, la 16. Junie 1934.

Comisia Interimară:

Presedinte: Secretar General:
Dr. F. Bogdan m. p. R. Maxim m. p.

Utra készen

kirándulásra... nyaralásra... legtöbbször hosszú, kellemetlen, monoton ut... egyetlen vigasz, hogy meg fogunk érkezni a rendeltetési állomásra. Meg van azonban a módunk arra, hogy ezt az utat — bármily fárasztó és monoton is legyen különben — kellemessé varázsoljuk. Egy különleges finomságú kölniviznek megvan az az isteni tulajdonsága, hogy életvidámmá tesz benünket s így az utazás fáradaimai helyett, annak gyönyöreit ismerjük meg. Tartós jókedvvel, vidáman gyönyörködünk az állandóan változó táj szépségeiben.

Ez a különleges finomságú kölniviz, amely minden utazásnál valóságos jótévként, nem más, mint a

jacky

kölniviz

Parfumeria
MIGNOT-BOUCHER
PARIS
készítménye

PÖSTYÉN

A VILAG
RHEUMAFÜRDŐJE

A festői Vág-völgyben. A legelőkeltebb fürdőbe-
rendezésekkel, nagyszerű
thermalstrandfürdővel.
Napfürdők, torna, tenisz,
golf, vadászat, halászat.
A legjobb társaság talál-
kozhelye. Felvilágosítá-
sok (devizamegszerezése
ügyében is) Mg Ph L
Singer, Timisoara, Strada
Saguna 8 szám alatt

Savanyu bort, főleg az 1933 évi termelésű
savanykásítu bort kedvezően megédesíti a

RÉPÁTI BORVIZ

Kapható vendéglőkben és fűszertüzletekben
Forráskezelőség Brassó, Jucu Maniu (Va-
sut-utcai 29.

A tüdőbaj gyógyítása, megelőzése

Irtá Dr Müller Vilmos ig főorvos, kir.
tanácsos. — Fontos könyv a tüdőbaj
gyógyításáról. Ár 90 lej. Kapható a
Brassói Lapok Könyvosztályában

Kötelessége

minden öntudatos és kötelességtudó polgárnak,
hogy az üzleti életben is a közegészségügyet
szolgálja. Ezért használja csakis az antiszeptikus

Ó-BOR

1931 és 1932 évből, többféle faj-
tában, kitűnő minőségben eladó

Fr. Caspari olványtelepe

MEDIA 5.

Árjegyzék kívánatra!

ÉRTESÍTÉS!

Tudomásukra hozzuk az érdekel-
teknek, hogy Szindikátusunk tagjai
nak szükségük van autóbussz karosszé-
reikre. Ajánlatokat költségcsökkentéssel
és fizetési feltételekkel 1934 június
25-ig kérjük beküldeni

Érdeklődni lehet a Rapid Szindikátus
irodájában Cluj, Calea Marechal Foch
No 99. Telefon 10-29.

Biri néni

szakácskönyve a leg-
jobb s mégis a legolcsóbb. Ismét kapható
mindenütt. Kemény kötésben 100— lej.
Postán utánvétellel szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Gyógyfürdők otthon

könnyen és olcsón készíthetők azáltal, hogy
fürdővizéhez az alábbi fürdőszármányok
valamelyikét vegyíti:

Báznai jódos (Lei 45—)

reuma, köszvény, isiasz, vérszegénység és
női bajok gyors és biztos gyógyítását eredmé-
nyezi

„Biozon“ fenyőfürdő (Lei 8—)

csillapítja az idegeket, erősíti az izmokat,
teljessé teszi a szervezetet

„Oxygena“ oxigénfürdő (Lei 52—) vagy
„Carbacid“ szén-savfürdő (Lei 52—)

gyógyít szívbajt, érelmeszesedést, női- és
idegbajokat

Kapható gyógyszerárakban és dro-
gériákban, vagy közvetlenül a főlerakathál

Dr. I. OBERTH Korona-gyógyszertára,
Medias-Medgyes.

Díjtalan árjegyzék! Díjtalan árjegyzék!

Nr. 14.888—1934.

HIRDETMEY

A hatályban levő iskolai törvények és mi-
nisteri rendeletek értelmében a következőket
hozzuk köztudomásra:

Folyó évi június hó 27-én megkezdődik az
iskolaköteles gyermekek összeírása, a város
iskolai választmányának kiküldöttjei által.

Az összeírás házról-házra, minden családnál
és munkadónál fogatosítottatik. A törvény
értelmében mindenki köteles az összes iskola-
köteleseket — megbüntetés terhe alatt — be-
jelenteni. A szülők, gyámok és munkaadók —
kiküldöttnek pontos adatokat adni kötele-
sek. A kiküldött minden iskolaköteles rész-
re egy beiratkozási lapot (Aviz de Inscrisi)
ad át, amely megőrzendő és a beiratkozásnál
az iskolai igazgatóságnak látványosság céljá-
ból előmutatandó.

A gyermekek összeírásáért a szülők, gyá-
mok és munkaadók semmiféle díjat nem fizet-
nek.

Brasov, la 21. Iunie 1934.

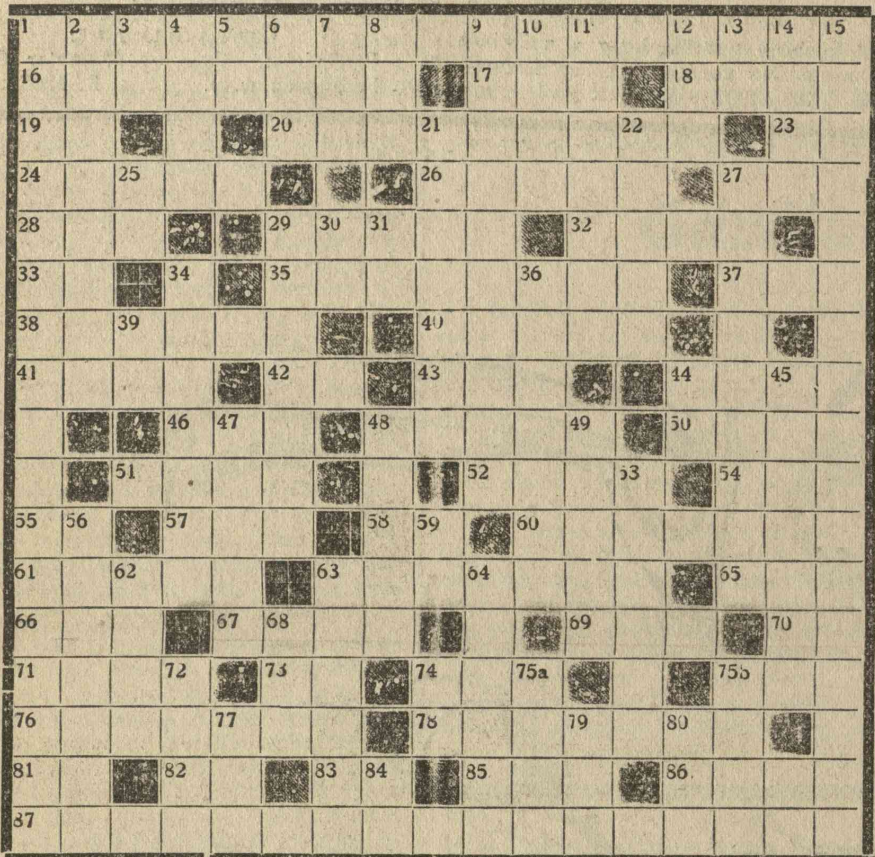
Preşedinte al Comitetului

Scolar Comunal:

Dr. F. Bogdan m. p.

SZELLEMI TORNA

Keresztrejtvény

Vízszintes sorok: 1. Huszonnyolc napig
nem kell hivatalba menni, 16. Világszép-
ségű völgy Kaliforniában; ide járnak a
gazdag amerikaiak nyaralni, 17. Ennek
partján fürdenek a nyaralók — angolul,
18. Híres nyaralósziget a Quarnerolóban
(ék. hib.), 19. Rangjelző, 20. Erdélyi bá-
nyaközség, híres kirándulási hely, 25. Nyaralás
alatt pobb, ha nem kell (rövidítve),
24. Nagy folyó német neve, híres nyaraló-
és kirándulási helyek vannak mellette, 26.
A berlini autóbussz neve, 27. Villa, 28. Tel-
jes ábecé eleje, 29. Vice, 32. Nyaralás
alatt sok ilyent fogunk tenni, 33. Shakes-
peare-király mássalhangzóit, 35. Olyan
gyorsan beszél, hogy közben egy betűt is
kifelejt, 37. Bababél, 38. Földrészt (ék.
hib.), 40. Női név, 41. Lábbeli, 42. Kötő-
szó, 45. Hőegység, rövidítve, 44. Jó an-
nak, aki ezt tud, 46. Francia birtokos név-
más (fon.), 48. Ezt kötik a kislány hajá-
ba, 50. Nagy német folyó, 51. Német fiu-
név, 52. Dunántúli megye a 11. függ.
partján, 54. Bibliai név, 55. Felkiáltó szó,
57. Király — francia régies formája, 58.
A 11. függ. ez. 60. Sötétség a fényesség-
ben, 61. Nyaralásnál fő, hogy ez jó legyen,
63. Minos krétai király lánya, 65. M. S. A.,
66. Tejtermék, 67. Dalmáciai város, 69.
Jassz nyelvén: láma, 70. Latin kötőszó,
71. Férfi név, 73. Idegen névelő, 74. An-
golna — németül, 75b. Oktató személy
mássalhangzóit, 76. Mozart kisoperájának
férfi címszerepe, 78. Ilyennel utaztak
nyaralásra az őseink, 81. — 19. vízsz., 82.
Légen prepozíció, 83. Régi pénz rövidí-
tés, 85. Görög kötőszó, 86. Vissza: do-
hánymaradék, amiért táncolni szoktak,
87. Dán utazási propagandajelző.

Függőleges sorok: 1. Sok nászutazó vá-
gya, 2. Szelek királyának hangszere, 3.
G. S., 4. Kelet-japán kikötő, 5. Égéster-
mék mássalhangzóit, 6. Nagyon hideg
anyag — németül, 7. Egyforma mással-
hangzóit, 8. Citerák magánhangzóit, 9.
Nem baj, ha nyaralásra magával viszi, 10.
Levegő nemzetközi megjelölése összeté-
lekben, 11. Európai fő, 12. Vissza: viztar-
tó, 13. S. R., 14. Rajz, 15. Autón egy szép
hegységbe, 21. Sziget is, rum is, 22. Mér-
tani test, névelővel, 25. Kutya, 27. Eskü-
vő, 29. A bátor nem ismeri, 30. Kettőzve:
kisgyereket kísér a nyaralásba, 31. Francia
kötőszó, 34. Folyócska, Fiume mel-
lett (ék. hib.), 36. Angol szótára híres, 39.
Azonos mássalhangzóit, 44. Világrész
kezdet, 45. Híres filmszínész volt, 47.
Nemzet, 48. Hegység, 49. Nyaralóhely
Svájcban, Graubünden-ben, 55. Nyiltan
(latinosan), 56. Kopácsoló madár, 59. O. I.
62. Közismert szárnysegéd, 63. Irtani kell,
64. Aranyelőhely, 68. Külföldi ital, 72.
Stilus (idegencsen), 74. Latin kötőszó,
75-a. Testsúlyt veszít, 75-b. Római ruha-
darab (ék. hib.), 77. E-vel: több pápa ne-
ve, 79. Női név (ék. hib.), 80. L. O. I., 84.
— 25. vízszintes.

Megfejtésül beküldendő: Vízszintes 1.
87 és függőleges: 1, 15.
A B. L. 1934. június 11-én megjelent számá-
ban közölt keresztrejtvény megfejtése a követ-
kező:

Vízszintes sorok: 1. Kitart, 6. Japán, 11. Ru-
gó, 12. Lakó, 13. Arosa, 15. Kint, 17. Leda, 18.
M. A. B. L., 19. Tor, 20. Ada, 21. Kupa, 22.
Fuga, 24. Saru, 25. Május, 26. Azra, 27. Rona,
28. Nomád, 30. Halk, 32. Idéz, 33. Kohó, 35.
Junó, 39. Folt, 40. Maggi, 41. Régi, 42. Mosó,
43. Elemi, 44. Restlő.

Függőleges sorok: 9. Neuraszténia, 10. Bal-
toni rege.

Helyes megfejtést küldtek be: Schlett Piro-
ka, Varga Endre, Stein Ferenc, Kerekes Fe-
renc, Horváth Ica, Benedek Judit, Pálmai Bé-
la, Szigethy Péter, Fodor Pál, Andrásföszky
Jenő, Ritter Richard, Fazekas István, Borsay
Ilika, Fazekas Irén, Fekete Imre, Farkas Edina,
Fekete Böske, Pünköszt Erzsébet, Gulyás
László, ifj. Veress Sándor, Bárány László,
Hadnagy Jolán, Jeviczky Hajnalka, Járny
Mártonné, Nussbaum Pál, Nagy Elek, Götz
Kálmán, Cziffer Lenke, Zudor Jolán, Raftu Le-
ontina, Neumann Miklós, Neumann Lili, Káhn
Ilonka, Elías Elza, Mayer Erzsébet, Tóth Lajos,
Gál Mátyás, Leonard Ferenc, Ajvász Andor.

E heti nyereménykönyveinket sorsolás után
a következők nyerték:

1. Farkas Edith.
2. Ritter Richard.
3. Bárány László.

Vétel-eladás

Kerestünk megvételre egy 40
— 60 HP. használt, jókarban
levő gőzgépet. Frajli Mátyás,
Cozmeni, Ciuc. 12880

Nagy szekér száraz, rövid
deszkahulladék, tűzifa házhoz
szállítva Lei 300. Bran Faipari
r. t., Brassó-Bertalan. Telefon
18. 12818

Keveset használt Underwood
írógép, két utazógép eladó.
Tódor, Brassó, Kut-utca 46 sz.
12998

Nagyothallás és fülzugas el-
len kérjenek prospektust Né-
meti Móról, Oradea, Aurel
Vlaicu 53. 13002

Vegyes

Vasárnap

társas- kirándulás Tusnádra

külön vagonban biztosít-
ott ülőhelyekkel. Utá-
költség oda-vissza
95 lej, teljes ellátás-
sal együtt 170 lej.

Indulás reggel 7³⁰ kor.
Jelentkezni „Európa“
menetjegyi irodában,
Brassó, Korona épüle-
tében. Telefon: 2-55.

Karl Fröhlich

és Tsa. vas-
kereskedése

Brassó, Hosszu-u. 30.

Telefon 221.

Állandóan dusan felszerelt rak-
tár minden kovács, lakatos,
bádigos, ács, asztalos, épi-
tész, mezőgazdasági szük-
ségleti cikkből, a legolcsóbb
napi árakon.

Nagy főzőkemence- és
fűzőedény raktár

Háromszobás, modern, napos
lakást keresek, lehetőleg kert-
használattal, október 1-re.
Címeket „Pontos fizető“ je-
ligére kiadók kérek. 13003

Felszabadult fényképésznő
keresek társnak jömeneteli
műterméhez, aki 13x18-as
géppel és 2—3000 lejjel rendel-
kezik. Cím 12941. szám alatt
brassói kiadóban.

Allást keres román—magyar
diplomás dentist. Tóth Antal,
Târgu-Săuceş. 12904

FIAI ALOK tanácsadója
Szerelmi levelező, kiegészítve a
társaság illemszabályai. Bé-
lyegnyelv, virágnyelv, stb. Ár
színes borítólappal 30 lej.

JÖJJÖN A FŐVÁROSBA

és látogassa meg
a nagyszabása

TESTNEVELÉSI KIÁLLITÁST

június 8-tól július 8-ig.
Naponta gazdag sport-
és artisztikus program.

50% kedvezmény a C. F. R., S. M. R.
és N. F. R. vonalain a kedvezményes jegyfüzet
alapján, mely az összes „EUROPA“ menetjegyi-
rókban kapható.